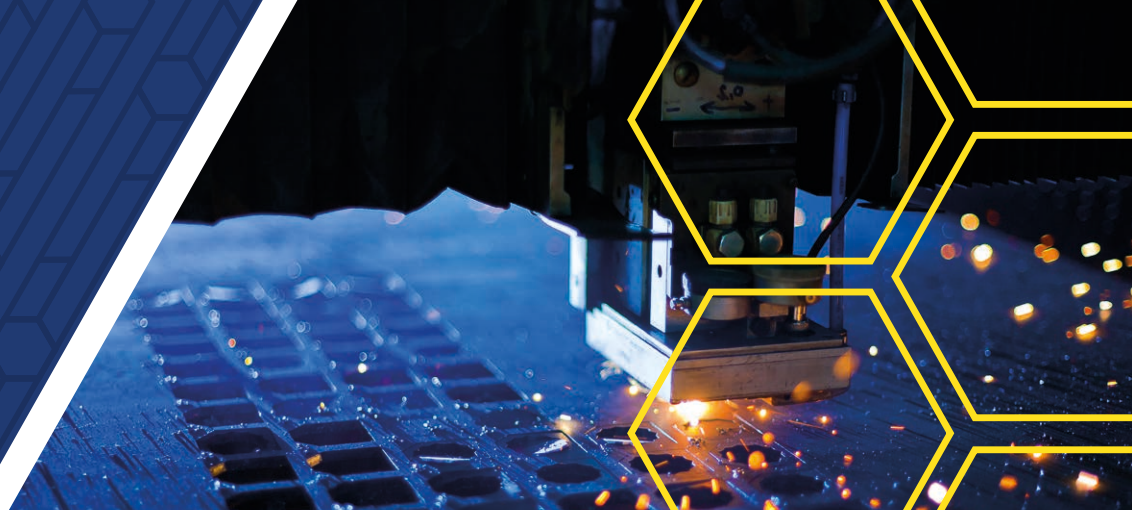

VUOSIKERTOMUS

2017

SISÄLTÖ

KONSERNI

EFORE LYHYESTI	2
TILIKAUSI 2017 LYHYESTI	3
TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	4

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	6
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA	13
KONSERNITASE	14
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	16
LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA	17
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	18
EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA	53
EMOYHTIÖN TASE	54
EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA	56
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET	57
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	58
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	66
TILINTARKASTUSKERTOMUS	67

KONSERNIN TUNNUSLUVUT 72

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT 76

HALLINNOINTI

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ	80
HALLITUS	84
KONSERNIN JOHTORYHMÄ	86
TIETOA OSAKKEENOMISTAJILLE	88
YHTEYSTIEDOT	89

EFORE

Efore on vaativia tehoelektroniikkatuotteita kehittävä ja valmistava kansainvälinen konserni. Yhtiön pääkonttori on Suomessa ja sen myynti-, markkinointi- sekä tuotekehitystoiminnot sijaitsevat Euroopassa ja Kiinassa. Sen lisäksi konsernilla on myynti- ja markkinointiyksikkö Yhdysvalloissa. Joulukuussa 2017 päättyneellä tilikaudella konsernin liikevaihto oli 69,9 milj. euroa ja sen palveluksessa oli keskimäärin 432 henkilöä. Konsernin emoyhtiö Efore Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. www.efore.fi

ESIMERKKEJÄ TUOTTEIDEMME KÄYTTÖKOHTAISTA

TELEKOMMUNIKAATIO

TERVEYDENHUOLLON
LAITTEET

LED-VALAISTUS

TEOLLISUUS

SÄHKÖN TUOTANTO
JA JAKELU

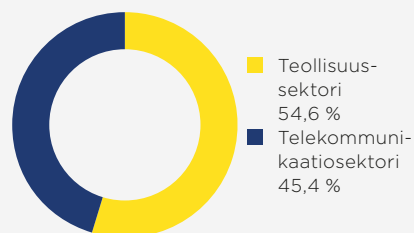
PUOLUSTUSVÄLINE-
TEOLLISUUS

TILIKAUSI 2017 LYHYESTI

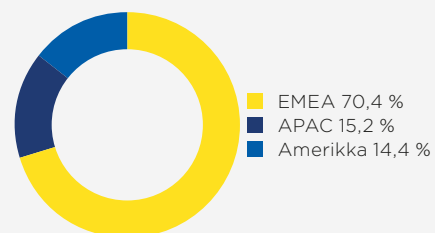
Konsernin tunnusluvut		2017	2016
Liikevaihto	MEUR	69,9	75,4
Oikaistu liiketulos	MEUR	-0,2	-4,8
Liiketulos	MEUR	-0,2	-9,7
Tulos ennen veroja	MEUR	-1,0	-10,4
Nettotulos	MEUR	-0,6	-11,4
Oman pääoman tuotto	%	-7,9	-85,5
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-2,2	-38,0
Liiketoiminnan rahavirta	MEUR	4,6	-1,1
Korollinen nettovelka	MEUR	8,1	7,5
Omavaraisuusaste	%	17,9	15,7
Nettovelkaantumisaste	%	115,6	99,5
Tulos/osake	EUR	-0,01	-0,22
Oma pääoma/osake	EUR	0,13	0,14
Osinko/osake	EUR	0	0
Osakkeen tilinpäätöspäivän kurssi	EUR	0,43	0,55
Osakkeen tilinpäätöspäivän markkina-arvo	MEUR	22,5	28,5
Henkilöstö keskimäärin		432	679

- Tilikauden liiketulos jäi hieman negatiiviseksi, mutta parani huomattavasti edellisvuodesta huolimatta liikevaihdon laskusta.
- Kiinteät kulut laskivat vuositasolla merkittävästi ja aktiiviset toimenpiteet konsernitaseen keventämiseksi tuottivat tulosta.
- Tuotannon ulkoistus Kiinassa saatettiin päätökseen ja tuotantoon, hankintatoimintoihin, tuotekehitykseen sekä myyntiin liittyvät toiminnot siirrettiin Suzhousta valmistuskumppanin tiloihin Wuxiin.
- Teollisuussektorilla Digital Power -tuoteryhmän tarjontaa täydennettiin ja markkinoille tuotiin uusi standardituotealusta.
- Jatkettiin telekommunikaatiomarkkinoille suunnattujen järjestelmätuotteiden kehitystyötä.
- Pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi aloitettiin telekommunikaatiosektorin liiketoimintaan liittyvien rakennejärjestelyjen selvittäminen.

Liikevaihto asiakasryhmittäin

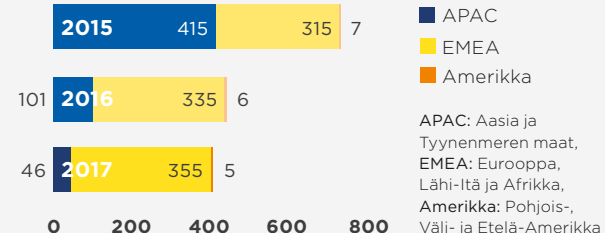
Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

Omavaraisuusaste, %

Henkilöstö maanosittain

VUODEN KEHITYS KAKSIJAKOINEN

Eforen toimenpiteet kiinteiden kulujen laskemiseksi ja toiminnan tehostamiseksi etenivät vuonna 2017 hyvin, mutta etenkin loppuvuoden aikana eräiden tuoteryhmien liikevaihto kehittyi selvästi ennakoitua heikommoin. Tilikauden liiketulos parani merkittävästi edellisvuodesta, mutta jäi alkuvuoden lupaavista merkeistä huolimatta hieman negatiiviseksi. Jatkamme toimintamme tehostamista, missä merkittäviä asioita ovat telekommunikaatiosektorin liiketoimintaan liittyvien rakennejärjestelyjen selvittäminen, aktiivinen toiminta nykyisen asiakasrakenteen laajentamiseksi, uuden organisaatiomallin implementointi ja Tunisian tehtaan toiminnan kehittäminen.

Vuoden 2017 jälkimmäinen puoli osoitautui meille haasteelliseksi etenkin telekommunikaatiosektorilla, jonka liikevaihto laski noin 25 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Liikevaihdon heikkoon kehitykseen vaikutti ennen kaikkea sektorin pääasiakkaiden suurten tukiasemien myynnin lasku. Perinteisesti suurin osa telekommunikaatiosektorimme tuotteista on suunniteltu suurempiin tukiasemiin. Kysyntä kohdistui kuitenkin loppuvuonna selkeästi pienempiin tukiasemiin, jolloin liikevaihtomme jäi alle kesällä ennakoitun

tason. Tuotekehitysinvestointimme ovat viime aikoina kohdistuneet pienempiin tukiasemiin ja 5G:hen liittyviin tuotteisiin, mutta näiden positiivinen volyymivaikutus tulee asteittain tulevaisuudessa.

Teollisuussektorimme liikevaihto laski myös hieman edellisvuodesta, kun kaksosen huomattavaa sopimusvalmistusasiakasta siirtyi vuoden 2016 lopulla käyttämään toisen yhtiön valmistuspalveluita johtuen päätöksestämme ulkoistaa tuotantomme Kiinassa. Positiivista oli kuitenkin Digital Power -tuoteryhmän liikevaihdon lievä kasvu.

Tilikauden liiketuloksemme jäi hieman negatiiviseksi, mutta parani huomattavasti edellisvuodesta. Positiiviseen kehitykseen vaikuttivat ennen kaikkea toimintamme tuottavuuden paraneminen sekä toimenpiteemme kiinteiden kulujen vähentämiseksi.

AKTIIVINEN TOIMINNAN UUELLEENSTRUKTUROINNIN VUOSI

Tuotantomme ulkoistus Kiinassa saatiin päätökseen kesäkuussa 2017, kun Suzhoussa toimineen tehtaan tuotantoon, hankintatoimintoihin, tuotekehitykseen ja myyntiin liittyvät toiminnot siirrettiin valmistuskumppanimme Hodgen Technologyn tiloihin Wuxiin. Vuoden jälkipuoliskolla panostimme yhteistyön kehittämiseen tuotannon tehokkuuden ja joustavuuden parantamiseksi, ja työ jatkuu myös vuonna 2018. Tämän järjestelyn myötä voimme nyt entistä tiiviimmin keskittyä ydinosaamiseen, eli tehollisempien ratkaisujen kehittämiseen.

Tunisian tehtaan tuotevalikoiman laajennuksen seurauksena tehtaan tuotantovolyymi kasvoi merkittävästi. Jatkamme tehtaan toimintojen kehittämistä investoimalla tuotantolaitteistoon ja laadunvarmistukseen. Suunnitelmissa

on näiden investointien jatkaminen tulevaisuudessa.

Jatkoimme myös operatiivisen toimintamme kehittämistä. Osana tätä prosessia päätimme uudistaa organisaatorakennettamme, ja vuoden 2018 alussa siirryimme tuotelinjapohjaiseen organisaatioon. Uuden organisaatorakenteen myötä pystymme toimimaan entistä asiakasläheisemmin sekä kehittämään edelleen operatiivista tehokkuuttamme ja kykyämme hyödyntää uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi muutimme Kiinassa, Italiassa ja Suomessa uusiin tiloihin, mikä loi meille mahdollisuuksia jatkaa toimintamme tehostamista ja kulujemme karsimista.

Tehtyjen toimenpiteiden ansiosta kiinteät kulumme ovat vuositasolla laskeneet noin 7 miljoonaa euroa vuoden 2016 ensimmäisen vuosipuoliskon tasosta, ja aktiiviset toimenpiteemme konsernitaseen keventämiseksi ovat myös tuottaneet tulosta. Jatkamme edelleen toimia kiinteiden kulujen pienentämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi. Osana tätä prosessia olemme käynnistäneet selvitystyön rakenteellisista vaihtoehdoista telekommunikaatioliiketoimintamme pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi.

VASTAAMME TUOTE- KEHITYKSELLÄ MARKKINA- KYSYNNÄN KEHITYKSEEN

Globaali telekommunikaatiomarkkina on murroksessa, kun 4G-tekniikan osalta huippu on jo saavutettu ja 5G-tekniikkaan perustuvat laajamittaiset verkkohankkeet alkavat asteittain toteutua vasta vuosina 2019 - 2020. Kompensoidaksemme tätä tilapäistä kysynnän laskua tuomme markkinoille uusia tuotteita, joissa yhdistyvät Eforen osaaminen ja edistyksellinen teholähdetekniikka telekommunikaatiosektorilta sekä teollisuuden vaatimukset täyttävät järjestelmäratkaisut. Tämän tyyppisiin ratkaisuihin lukeutuvat muun muassa kunnonvalvontaan kykenevät tehonsyöttöratkaisut, jotka mahdollistavat laitteiden huoltotarpeen optimoinnin. Tuotteiden ja palveluiden tarjonnassa pyrimme entistä enemmän keskittymään ratkaisukeskeisiin toimituksiin perinteisten laitetoimitusten sijaan laajentaen näin asemaamme asiakkaan arvoketjussa.

Teollisuussektorilla LED-valaistuksen, mittalaitteiden, terveydenhuollon laitteiden ja infrastruktuurin teholähteet tarjoavat edelleen useita kasvumahdollisuuksia. Me panostamme tällä sektorilla asiakassegmentteihin, joissa

korkea luotettavuus sekä tuotteiden pitkät elinkaaret ovat määrääviä tekijöitä. Olemme laajentaneet Digital Power -tuoteryhmän tarjontaa testaus- ja mitauslaitteisiin sekä digitaalisiin näyttöihin, ja toimimme vuoden 2017 jälkipuoliskolla markkinoille uuden tuotealustan. Jatkossa täydennämme Digital Light -tuotetarjontaamme uusilla, innovatiivisilla ja älykkäillä LED-teholähteillä, jotka on suunniteltu erityisesti arkkitehtonisiin kohteisiin ja ulkovalaistukseen.

Tulevaisuuden tuotetarjonnassamme telekommunikaatio- ja teollisuusmarkkinoille suunnatuilla järjestelmätuotteilla on aiempaa merkittävämpi rooli. Järjestelmätuotteilla tarkoitetaan tässä yhteydessä laajempia kokonaisuuksia, jotka koostuvat nykytuotteidemme lisäksi esimerkiksi mekaniikasta ja kaapeleista. Näissä tuotteissa voimme hyödyntää jo olemassa olevaa tasasuunninjärjestelmien suunnittelusta saatua asiantuntemustamme ja osaamistamme. Telekommunikaatiomarkkinoille suunnattujen järjestelmätuotteidemme kehitystyö on pitkällä, ja arvioimme niiden toimitusten alkavan vuoden 2018 aikana.

Kaksisuuntaiseen teholähdetekniikkaan perustuva tekniikka-alusta on osa näkemystämme tulevaisuuden teollisuus- ja järjestelmäsovelluksista, joissa

tarvitaan entistä monipuolisempia ja suuritehoisempia tehonsyöttöratkaisuja. Kaksisuuntaiseen teholähdetekniikkaan perustuva hankkeemme on edennyt vaiheeseen, jossa haemme uusia sovelluskohteita erityisesti energiaravastoihin ja Smart Grid -sovelluksiin.

Kiitän lämpimästi asiakkaitamme, henkilökuntaamme, omistajiamme ja kumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä meille edelleen haasteellisella tilikaudella 2017.

Jorma Wiitakorpi
toimitusjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2017

Efore on vaativia tehoelektronikkatuotteita kehittävä ja valmistava kansainvälinen yhtiö. Yhtiö noudatti vuonna 2017 Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 (Corporate Governance 2015).

Selvitys konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on julkaistu erillisenä kertomuksena konsernin Internet-sivuilla ja vuosikertomuksessa.

KONSERNIN RAKENNE

Konsernin muodostavat emoyhtiö Efore Oyj ja sen suoraan tai välillisesti kokonaan omistamat tytäryhtiöt Efore (USA) Inc. Yhdysvalloissa, Efore (Suzhou) Electronics Co., Ltd Kiinassa, Efore

(Suzhou) Automotive Technology Co., Ltd Kiinassa, Efore OU Virossa, Efore AB Ruotsissa, Efore (Hongkong) Co. Ltd Kiinassa, FI-Systems Oy Suomessa sekä Efore SpA Italiassa, Efore Sarl Tunisiassa sekä Efore Inc. Yhdysvalloissa

TILIKAUDEN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Tilikauden liikevaihto oli 69,9 milj. euroa (75,4 milj. euroa).

Telekommunikaatiosektorin liikevaihto laski 7,2 % vertailuvuodesta päättyen 31,7 milj. euroon (34,2 milj. euroa). Liikevaihdon heikkoon kehitykseen vaikutti ennen kaikkea telekommunikaatiosektorin pääasiakkaiden suurien tukiasemien myynnin lasku.

Telekommunikaatiosektorin liikevaihtoon sisältyy n. 2 milj. euron arvosta vuoden tilikauden alussa Suzhoun varastossa olleiden komponenttien myyntiä omakustannushintaan Wuxi Hodgen Technologylle.

Teollisuussektorin liikevaihto laski 7,3 % vertailuvuodesta päättyen 38,2 milj. euroon (41,2 milj. euroa). Kaksi huomattavaa teollisuussektorin sopimusvalmistusasiakasta siirtyi käyttämään toisen yhtiön valmistuspalveluita johtuen Eforen päätöksestä ulkoistaa tuotanto Kiinassa, mikä vaikutti negatiivisesti teollisuussektorin liikevaihdon kehitykseen.

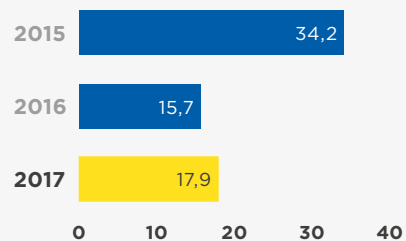
Tilikauden liiketulos parani huomattavasti verrattuna edelliseen vuoteen ollen -0,2 milj. euroa (-9,7 milj. euroa).

Oikaistu liiketulos oli -0,2 milj. euroa (-4,8 milj. euroa). Liiketuloksen positiiviseen kehitykseen vaikuttivat ennen kaikkea aktiiviset toimenpiteet kiinteiden kulujen vähentämiseksi ja tuottavuuden paraneminen. Tilikaudella ei ollut kertaluonteisia kustannuksia.

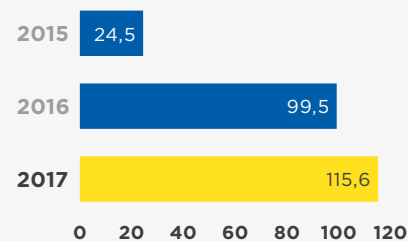
LIIKETOIMINNAN KEHITYS

Telekommunikaatiomarkkina on murroksessa, mikä asettaa uusia vaatimuksia alan toimijoille. Suurin osa Eforen telekommunikaatiosektorin tuotteista on perinteisesti suunniteltu suurempiin tukiasemiin, joiden volyyymi on laskenut kysynnän siirtyessä pienempiin tukiasemiin. Eforen tuotekehitysinvestoinnit kohdistuvat edelleen pienempiin tukiasemiin tarkoitettuihin tuotteisiin, joihin

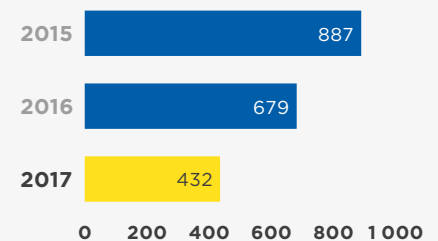
Omavaraisuusaste, %

Nettovelkaantumisaste, %

Henkilöstö keskimäärin

TILINPÄÄTÖS

se laajentaa tuotetarjontaansa. Tuotteet, jotka perustuvat 5G-tekniikkaan ovat avainasemassa tulevaisuuden verkko-laajennuksissa.

Efore on laajentanut teollisuussektorin tuotetarjontaa. Digital Power - tuoteryhmän tarjontaa on laajennettu testaus- ja mittauslaitteiden ja digitaalisten näyttöjen osalta ja uusi tuotealusta tuotiin markkinoille vuoden 2017 jälkimmäisellä puoliskolla. Digital Light -tuotetarjontaa tullaan täydentämään uusilla, innovatiivisilla ja älykkäillä LED-teholähteillä, jotka on suunniteltu erityisesti arkkitehtoniisiin kohteisiin sekä ulkovalaistukseen.

Telekommunikaatio- ja teollisuusmarkkinoille suunnatuilla järjestelmätuotteilla on jatkossa aiempaa mer-

kittävämpi rooli Eforen tulevaisuuden tuotetarjonnassa. Järjestelmätuotteilla tarkoitetaan tässä yhteydessä laajempia kokonaisuuksia, jotka koostuvat Eforen nykytuotteiden lisäksi esimerkiksi mekaniikasta ja kaapeleista. Näissä tuotteissa voidaan hyödyntää jo olemassa olevaa tasasuunninjärjestelmien suunnittelusta saatua asiantuntemusta ja osaamista. Efore jatkaa telekommunikaatiomarkkinoille suunnattujen järjestelmätuotteiden kehittämistä ja toimitusten arvioidaan alkavan vuoden 2018 aikana.

Kaksisuuntaiseen teholähdeteknologiaan perustuva teknologia-alusta on osa Eforen näkemystä tulevaisuuden teollisuus- ja järjestelmäsovelluksista, joissa tarvitaan monipuolisempia ja suoritehoisempia tehonsyöttöratkaisuja.

Yhtiön kaksisuuntaiseen teholähdeteknologiaan perustuva hanke on edennyt vaiheeseen, jossa haetaan uusia sovel-luskohteita erityisesti energiavarastoihin ja Smart Grid -sovelluksiin.

Puolijohdemarkkinoiden tilanteesta johtuen komponenttien toimitusajat ovat pidentyneet ja tiettyjen komponenttien saatavuus on satunnaisesti ollut haastavaa. Yhtiö jatkaa toimenpiteitä turvatakseen komponenttien saatavuuden.

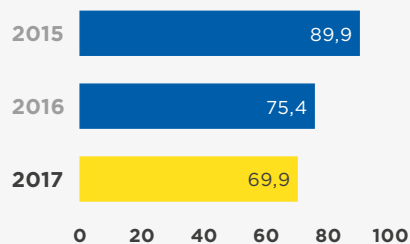
Tuotannon ulkoistus Kiinassa saatettiin päätökseen kesäkuussa 2017 ja siihen liittyvät toiminnot siirrettiin Suzhousta valmistuskumppanin Hodgen Technologyn tiloihin Wuxiin, mikä luo jatkossa mahdollisuuden kehittää

tuotannon tehokkuutta ja joustavuutta telekommunikaatiosektorilla.

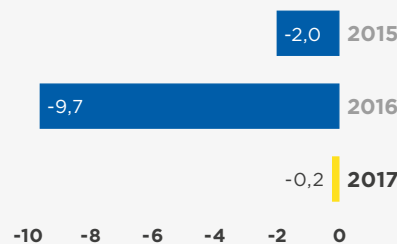
Tunisian tehtaan tuotantovalikoiman laajennuksen seurauksena tehtaan tuotantovolyyymi kasvoi merkittävästi. Tunisian tehtaan toimintojen kehittämistä jatkettiin investoimalla tuotantolaitteistoon ja laadunvarmistukseen.

Konsernin operatiivisen toiminnan kehittämistä jatkettiin. Osana tätä prosessia päätettiin uudistaa organisaatiorakennetta. Vuoden 2018 vaihteessa siirryttiin tuotelinjapohjaiseen organisaatioon. Uuden organisaatorakenteen myötä pystytään toimimaan entistä asiakasläheisemmin sekä kehittämään edelleen yhtiön operatiivista tehokkuutta ja kykyä hyödyntää uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

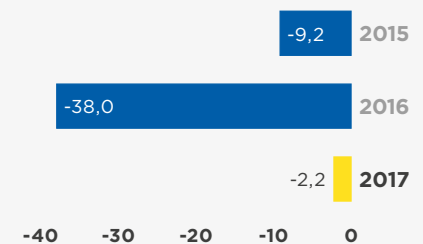
Liikevaihto, MEUR

Liikevoitto/-tappio, MEUR

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

TILINPÄÄTÖS

Lisäksi Kiinassa, Italiassa ja Suomessa muutettiin uusiin tiloihin, mikä loi mahdollisuuksia tehostaa toimintaa ja pienentää kuluja.

Tehtyjen toimenpiteiden seurauksena konsernin kiinteät kulut ovat vuositasolla laskeneet noin 7 milj. euroa vuoden 2016 ensimmäisen vuosipuoliskon tasosta. Aktiiviset toimenpiteet konsernitaseen keventämiseksi tuottivat myös tulosta. Toimenpiteet kiinteiden kulujen pienentämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi jatkuvat edelleen.

INVESTOINNIT JA TUOTEKEHITYS

Konsernin investoinnit olivat katsauskaudella 5,2 milj. euroa (3,3 milj. euroa), joista tuotekehitysaktivointien osuus oli 3,4 milj. euroa (2,5 milj. euroa). Tili-

kauden lopussa aktivoitujen tuotekehityskustannusten määrä taseessa oli 8,8 milj. euroa (7,6 milj. euroa).

Kokonaisuudessaan tilikauden aikana tuotekehityskuluja muodostui 5,8 milj. euroa (7,1 milj. euroa) eli 8,3 % (9,4 %) liikevaihdosta.

RAHOITUS

Konsernin korolliset velat olivat 8,1 milj. euroa suuremmat kuin konsernin kasvavat (7,5 milj. euroa suuremmat) tilikauden lopussa. Konsernin netto-rahoituskulut olivat 0,9 milj. euroa (0,7 milj. euroa).

Liiketoiminnan rahavirta oli 4,6 milj. euroa (-1,1 milj. euroa). Rahavirta investointien jälkeen oli -0,5 milj. euroa (-2,9 milj. euroa). Liiketoiminnan rahavirran

positiiviseen kehitykseen vaikutti erityisesti tehostunut nettokäyttöpääoman hallinta ja toteutuneet kustannussäästöt.

Konsernin omavaraisuusaste tilikauden lopussa oli 17,9 % (15,7 %) ja nettovelkaantumisaste 115,6 % (99,5 %).

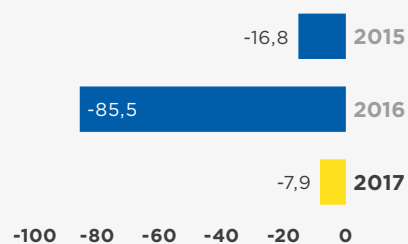
Likvidit varat ilman käyttämättömiä luottolimiittejä olivat tilikauden päättyessä 4,5 milj. euroa (6,4 milj. euroa). Tilikauden lopussa konsernilla oli käyttämättömiä luottolimiittejä ilman factoring-limiittejä yhteensä 3,4 milj. euroa (3,9 milj. euroa). Taseen loppusumma oli 39,3 milj. euroa (48,3 milj. euroa).

Tilikauden lopussa emoyhtiön päärahoittajan lainoihin liittyvät kovenanttiehdot olivat omavaraisuusaste, nettovelat jaettuna 12 kk:n käyttökatteella

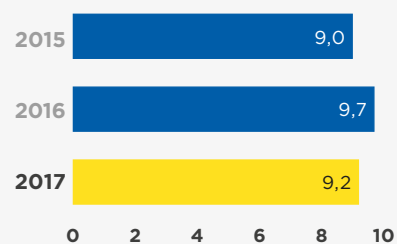
ilman kertaluonteisia eriä sekä käyttökatte ilman kertaluonteisia eriä. Ehto koskien omavaraisuusastetta rikkoutui joulukuun 2017 lopussa. Neuvoteltuaan rahoittajan kanssa yhtiö sai 13.2.2018 rahoittajalta erikoisluvan kovenanttiehdon rikkoutumiseen. Seuraavan kerran kovenanttiehtoja tarkastellaan 30.6.2018.

Efore Oyj maksoi 31.3.2017 etukäteen takaisin yhtiön lähipiiriin kuuluneelta Jussi Capital Oy:ltä saamansa 2 milj. euron suuruisen lainan. Laina nostettiin 2.1.2017 ja sen erääntymispäivä oli 30.6.2017.

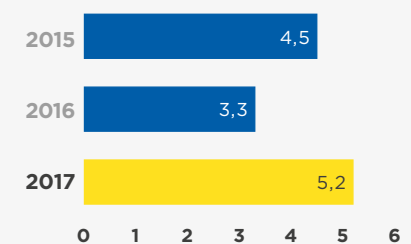
Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tuotekehitysmenot yhteensä, MEUR

Bruttoinvestoinnit, MEUR

YMPÄRISTÖPOLITIikka- JA VASTUUT

Eforen ympäristöjärjestelmien kehittäminen ja ylläpito perustuvat kansainväliseen ISO 14001:2004 standardiin. Standardin mukainen sertifiointi on voimassa konsernin kaikissa tuotekehitys- ja tuotantoyksiköissä.

Tuotteet ovat suunniteltu täyttämään Euroopan Unionin WEEE (Waste electrical and electronic equipment) direktiivin materiaalien kierrätettävyyttä koskevat vaatimukset. Suunnittelussa sovelletaan EuP (Energy using Products) direktiivin suosituksia tuotteisiin liittyvän luonnonvarojen käytön minimoimiseksi.

Eforen tuotantoyksiköillä on valmius Euroopan Unionin RoHS (Restriction Of certain Hazardous Substances) -direktiivin mukaiseen lyijyttömään tuotantoon. Myös lyijyllistä juotosprosessia käytetään, mikäli tuotetta koskevat vaatimukset sitä edellyttävät.

Tuotannossa ja tuotekehityksessä syntyvän elektroniikka- ja metallijätteen

kierrätys hoidetaan toimintaan erikoistuneiden yritysten kanssa. Prosesseissa syntyvä kemikaalijäte kerätään talteen ja toimitetaan haitallisten aineiden käsittelyyn erikoistuneisiin yrityksiin.

Tilinpäätöksen julkistamiseen mennessä ei ole tullut esille ympäristöriskejä tai -vastuita, joilla olisi vaikutusta yhtiön taloudelliseen asemaan.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstön määrä oli tilikaudella keskimäärin 432 (679) ja tilikauden lopussa 406 (442). Henkilömäärän väheneminen johtui pääosin Kiinan tuotannon ulkoistuksesta.

HALLITUS JA KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Ylimääräinen yhtiökokous 31.1.2017 vahvisti hallituksen jäsenmääräksi neljä jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin Marjo Miettinen, Jarmo Simola, Antti Sivula ja uudeksi jäseneksi Tuomo Lähdesmäki. Samassa yhteydessä Päivi

Marttila, Jarkko Takanen sekä Olli Heikkilä jäivät pois hallituksesta.

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2017 valitsi Marjo Miettisen, Jarmo Simolan, Antti Sivulan ja Tuomo Lähdesmäen jatkamaan hallituksen jäseninä ja hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen Tuomo Lähdesmäki ja varapuheenjohtajaksi valittiin uudelleen Marjo Miettinen.

Konsernin johtoryhmän muodostivat tilikauden päättyessä seuraavat henkilöt:

- Jorma Wiitakorpi, toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja
- Alessandro Leopardi, myynti ja markkinointi
- Vesa Leino, talous ja ICT
- Samuli Räisänen, tuotekehitys ja laatu
- Ruben Tomassoni, tuotanto, toimittajahallinta ja ostotoiminnot

TILINTARKASTAJA

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2017 valitsi yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi uudelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Henrik Holmbom.

OSAKKEET, OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEENOMISTAJAT

Efore Oyj:llä oli tilikauden päättyessä hallussaan 3 501 995 kappaletta omia osakkeita.

Osakkeen ylin kurssi tilikauden aikana oli 0,70 euroa ja alin kurssi 0,42 euroa. Keskikurssi katsauskaudella oli 0,56 euroa ja päätöskurssi 0,43 euroa. Osakkeiden markkina-arvo laskettuna tilikauden viimeisellä osakkeen kaupankäyntihinnalla oli 22,5 milj. euroa.

Kauppojen yhteismäärä Efore Oyj:n osakkeilla Nasdaq Helsinki Oy:ssä tilikauden aikana oli 9,4 milj. kappaletta ja vaihdon arvo oli 5,3 milj. euroa, joka vastasi 16,9 % osakkeiden lukumäärästä 55 772 891. Osakkeenomistajien

TILINPÄÄTÖS

lukumäärä oli 3 830 (4 013) tilikauden lopussa.

ILMOITUKSET OMISTUSOSUUKSIEN MUUTOKSISTA

Jussi Capital Oy:n osuus Efore Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä ja äänimäärästä alitti 15 prosentin rajan 19.12.2017 päätyen 14,9 %:iin.

YHTIÖKOKOUSPÄÄTÖKSIÄ

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

5.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja palkitsemista sekä hallituksen valiokuntien jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

5.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päät-

tämään omien osakkeiden hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta yhdessä tai useammassa erässä seuraavin ehdoin:

Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 4 000 000 osaketta, mikä vastaa noin 7,2 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hallitus päättää miten omia osakkeita hankitaan tai otetaan pantiksi. Hankinnassa voidaan käyttää muun ohessa johdannaisia. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Valtuutus kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2016 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta.

Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka.

Hallitus ei käyttänyt valtuutusta tilikauden 2017 aikana.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeanneista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2017 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtuuttaa hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeanneista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 5 000 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,0 % yhtiön kaikista osakkeista.

Hallitus päättää kaikista osakeantien ja optio-oikeuksien sekä muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista, että omien osakkeiden luovuttamista. Osakeannit ja optio-oikeuksien sekä muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen voivat tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti).

Valtuutus kumoaa varsinaisen yhtiökokouksen 30.3.2016 antaman valtuu-

tuksen päättää osakeanneista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

Valtuutus on voimassa 30.6.2018 saakka.

Hallitus ei käyttänyt valtuutusta tilikauden 2017 aikana.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Liiketoimintaympäristöön liittyvät riskit

Merkittävimmät liiketoimintariskit liittyvät avainasiakkaiden tuotteiden menestykseen markkinoilla. Eforen tuotekehitysprojektien eteneminen riippuu osittain asiakkaiden omien projektien aikatauluista. Lisäksi markkinoille tyyppillinen kysynnän vaihtelu aiheuttaa nopeita muutoksia Eforen liiketoimintaan.

Eteneminen järjestelmätuotteisiin teollisuussektorilla voi tarkoittaa tuotevastuuriskin lisääntymistä.

Yleinen talouskehitys saattaa vaikuttaa yhtiön liiketoimintaympäristöön.

Rahoitusriskit

Johtuen haasteellisesta rahoitustilanteesta, nykyisiin käyttämättömiin luottolimiitteihin ja rahoituksen riittävyyteen liittyy riskejä, jotka yritys pyrkii minimoimaan aktiivisella eri vaihtoehtojen suunnittelulla ja implementoinnilla.

Tilikauden lopussa emoyhtiön päärahoittajan lainoihin liittyvät kovenanttiehdot olivat omavaraisuusaste, nettovelat jaettuna 12 kk:n käyttökatteella ilman kertaluonteisia eriä sekä käyttökate ilman kertaluonteisia eriä. Ehto koskien omavaraisuusastetta rikkoutui joulukuun 2017 lopussa. Neuvoteltuaan rahoittajan kanssa yhtiö sai 13.2.2018 rahoittajalta erikoisluvan kovenanttiehdon rikkoutumiseen. Seuraavan kerran kovenanttiehtoja tarkastellaan 30.6.2018.

Yhtiön johto on toiminnan jatkuvuuden periaatetta arvioidessaan huomionut yhtiön strategian sekä säästötoimenpiteet ja niihin liittyvät ennusteet, käytettävissä olevat rahoituslähteet sekä rahoituksen riittävyyteen liittyvät riskit. Mikäli lainan kovenanttiehdot rikkoutuisivat, tehtyjen analyysien perusteella yhtiön johto on luottavainen, että Efore saisi poikkeusluvan tai neuvottelisi uudelleen rahoittajan kanssa.

Yhtiö on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2018 aikana erääntyvien päärahoittajan lainojen laina-ajan jatkamisesta. Yhtiön johto uskoo, että nämä neuvottelut johtavat positiiviseen lopputulokseen.

Tuotannon ulkoistus Kiinassa saatettiin päätökseen kesäkuussa 2017 ja siihen liittyvät toiminnot siirrettiin Suzhousta valmistuskumppanin Hodgen Technologyn tiloihin Wuxiin. Lisäksi Kiinassa, Italiassa ja Suomessa muutettiin uusiin tiloihin, mikä loi mahdollisuuksia tehostaa toimintaa ja pienentää kuluja. Nämä toimenpiteet osaltaan vaikuttavat positiivisesti yhtiön tulostason, omavaraisuusasteen ja nettovelkojen kehitykseen.

Johto on huomionut epävarmuustekijät tehdessään arviota toiminnan jatkuvuudesta. Tilinpäätöksen allekirjoitushetkellä yhtiön tiedossa ei ole sellaisia liiketoiminnallisia tai rahoituksellisia riskejä, joita yhtiö ei ole tiedostanut. Rahoitusjärjestelyiden toteutumiseen liittyy epävarmuustekijöitä, joita on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa ja liitetiedoissa 26.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan järjestäminen

Eforen riskienhallintajärjestelmällä pyritään tunnistamaan yhtiön strategiset, toiminnalliset, rahoitukselliset ja perinteiset vahinkoriskit. Efore ottaa toiminnassaan riskejä, jotka liittyvät strategian ja tavoitteiden toteuttamiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on näiden riskialueiden ennakointi ja kokonaisvaltainen hallinta. Toimenpiteinä voi olla esimerkiksi riskin välttäminen, sen pienentäminen tai riskin siirtäminen vakuutuksin tai sopimuksin.

Liiketoimintariskien hallinta

Eforen toimintaperiaatteiden mukaisesti riskienhallinta on sisällytetty osaksi konsernin liiketoimintaprosesseja kaikissa operatiivisissa yksiköissä. Eforekonsernin operatiiviset yksiköt arvioivat toimintansa riskejä ja huolehtivat niihin liittyvistä kehityssuunnitelmista.

Työtapaturmien vähentämiseksi ja yleisen turvallisuustason parantamiseksi operatiivisissa yksiköissä toteutetaan koulutus- ja kehitysohjelmia. Ympäristöriskien hallinnan pohjana ovat konsernin toimipaikoissa sovellettavat ISO 14001:2004 -standardin

mukaiset ympäristöjärjestelmät sekä ISO 9001:2000 -standardin mukaiset laadunhallinnan työkalut.

Tieto- ja yritysturvallisuudesta on laadittu omat ohjeistukset. Hankintatoimen riskienhallinnan pohjana ovat yhtenäiset ostotoiminnan ohjeet ja sopimustekstit sekä kehittyneet hankintatoimen tietojärjestelmät.

Vahinkoriskien hallinta

Efore pyrkii estämään vahinkojen satuttamisen laadukkaalla toiminnalla ja ennakoivilla riskienhallintatoimenpiteillä. Riskit, joita ei voida hallita omin toimenpitein, vakuutetaan. Tavoitteena on, että omaisuuteen, toiminnan keskeyttämiseen ja toiminta- ja tuotevastuisiin liittyvät vahinkoriskit on katettu asianmukaisin vakuutuksin.

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan periaatteet ja tavoitteet määrittelee yrityksen toimiva johto ja ne hyväksytään yrityksen hallituksessa. Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on riskien välttäminen ja kustannustehokas suojautuminen konsernin tulosta tai kassavirtaa heikentäviltä tekijöiltä.

TILINPÄÄTÖS

Rahoitusriskejä hallitaan suojaamalla valuutta- ja korkoriskejä vain sellaisilla rahoitusinstrumenteilla, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan luotettavasti seurata. Rahoitusriskien hallinnasta on kerrottu taseen liitetietojen kohdassa 26.

ARVIO TILIKAUDEN 2018 TALOUDELLISESTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön taloudellisen tilanteen ja erityisesti telekommunikaatiosektorin markkinakehitykseen liittyvän epävarmuuden johdosta tulosoikeuden antaminen on poikkeuksellisen haastavaa. Tästä syystä yhtiö ei anna arviota vuoden 2018 tulosoikeudesta. Yhtiö tutkii erilaisia rakenteellisia vaihtoehtoja telekommunikaatioliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi.

HALLITUKSEN ESITYS OSINGONJAOSTA

Hallitus esittää 12.4.2018 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tappio siirretään edellisten tilikausien voitto/tappiutilille.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin operatiivisen toiminnan kehittämistä jatkettiin ja vuoden 2018 alusta siirryttiin tuotelinjapohjaiseen organisaatioon.

Yhtiö on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2018 aikana erääntyvien päärahoittajan lainojen laina-ajan jatkamisesta. Yhtiön johto uskoo, että nämä neuvottelut johtavat positiiviseen lopputulokseen.

Yhtiö julkisti 12.1.2018 Efore Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset 12.4.2018 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle seuraavasti:

- Nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallitukseen valitaan viisi (5) jäsentä.
- Nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että toimikaudeksi joka alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, valitaan uudelleen hallituksen jäseniksi Marjo Miettinen, Tuomo Lähdesmäki, Jarmo Simola ja Antti Sivula

sekä uutena jäsenenä Taru Narvanmaa.

- Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kuukausipalkkiot säilyisivät ennallaan ja, että valittaville hallituksen jäsenille maksetaan siten yhtiökokouksen päättyessä alkavalta ja vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvältä toimikaudelta seuraavat kuukausipalkkiot: hallituksen puheenjohtajalle 3 500 euroa kuukaudessa ja muille hallituksen jäsenille 1 750 euroa kuukaudessa. Matkakustannukset korvataan laskuja vastaan.

Efore Oyj sai 13.2.2018 rahoittajalta erikoisluvan poiketa lainan kovenanttiedosta, joka rikkoutui tilikauden 2017 lopussa.

Efore on käynnistänyt selvitystyön, jonka tarkoituksena on tutkia erilaisia rakenteellisia vaihtoehtoja yhtiön telekommunikaatioliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi. Osana tätä prosessia ja yhtiön kannattavuuden parantamiseksi yhtiö ilmoitti 15.2.2018 käynnistävänsä

Suomessa yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut koskevat koko Suomen henkilöstöä. Mahdolliset irtisanomiset tai osa-aikaistamiset koskevat enintään 9 henkilöä ja mahdolliset lomautukset voivat olla enintään 90 päivää. Telekommunikaatioliiketoiminnan mahdolliset rakennejärjestelyt vaikuttavat myös koko konsernin henkilöstöön ja resursien allokointiin tulevaisuudessa.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA, 1 000 EUR

	Liitetieto	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
LIIVEVAIHTO	1	69 872	75 368
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-1 864	-1 293
Valmistus omaan käyttöön		103	84
Liiketoiminnan muut tuotot	3	530	1 312
Materiaalit ja palvelut	4	-47 956	-49 556
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	5	-11 022	-19 708
Poistot	6	-3 713	-3 659
Arvon alentumiset	6	-85	-274
Liiketoiminnan muut kulut	7	-6 032	-11 937
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)		-165	-9 664
Rahoitustuotot	8,10	2 634	3 202
Rahoituskulut	9,10	-3 499	-3 939
VOITTO (TAPPIO) ENNEN VEROJA		-1 030	-10 400
Tuloverot	11	452	-976
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		-578	-11 377
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi			
Etuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		69	11
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-45	-150
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-554	-11 516
TILIKAUDEN TULOKSEN (TAPPION) JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-579	-11 377
Määräysvallattomille omistajille		1	0
		-578	-11 377
LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-555	-11 517
Määräysvallattomille omistajille		1	1
		-554	-11 516
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta (tappiosta) laskettu osakekohtainen tulos			
Tulos/osake, laimentamaton	12	-0,01	-0,22
Tulos/osake, laimennettu	12	-0,01	-0,22

Kaikki tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

KONSERNITASE, 1 000 EUR

	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	13	10 244	9 197
Liikearvo	2, 13	1 114	1 114
Aineelliset hyödykkeet	14	2 853	2 822
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	16	86	91
Muut saamiset	18	82	108
Laskennallinen verosaaminen	16	2 945	2 471
PITKÄAIKAISET VARAT		17 324	15 803
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	17	8 736	11 257
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	8 453	14 638
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		324	217
Rahavarat	19	4 513	6 411
LYHYTAIKAISET VARAT		22 026	32 523
VARAT		39 350	48 327

KONSERNITASE, 1 000 EUR

	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus			
Osakepääoma	20	15 000	15 000
Muut rahastot	20	28 673	28 673
Omat osakkeet	20	-2 427	-2 427
Muuntoerot	20	3 310	3 355
Kertyneet voittovarot		-37 546	-37 037
Emoyhtiön osakkeenomistajien oman pääoman osuus		7 010	7 564
Määräysvallattomat omistajat			
		1	1
OMA PÄÄOMA		7 012	7 565
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennallinen verovelka	16	218	331
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	21, 22	871	26
Eläkevelvoitteet	24	1 316	1 412
Varaukset	25	251	250
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		2 656	2 018
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	21, 22	11 747	13 910
Ostovelat ja muut velat	23, 26, 27	17 309	20 512
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		276	291
Varaukset	25	349	4 030
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		29 682	38 743
VELAT		32 338	40 762
OMA PÄÄOMA JA VELAT		39 350	48 327

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, 1 000 EUR

	Liitetieto	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta			
Myyntistä saadut maksut		74 788	79 854
Maksut liiketoiminnan kuluista		-69 563	-80 289
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		5 225	-435
Maksetut korot		-429	-386
Saadut osingot liiketoiminnasta		19	0
Saadut korot liiketoiminnasta		55	15
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-149	-259
Maksetut verot		-41	-40
Liiketoiminnan rahavirta (A)		4 679	-1 104
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-5 278	-3 200
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		121	1 444
Luovutustulot muista sijoituksista		0	2
Maksetut verot investoinneista		0	-19
Investointien rahavirta (B)		-5 157	-1 773
Rahoituksen rahavirta			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		6 050	9 478
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-7 817	-8 084
Pitkäaikaisten lainojen nostot		867	4 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		0	-2 100
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-245	-242
Rahoituksen rahavirta (C)		-1 145	3 052
Rahavarojen muutos (A+B+C) vähennys (-), lisäys (+)		-1 623	175
Rahavarat tilikauden alussa		6 411	6 347
Rahavarojen muutos		-1 623	175
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-275	-110
Rahavarat tilikauden lopussa	19	4 513	6 411

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, 1 000 EUR

	Osake- pääoma	Omat osakkeet	SVOP -rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2016	15 000	-2 427	27 971	702	3 505	-25 715	19 038	1	19 038
Tilikauden tulos						-11 377	-11 377	1	-11 376
Muut laajan tuloksen erät									
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämistä johtuvat erät				0	0	11	11	0	11
Muuntoerot	0	0	0	0	-150	0	-150	0	-150
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	0	-150	-11 366	-11 516	1	-11 516
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osakeperusteiset maksut	0	0	0	0	0	43	43	0	43
Muut muutokset	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	0	43	43	-1	43
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2016	15 000	-2 427	27 971	702	3 355	-37 037	7 564	1	7 565
	Osake- pääoma	Omat osakkeet	SVOP -rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Voitto- varat	Emoyhtiön omistajat	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.2017	15 000	27 971	-2 427	702	3 355	-37 037	7 564	1	7 565
Tilikauden tulos						-578	-578		-578
Muut laajan tuloksen erät:									
Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämistä johtuvat erät						69	69		69
Muuntoerot	0	0	0	0	-45	0	-45	0	-45
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	0	-45	-509	-554	1	-554
Liiketoimet omistajien kanssa									
Muut muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2017	15 000	27 971	-2 427	702	3 310	-37 546	7 010	1	7 012

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Efore on vaativia tehoelektroniikka-tuotteita kehittävä ja valmistava kansainvälinen yhtiö. Yhtiön pääkonttori on Suomessa ja sen tuotekehitystoiminnot sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Italiassa ja Kiinassa. Yrityksen myynti- ja markkinointitoiminnot sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Euroopassa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Konsernin tuotantoyksikkö sijaitsee Tunisiassa. Kiinan tuotanto ulkoistettiin 10.10.2016.

Konsernin emoyhtiö on Efore Oyj jonka pääkonttori on Espoossa. Emoyhtiön kotipaikka on Espoo ja rekisteröity osoite on Linnoitustie 4 B, 02600 Espoo. Emoyhtiö Efore Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsingin pörssissä vuodesta 1989 alkaen. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin Internet-sivuilta www.efore.com tai konsernin emoyrityksestä.

Efore Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 16.03.2018 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus

tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

YLEISTÄ

Konsernitilinpäätös tilikaudelta 1.1.2017-31.12.2017 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2017 voimassa olevia IAS- ja IFRS- standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on laadittu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölain säädännön mukaisesti.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon tulosaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, johdannaissopimuksia sekä myöntämishetkellä käypään arvoon arvostettuja osakeperusteisia maksuja. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei toisin ole mainittu.

OLETUS TOIMINNAN JATKUMISESTA

Tilinpäätös on laadittu perustuen toiminnan jatkuvuuteen.

Yhtiön rahoitusjärjestelyjen onnistuminen on riippuvainen konsernin tulevasta tuloskehityksestä. Yhtiön lainajärjestelyssä on kovenanttiehtoja, jotka koskevat omavaraisuusastetta, euro-määräistä oikaistua käyttökatetta sekä nettovelkojen suhdetta 12 kuukauden rullaavaan oikaistuun käyttökatteeseen. Yhtiö ei saavuttanut lainasopimuksen mukaista omavaraisuusastetta eikä euromääräistä oikaistua käyttökatetta 31.12.2017. Neuvoteltuaan rahoittajan kanssa Efore Oyj on saanut 13.2.2018 poikkeusluvan rahoittajalta poiketa lainan kovenanttiehdoista, jotka rikkoutuivat tilikauden 2017 lopussa. Seuraavan kerran lainaehtoja tarkistetaan 30.6.2018. Yhtiön johto on toiminnan jatkuvuuden periaatetta arvioidessaan huomionut yhtiön strategian sekä säästöohjelman ja niihin liittyvät ennusteet, käytettävissä olevat rahoituslähteet sekä rahoituksen riittävyyteen liittyvät riskit. Mikäli lainan kovenanttiehdot rikkoutuivat, tehtyjen analyysien perusteella, yhtiön johto on luottavainen, että Efore saisi poikkeusluvan tai neuvottelisi uudelleen rahoittajan kanssa.

Kannattavuuden ja kassavirran parantamiseksi yhtiö on vuoden 2017 aikana tehnyt useita toimenpiteitä. Tehtyjen toimenpiteiden seurauksena konsernin kiinteät kulut ovat vuositasolla laskeutuneet noin 7 milj. euroa vuoteen 2016 verrattuna. Aktiiviset toimenpiteet konsernitaseen keventämiseksi tuottivat myös tulosta. Toimenpiteet kiinteiden kulujen pienentämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi jatkuvat edelleen.

Johto on huomionut epävarmuustekijät tehdessään arviota toiminnan jatkuvuudesta. Yhtiön johto uskoo suunniteltujen säästö- ja uudelleenjärjestelytoimenpiteiden varmistavan rahoituksen riittävyyden. Tilinpäätöksen allekirjoitushetkellä yhtiön tiedossa ei ole sellaisia liiketoiminnallisia tai rahoituksellisia riskejä, joita yhtiö ei ole tiedostanut.

PÄÄTTYNEELLÄ TILIKAUDELLE SOVELLETUT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Konserni on noudattanut tilikauden 2017 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

- Muutokset IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat (sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla pyritään siihen, että tilinpäätöksen käyttäjät voisivat arvioida rahoitustoi-

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

minnasta syntyvien rahavirtavirtavai-
kutteisten ja ei-rahavirtavai-
kutteisten velkojen muutoksia. Standardimuutos
vaikuttaa Efore Oyj:n konsernitilin-
päättökseen liitetietoihin.

- Muutos IAS 12:een Tuloverot (sovel-
lettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla
tilikausilla). Muutokset selventävät,
että vähennyskelpoisen väliaikaisen
eron olemassa olo riippuu yksinomaan
omaisuuserän ja sen verotusarvon
vertaamisesta tilinpäätöshetkellä,
eikä siihen vaikuta mahdolliset tule-
vat muutokset omaisuuserän kirjan-
pitoarvossa tai siinä tavassa, kuinka
kirjanpitoarvoa vastaava määrä ker-
tyy tulevaisuudessa. Standardimuu-
toksella ei ole vaikutusta vaikutusta
Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

Muilla uusilla tai muutetuilla standar-
deilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta
konsernin tilinpäätökseen.

TYTÄRYRITYKSET

Eforen konsernitilinpäätös sisältää emo-
yhtiö Efore Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden
tilinpäätökset. Tytäryhtiöiksi katsotaan
ne yhtiöt, joiden äänimäärästä Efore
Oyj:llä on joko suoraan tai välillisesti
enemmän kuin 50 % tai joissa sillä
muuten on oikeus määrätä yrityksen
talouden ja liiketoiminnan periaatteista
(määräysvalta). Potentiaalisen ääni-
vallan olemassaolo on otettu huomi-
oon määräysvallan syntyminen ehtoja
arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen

äänivaltaan oikeuttavat instrumentit
ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa.

Keskinäinen osakeomistus on eli-
minoitu hankintamenomenetelmällä.
Tytäryritykset yhdistellään konserni-
tilinpäätökseen siitä päivästä lähtien,
jona konserni on saanut määräysval-
lan ja yhdisteleminen lopetetaan sinä
päivänä, jona konsernin määräysvalta
on lakannut.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat,
saamiset, velat ja realisoitumat-
tomat voitot, sekä sisäinen voitonjako
eliminoidaan konsernitilinpäätöstä
laadittaessa. Realisoitumattomia tap-
pioita ei eliminoida siinä tapauksessa,
että tappio johtuu arvonalentumisesta.
Tilikauden voiton tai tappion jakautumi-
nen emoyrityksen omistajille esitetään
tuloslaskelman yhteydessä.

OSAKKUUSYRITYKSET

Osakkuusyritykset, joissa konsernin
osuus äänimäärästä on yleensä 20–50 %
ja joissa konsernilla on huomattava vai-
kutusvalta, mutta ei määräysvaltaa,
on yhdistelty konsernitilinpäätökseen
pääomaosuusmenetelmää käyttäen.
Jos konsernin osuus osakkuusyri-
tyksen tappioista ylittää kyseisen sijoituk-
sen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään
taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpi-
toarvon ylittäviä tappioita huomioida,
ellei konsernilla ole muita velvoitteita
osakkuusyri-tykseen liittyen. Eforen ja
osakkuusyri-tyksen väliset realisoitumat-
tomat voitot on eliminoitu konsernin
omistusosuuden mukaisesti. Konser-

nin omistusosuuden mukainen osuus
osakkuusyri-tysten tilikauden tuloksista
on esitetty omana eräänään liikevoiton
jälkeen. Tilinpäätöshetkinä 31.12.2017
sekä 31.12.2016 konsernilla ei ollut osak-
kuusyri-tyksiä.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEŦ MUUNTAMINEN

Konsernin yksiköiden tulosta ja talou-
dellista asemaa koskevat luvut määri-
tetään siinä valuutassa, joka on kunkin
yksikön pääasiallisen toimintaympäri-
stön valuutta (toimintavaluutta). Konser-
nitilinpäätös on esitetty euroina, joka
on konsernin emoyrityksen toiminta- ja
esittämisvaluutta.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtu-
mat kirjataan toimintavaluutan määräi-
siksi käyttäen tapahtumapäivänä vallit-
sevaa kurssia. Käytännössä käytetään
usein kurssia, joka vastaa likimain tapahtu-
mapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä
monetaariset ulkomaanrahan määräiset
erät on muunnettu toimintavaluutan
määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija
käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset
ei-monetaariset erät, jotka on arvos-
tettu käypiin arvoihin, on muunnettu
toimintavaluutan määräisiksi käyttäen
käyvän arvon määrittämispäivän valuut-
takurssia. Muutoin ei-monetaariset
erät on arvostettu tapahtumapäivän
kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä
liiketapahtumista ja monetaaristen erien

muuntamisesta syntyneet voitot ja tap-
piot on merkitty tuloslaskelmaan.

Rahoitustuottojen - ja kulujen ryh-
mässä esitetään valuuttamääräisten
tase-erien muuntamisesta syntyvät
kurssierot sekä myynneistä, ostoista,
kuluista, rahoituseristä sekä konsernin
sisäisistä saatavista ja veloista synty-
vät kurssivoitot ja - tappiot. Nettova-
luuttaposition suojaamiseksi tehtyjen
johdannaissopimusten kurssierot on
kirjattu rahoituseriin.

ULKOMAISTEN KONSERNIYRITYSTEN TILINPÄÄTÖSTEN MUUNTAMINEN

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslas-
kelmien tuotto- ja kuluerät on muun-
nettu euroiksi käyttäen Euroopan
keskuspankin tilikauden kalenterikuu-
kausien keskikurssien keskiarvokur-
sia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssija
käyttäen. Tilikauden tuloksen muunta-
minen eri kurssilla tuloslaskelmassa ja
taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka
kirjataan omaan pääomaan. Ulkomaais-
ten tytäryritysten hankintamenon eli-
minoinnista sekä hankinnan jälkeen
kertyneiden oman pääoman erien
muuntamisesta syntyneet muuntoerot
kirjataan omaan pääomaan. Kun tytäry-
ritys myydään kokonaan tai osittain,
kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslas-
kelmaan osana myyntivoittoa tai - tap-
piota. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa
syntyneet muuntoerot esitetään omassa
pääomassa erillisenä eränä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumiset.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä jäljelle jäänyt osa kirjataan kuluksi. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluiksi kun ne toteutuvat. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	
ja rakennelmat	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet – ryhmään sisältyvät vuokrahuoneistojen perusparannusmenot. Hyödykkeiden jäänösarvo ja taloudellinen vaikutusaika

tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja - tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

JULKISET AVUSTUKSET

Valtiolta tai muulta julkishallinnolta saatujen avustusten tuloutustapa riippuu avustuksen luonteesta. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi syntyneistä menoista, tuloutetaan tuloslaskelmaan sillä kaudella, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluiksi. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset vähentävät ao. käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoa. Nämä avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Julkiset avustukset kirjataan silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserniyrittäjä täyttää avustuksen saamisen edellytykset.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisistä syntyvä liikearvo muodostuu hankintamenojen sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomäärän erotuksena. Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos todetaan viitteitä siitä, että sen arvo on saattanut alentua. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Tällöin liikearvo kirjataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi. Uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta johtuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen

saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen.

Konsernin tuotekehitysprosessi etenee vaiheittain sisältäen seitsemän milestone- ja neljä gate-tarkastusta. Gate-tarkastukset hyväksyy johtoryhmä. Kun johtoryhmä toteaa tarkastuksessaan, että projektin osalta IAS 38 -standardin mukaiset kehitysmenojen aktivointiedellytykset täyttyvät, aloitetaan projektin kustannusten aktivointi.

Hyödykkeestä kirjataan poistot siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenuon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoidujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3–5 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluiksi.

Aineettomat oikeudet

Aineettomien oikeuksien ryhmään luetaan muun muassa ostettujen tietoteknisten sovellusten käyttöoikeuksia.

Aineettomat hyödykkeet (rahoitus)

Aineettomat hyödykkeet (rahoitusleasing) sisältää tietoteknisten sovellusten rahoitusleasingsopimusten pääomiarvon.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet – ryhmään sisällytetään puolestaan tieto-

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

teknisten projektien kustannukset. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoona siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Aineettomiin hyödykkeisiin voi myös sisältyä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankittuja asiakassuhteisiin ja tuoteoikeuksiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä.

Aineettomien hyödykkeiden poistajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet	7 vuotta
Tuoteoikeudet	7 vuotta
Kehittämismenot	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Aineettomat hyödykkeet (rahoitus)	5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

MYYTÄVÄNÄ OLEVAKSI LUOKITELLUT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä sen sijaan, että se kertyisi jatkuvasta käytöstä. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevien omaisuuserien (tai luovutettavien erien ryhmän) arvostusperuste on kirjanpitoarvo tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennetty käypä arvo sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Ne luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, sekä velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisälty-

vät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoona tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Raaka-aineiden hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot. Vaihto-omaisuuden arvosta on vähennetty arvoalentumisvaraus, joka kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolloin teknisen vanhentumisen ja muiden tekijöiden perusteella arvioitu varauksen tarpeellisuus on todettu.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralleottajana

Aineellisia ja aineettomia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimuksella han-

kittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta omaisuuserästä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai vuokra-ajan kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

ARVONALENTUMISET

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Jos viitteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vähintään kerran vuodessa seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumi-

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

sesta viitteitä: aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sekä aktivoidut kehittämismenot (keskeneräiset aineettomat hyödykkeet). Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton, ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista ja pitkälle riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista.

Kerryttävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi näistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aikarvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerryttävissä oleva rahamäärä. Arvonalentuminen kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentuminen peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut

muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerryttävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumisen kirjaamista.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Eläkevelvoitteet

Konsernilla on erilaisia paikallisten käytäntöjen mukaisia eläkejärjestelyjä maissa, joissa konserni toimii. Konsernin eläkejärjestelyt on luokiteltu maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle, eikä konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt

Konsernilla on myös liiketoimintojen yhdistämisen seurauksena Italialaisessa tytäryrityksessä etuus pohjainen eläkejärjestely, joka eräännyy maksettavaksi järjestelyn piiriin kuuluville henkilöille työsuhteen päättyessä. Tähän liittyvä velka on kirjattu konsernin taseeseen. Velvoitteen määrittäminen perustuu aktuaarisiiin laskelmiin. Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen osalta konserni kirjaa

henkilöstökuluihin kauden työsuorituksen perustuvan menon sekä veloitteen korkomenon. Mahdollisen nettovelan uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan omaan pääomaan.

Osakeperusteiset maksut

Oman pääoman ehtoisina instrumentteina maksettavat etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Vastaavat määrät kirjataan suoraan oman pääoman lisäykseksi Kertyneet voittovarot -erään. Järjestelyn tulosvaikutus esitetään tuloslaskelmassa työsuhte-etuuksista aiheutuissa kuluissa. Myöntämishetkellä määritetty kulu pohjautuu konsernin arvioon optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käyvän arvon määrittämiseen käytetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallia. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisena tilinpäätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Käyvän arvon määrittämisessä tehdyt oletukset ja arviot liittyvät muun muassa oletettuun osinkotuottoon, volatiliiteettiin ja optioiden juoksuuikaan. Muita kuin markkinaperusteisia ehtoja, kuten kannattavuus ja tietty tuloksen kasvutavoite, ei oteta huomioon määrittäessä option käypää arvoa, vaan ne vaikuttavat arvioon optioiden lopullisesta määrästä.

Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna kirjataan omaan pääomaan. Ennen uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantuloa (1.9.2006) myönnettyihin optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu järjestelyn ehtojen mukaisesti osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Eforen hallitus päätti optio-ohjelmasta 17.6.2014. Kullakin optio-oikeudella voi merkitä yhden (1) Efore Oyj:n uuden osakkeen. Optio-oikeuksien kohteena olevien osakkeiden merkintäajat ovat seuraavat: Optio-oikeus A 1.8.2016–31.7.2018 (500 000 kpl), Optio-oikeus B 1.8.2017–31.7.2019 (500 000 kpl) sekä Optio-oikeus C 1.8.2018–31.7.2020 (500 000 kpl). Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus oli myöntämishetkellä enintään 2,69 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Efore Oyj:n hallitus päätti 30.3.2016 uudesta optio-ohjelmasta. Optio-oikeudet oikeuttivat merkittävään enintään 1 500 000 yhtiön uutta osaketta. Kullakin optio-oikeudella voi merkitä yhden (1) Efore Oyj:n uuden osakkeen. Optio-oikeudet oli merkittävä 31.12.2016 mennessä. Optio-oikeuksien kohteena olevien osakkeiden merkintäaika on 1.4.2017–31.3.2018.

Optio-oikeuksia ei myönnetty vuonna 2017 eikä 2016. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

oli myöntämishetkellä enintään 2,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Järjestelyistä on esitetty tietoja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 20.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sekä lainat ja muut saamiset. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen alkuperäisen hankinnan yhteydessä niiden käyttötarkoituksen perusteella. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Konserni kirjaa rahoitusvarat pois taseesta silloin, kun konserni on menettänyt oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja hyödyt konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Eforessa tähän ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sisältävät noteerat- tuja osakkeita ja rahasto-osuuksia, jotka on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Johdannaiset, jotka eivät ole takaussopimuksia tai jotka eivät

tytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Markkina-arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä, ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisensä mukaisesti. Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen saamisen tai saamisten ryhmän arvon alentumisesta. Arvon alentumisten määrä arvioidaan pääasiassa yksittäisten saamisten riskien perusteella. Arvon alentumistappio kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Konsernilla on käytössä saatavara- hoitusjärjestely koskien myyntisaatavia. Siltä osin kuin maksuvalmiusriski on Eforella myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon ja esitetään mahdollisilla luottotappioilla vähennettyinä. Epävarmojen saamisten määrän ja arvon alentumistarpeen arviointi perustuu yksittäisten erien riskiin.

Myyntisaamiset arvostetaan enintään todennäköiseen arvoonsa. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvon alentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti. Velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, konkurssin todennäköisyys, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 90 päivää ovat näyttöä myyntisaamisen arvon alentumisesta. Tulosvaikutteisesti kirjattavan arvon alentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioidujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Tuloslaskelmaan kuluksi kirjatut luottotappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvomuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Konsernitileihin liittyvät luottotilit sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Eforen rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvai-

kutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sekä jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat velat. Ensiksi mainittuun ryhmään luokitellaan konsernin johdannaisvelat, jälkimmäiseen rahalaitoslainat. Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

Sekä realisoitumattomat että realisoituneet kurssivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelman Rahoitustuotot ja -kulut -ryhmään sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät. Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Johdannaisopimukset

Johdannaisopimukset arvostetaan sekä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä että sen jälkeen käypään arvoon. Konsernin valuuttariskin suojausperiaatteenä on se, ettei kassavirtojen suojaamisessa käytetä valuuttajohdannaisia. Efore ei sovelle IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Tämän johdosta kaikki johdannaisopimusten käypien arvojen muutoksista syntyneet, sekä realisoituneet että realisoitumattomat voitot ja tappiot, kirjataan tulosvaikutteisesti

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät, vaikka suojatulla erällä olisi tulosvaikutus vasta tulevalle tilikaudella. Käyvän arvon muutokset sisältyvät tuloslaskelman rahoituseriin. Taseessa valuuttariskiltä suojaavat johdannaiset esitetään lyhytaikaisissa saamisissa tai veloissa.

OSTOVELAT

Ostovelat kirjataan alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti, jonka katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa ostovelkojen lyhyen maturiteetin johdosta.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Varaukset voivat liittyä mm. toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin ja takuukustannuksiin. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen määrä perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta. Takuuvaraukset odotetaan

käytettävän kahden vuoden aikana. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

EHDOLLISET VELAT JA EHDOLLISET VARAT

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ehdollinen vara on mahdollinen omaisuususerä, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan yhteisön määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen vara esitetään tilinpäätöksessä liitetietona, jos taloudellisen hyödyn koituminen yhteisölle on todennäköistä.

TULOVEROT

Konsernin tuloslaskelman tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot, jotka perustuvat kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten ja voimassaolevan verokannan mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut, samoin kuin laskennallisten verojen muutokset. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan konserniyhtiöiden verotuksellisen arvon ja tilinpäätöksen taseen välisistä väliaikaisista eroista ja konsernieliminoinneissa syntyneistä eroista. Sekä laskennallista verovelkaa että -saamista määritettäessä verokantana on käytetty sitä verokantaa, josta on säädetty kyseisessä maassa tilinpäätöshetken mennessä.

Merkittävimmät laskennalliset verosaamiset muodostuvat kahden tytäryritysten verotuksellisista tappioista. Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun vero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisenä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

TULOUTUSPERIAATTEET

Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää tuotteiden hallintaoikeutta eikä niihin todellista määräysvaltaa. Pääsääntöisesti tämä tapahtuu tuotteiden sopimusehtojen mukaisen luovutuksen yhteydessä. Tuotot palveluista kirjataan sillä tilikaudella, kun palvelut on suoritettu asiakkaalle. Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myönnettyt alennukset sekä välilliset verot.

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

KERTALUONTEISET ERÄT

Kertaluonteisia eräjä ovat poikkeukselliset ja hyvin harvoin toistuvat erät, joiden vaikutus on olennainen. Kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ei pidetä kertaluonteisina erinä. Kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ovat esimerkiksi poistosuunnitelmien tai poistomenetelmien muutokset.

LIIKETULOS

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liiketuloksen käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla oikaistuina, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvos-tamis- tai esittämistapoja. Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut mm. aktivoitujen kehitysmenojen arvonalentumisten, vaihto-omaisuuden arvonalentumisten, rahoituksen riittä-vyyden, laskennallisten verosaamisten ja luottotappioiden osalta perustuvat yleisesti käytössä oleviin laskentamalleihin sekä tapauskohtaiseen harkintaan. Laskentamalleja sovellettaessa on käytetty hyväksi konsernin historiatietoja ja johdon sen hetkistä näkemystä markki-natilanteesta. Tapauskohtaisessa har-kinnassa on hyödynnetty tilinpäätöksen laadintahetkellä parasta käytettävissä olevaa tietoa.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointi-kauden päättymispäivänä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpää-töshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympä-ristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konser-nissa seurataan arvioiden ja oletusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöl-lisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merki-tään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät kes-keiset epävarmuustekijät, jotka aihe-uttavat merkittävän riskin konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seura-avan tilikauden aikana, on esitetty alla. Konsernin johto on katsonut näiden tilinpäätöksen osa-alueiden olevan keskeisimmät, sillä niitä koskevat laa-timisperiaatteet ovat konsernin näkö-kulmasta monimutkaisimmat ja niiden soveltaminen edellyttää eniten mer-kittävien arvioiden ja oletusten käyttä-mistä esimerkiksi omaisuuserien arvos-tamisessa. Lisäksi näillä tilinpäätöksen

osa-alueilla käytettyjen oletusten ja arvioiden mahdollisten muutosten vai-kutusten on arvioitu olevan suurimmat:

- aktivoitujen kehitysmenojen arvostus,
- arviot tulevasta liiketoiminnan kehi-tyksestä ja muut arvonalentumistes-taukseen liittyvät kysymykset,
- vaihto-omaisuuden nettorealisoin-tiarvo,
- rahoituksen riittävyys,
- tulevien verotettavien tulojen toden-näköisyys, jota vastaan vähennys-kelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää,
- myyntisaamisten käypä arvo (kerry-tettävissä oleva rahamäärä).

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Efore ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistet-tuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voi-maantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- * = Kyseistä säännöstä ei ole hyväk-sytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2017.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja sii-hen tehdyt muutokset (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tili-kausilla): IFRS 9 korvaa nykyisen IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitus-

instrumenttien kirjaamisesta ja arvos-tamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovel-letaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudis-tettu. IAS 39:n säännökset rahoitu-sinstrumenttien taseeseen kirjaami-sesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Standardimuutoksella ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 15 Myyntituotot asiakkasopi-muksista (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää viisivaihei-sen ohjeistuksen myyntituottojen kir-jaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirja-taan määräysvallan siirtymisen perus-teella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi lisää myös esitettävien liitetietojen määrää. IFRS 15:n vaikutuksia Eforen konsernitilin-päätökseen on arvioitu seuraavasti:
  - Efore on saattanut päätökseen syksyllä 2016 aloitetun IFRS 15 -standardin analyysin, joka kat-toi yli 90 % tulovirroista. Eforen asiakkassopimusten myyntitulot muodostuvat tavaroiden myyn-nistä, eivätkä ne sisällä merkittävää palveluiden myyntiä. Suoritevel-voitteet tuloutetaan myös jatkossa

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

- yhtenä ajankohtana eikä tähän liity muutosta aiempaan tuloutuskäytäntöön nähden, jossa suoritevelvoitteen täyttämisen kriteerinä oli riskien ja hyötyjen siirtyminen, joka on myös eräs keskeinen indikaatio määräysvallan siirtämisestä asiakkaalle
- IFRS 15 standardin edellyttämät liitetiedot tulevat lisäämään tilinpäätöksen liitetiedoissa myyntituotoista asiakassopimuksista esitettäviä tietoja.
  - Eforen asiakassopimuksissa transaktiohinnan määrittämiseen ei liity muuttuvia vastikkeita eikä sopimukseen sisälly merkittäviä rahoituskomponentteja.
  - Eforen myöntämät takuut ovat luonteeltaan enemmän lainsäädäntöön perustuvia ja siten niiden käsittely vastaa pitkälti nykyistä käytäntöä.
  - IFRS 15 standardi edellyttää asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvien lisämenojen ja asiakassopimuksen täyttämisestä aiheutuvien menojen kirjaamista taseeseen. Eforessa ei ole asiakassopimuksen saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä asiakassopimukseen täyttämistä aiheutuva menoja.
  - IFRS 15 standardin edellyttämät liitetiedot tulevat lisäämään tilinpäätöksen liitetiedoissa myyntituotoista asiakassopimuksista esitettäviä tietoja.
  - Efore tulee soveltamaan siirtymäsäännösten vaihtoehtoa, jossa vertailukausia ei oikaista soveltamisen aloittamisajankohtana ja kertynyt vaikutus kirjataan soveltamisen ajankohtana 1.1.2018.
  - Muutokset IFRS 15:een Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Selvennykset on sisällytetty edellä kuvattuun IFRS 15 vaikutusten arviointiin.
  - IFRS 16 Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulokinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokramaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena. Konserni selvittää standardin vaikutuksia.
  - IFRS 17 Vakuutusopimukset* (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi koskee vakuutusopimuksia, ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja paremmin ymmärtämään vakuuttajien altistumista riskeille, sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin. Standardilla ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
  - Muutokset IFRS 2:een - Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät tietyntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
  - Muutokset IFRS 4:ään IFRS 9:n Rahoitusinstrumentit soveltaminen IFRS 4:n Vakuutusopimukset kanssa (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla vastataan toimialan huoleen liittyen soveltamisen aloittamiseen eri ajankohtina. Standardiin tuodaan kaksi vaihtoehtoa menettelytapaa tilapäisen kirjanpidossa syntyvän yhteensopimattomuuden ja volatiliteetin helpottamiseksi. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
  - Tulkinta IFRIC 22 Ulkomaanrahan määräiset liiketoimet ja etukäteisvastike* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Kun ulkomaanrahan määräinen - omaisuus-erään, kuluun tai tuottoon liittyvä - ennakosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardi ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
  - Muutokset IAS 40:ään - Sijoituskiinteistöjen siirrot* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että johdon aikomusten muuttuminen ei yksinään osoita sijoituskiinteistön käyttötarkoituksen muuttumista. Käyttötarkoituksen muutosta osoittavat esimerkit standardissa on myös muutettu niin, että ne viittaavat myös rakenteilla olevaan kiinteistöön samoin kuin valmiiseen kiinteistöön. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
  - IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus* (sovellettava 1.1.2019

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta selventää kirjanpitolähtökäsitteitä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän valitseman ratkaisun. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- Muutokset IFRS 9:ään Prepayment Features with Negative Compensation* (Alustava suomenkielinen otsikko: Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen kompensatio) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintamenuun. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Muutokset IAS 28:aan Long-term Interests in Associates and Joint Ventures* (Alustava suomenkielinen otsikko: Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä) (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät, että sellaisiin pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka

muodostavat osan nettosijoituksesta osakkuus- tai yhteisyritykseen, sovelletaan IFRS 9-standardia. Standardimuutoksella ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskokoelma 2014–2016 (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja. Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Efore Oyj:n konsernitilinpäätökseen.
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutoskokoelma 2015–2017 (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 ja IAS 23 -standardeja. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

1. SEGMENTTI-INFORMAATIO (1 000 EUR)

Efore-konsernissa on yksi toimintasegmentti eli toimintasegmentin luvut ovat yhteneväiset koko konsernin lukujen kanssa. Eforen myymät tuotteet ja palvelut perustuvat samalle teknologiapohjalle. Ylimpänä operatiivisena päätöstentekijänä toimivat toimitusjohtaja ja yhtiön johtoryhmä, jotka seuraavat konsernin liikevoittoa tuloksellisuuden arvioinnin ja resurssien kohdistamisen perusteella.

Toiminta jakautuu maantieteellisesti kolmeen ryhmään: Amerikka (Pohjois-, Väli- ja Etelä-Amerikka), EMEA (Eurooppa, Lähi-Itä ja Afrikka) ja APAC (Aasia ja Tyynenmeren alue). Maantieteellisten liikevaihtojen laskentaa on tarkennettu ja se perustuu nyt puhtaasti asiakasyrityksen sijaintiin. Vuoden 2016 luvut on myös muutettu vertailukelpoisiksi. Varat esitetään kyseisten erien sijainnin mukaan. Alueille kohdistamattomat varat muodostuvat rahavaroista sekä korko- ja verosaamisista.

Maantieteelliset alueet 2017	Amerikka	EMEA	APAC	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	10 098	49 222	10 552		69 872
Varat		26 202	3 853	9 295	39 350
Maantieteelliset alueet 2016	Amerikka	EMEA	APAC	Kohdistamattomat	Konserni
Liikevaihto	11 589	50 122	13 658		75 368
Varat	27	25 853	12 217	10 229	48 327

Konsernin liikevaihdosta tilikaudella 2017 n. 40 % (41 %) kertyi kahdelta suurimmalta asiakkaalta eli asiakas A:lta 16 551 (17 817) ja asiakas B:ltä 11 643 (12 845) tuhatta euroa, mikä tekee yhteensä 28 194 (30 662) tuhatta euroa.

Tilikauden liikevaihto koostuu tavaramyynnistä 69 073 (75 199) tuhatta euroa ja palveluiden myynnistä 799 (169) tuhatta euroa.

2. HANKITUT LIKETOIMINNOT (1 000 EUR)

Konsernilla ei ollut liiketoimintojen hankintoja tilikausilla 2017 ja 2016.

3. LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT (1 000 EUR)

	2017	2016
Tuotekehitysavustukset	48	118
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot *)	7	549
Muut tuotot	475	645
Yhteensä	530	1 312

*) Tilikauden 2016 osalta erästä 548 tuhatta euroa on myyntivoittoa liittyen Kiinan tuotannon ulkoistukseen, josta tarkempi selonteko Liitetiedossa 25. Varaukset.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

4. MATERIAALIT JA PALVELUT (1 000 EUR)

	2017	2016
Materiaalit	46 321	46 522
Varaston muutos	692	2 124
Palvelut	943	910
Yhteensä	47 956	49 556

5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT (1 000 EUR)

	2017	2016
Palkat *)	8 204	15 993
Eläkekulut - maksupohjaiset	2 310	2 450
Eläkekulut - etuusperusteiset (Italian TFR)	44	324
Muut henkilösivukulut	464	941
Yhteensä	11 022	19 708

*) Tilikauden 2016 osalta palkat sisältävät 1 948 tuhatta euroa liittyen Kiinan tuotannon ulkoistukseen, josta tarkempi selonteko Liitetiedoissa 25. Varaukset.

Tiedot lähipiiriin luettavan johdon palkoista ja palkkioista sekä muista työsuhde-etuuksista ja osakeomistuksista esitetään liitetiedoissa 31. Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstö keskimäärin (henkilöä)	2017	2016
Henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	432	679
Henkilöstö tilinpäätöspäivänä	406	442

Henkilöstön määrään on lisätty vuokratyövoiman määrä.

Henkilöstön määrän vähentyminen tilikausien 2016–2017 aikana johtuu pääosin Kiinan tuotannon ulkoistamisesta.

6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET (1 000 EUR)

	2017	2016
Hyödykeryhmittäiset poistot		
Kehittämismenot	2 205	1 939
Aineettomat oikeudet	343	329
Aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	200	201
Muut aineettomat hyödykkeet	244	59
Koneet ja kalusto	624	1 022
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	34	37
Muut aineelliset hyödykkeet	64	71
Yhteensä	3 713	3 659
Arvonalentumiset kehittämismenoista	63	274
Arvonalentumiset muista pysyistä vastaavista	22	-

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT (1 000 EUR)

	2017	2016
Vuokrat	796	1 321
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	371	947
Hallinnolliset kulut	957	1 732
Toimisto- ja hallintokulut	631	665
Käyttö- ja ylläpitokulut	750	1 228
Matkakulut	701	832
Varauksen muutos	72	77
Edustuskulut	36	39
Vakuutukset	233	250
Markkinointikulut	108	203
Autokulut	128	139
Kiinan tuotannon ulkoistukseen liittyvät kulut *)	-39	2 398
Muut kiinteät kulut	761	1 302
Luottotappiot	35	192
Myyntipalvelut	455	610
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	39	2
Yhteensä	6 032	11 937

*) Tilikauden 2016 ja 2017 osalta erä sisältää kokonaisuudessaan kuluja liittyen Kiinan tuotannon ulkoistukseen, josta tarkempi selonteko Liitetiedossa 25. Varaukset.

Tilintarkastus:	2017	2016
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	21	21
Veroneuvonta	0	16
Muut palvelut	29	24
	50	61
KPMG ulkomaat		
Tilintarkastuspalkkiot	33	35
Veroneuvonta	1	21
Muut palvelut	0	0
	34	56
MUUT YHTEISÖT		
Tilintarkastuspalkkiot	12	23
Veroneuvonta	0	0
Muut palvelut	0	0
	12	23
YHTEENSÄ		
Tilintarkastuspalkkiot	67	79
Veroneuvonta	1	37
Muut palvelut	29	24
Yhteensä	97	140

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Efore Oyj-konsernin yhtiöille tilikaudella 2017 olivat yhteensä 29 350 euroa. Palvelut koostuivat vero-palveluista (0 euroa) ja muista palveluista (29 350 euroa).

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

8. RAHOITUSTUOTOT (1 000 EUR)

	2017	2016
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	50	15
Valuuttakurssivoitot	2 565	3 073
Muut rahoitustuotot	19	114
Yhteensä	2 634	3 202

9. RAHOITUSKULUT (1 000 EUR)

	2017	2016
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavista veloista	707	600
Valuuttakurssitappiot	2 430	3 033
Muut rahoituskulut	361	305
Yhteensä	3 499	3 939

10. VALUUTTAKURSSIEROT (1 000 EUR)

		2017	2016
Erittely nettokurssivoitoista(+) ja -tappioista(-) tilinpäätöksen erien mukaan			
Yhteensä	Voitot	2 565	3 072
	Tappiot	-2 430	-3 031
	Netto	135	40
Myynti	Voitot	538	1 347
	Tappiot	-835	-1 329
	Netto	-297	18
Ostot	Voitot	701	216
	Tappiot	-209	-546
	Netto	492	-330
Rahoituserät	Voitot	366	674
	Tappiot	-469	-618
	Netto	-103	56
Konsernin sisäiset saatavat ja velat	Voitot	960	836
	Tappiot	-917	-540
	Netto	43	296

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

11. TULOVEROT (1 000 EUR)

	2017	2016
Tuloverot tuloslaskelmassa		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustava vero	-177	-212
Tuloverot investoinneista	0	-19
Laskennalliset verot	629	-744
Yhteensä	452	-976
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot eroavat emoyhtiön verokannan mukaisesta tuloverosta seuraavasti:		
Tulos ennen veroja	-1 030	-10 400
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla (20.0 %)	206	2 080
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-203	-109
Verovapaat tuotot	441	197
Laskennallisen verosaamisen muutos aikaisempien vuosien tappiosta	650	-
Vähennyskelvottomat kulut	-505	-315
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-1	-1
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-136	-2 201
Aiemmin kirjattujen laskennallisten verosaamisten peruutukset	-	-629
Verot tuloslaskelmassa	452	-976

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS (1 000 EUR)

	2017	2016
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden tulos	-579	-11 377
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä (tuhat kpl)	52 271	52 271
Osakepalkkiojärjestelmien osakkeiden vaikutus	0	0
Laimennettu keskimääräinen painotettu lukumäärä	52 271	52 271
Osakekohtainen tulos, euroa		
Laimentamaton	-0,01	-0,22
Laimennettu	-0,01	-0,22

LAIMENTAMATON

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto tai tappio osakkeiden keskimääräisellä lukumäärällä tilikauden aikana.

LAIMENNETTU

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus.

Osakeoptiolla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optiolla on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen merkintähinnassa huomioidaan vielä kirjaamattomat optiokulut. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla yhtiö ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeen kauden keskimääräiseen hintaan. Liitetiedossa 20. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot, on tarkempi selonteko yhtiön optioista.

Konsernissa on kaksi osakepohjaista kannustinjärjestelmää, jotka voivat laimentaa osakekohtaista tulosta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

13. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET (1 000 EUR)

Aineettomat hyödykkeet 2016	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet rah.leasing	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	13 735	3 346	1 674	3 266		1 115	23 136
Muuntoerot	-9	-4	0	0		0	-13
Lisäykset	2 536	94	0	119		0	2 749
Vähennykset	-466	0	0	-407		0	-873
Siirrot erien välillä	0	0	0	27		0	27
Hankintameno 31.12.2016	15 796	3 436	1 674	3 004		1 115	25 026
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2016	-6 422	-1 980	-1 273	-3 104		-1	-12 780
Muuntoerot	2	4	0	0		0	6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	455	0	0	407		0	862
Poistot	-1 939	-329	-201	-59		0	-2 528
Arvonalennukset *	-274	0	0	0		0	-274
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2016	-8 178	-2 305	-1 474	-2 757		-1	-14 715
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	7 617	1 132	199	248		1 114	10 311

Aineettomat hyödykkeet 2017	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Aineettomat hyödykkeet rah.leasing	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017**	15 796	3 436	1 674	3 004	0	1 114	25 026
Muuntoerot	-16	-3	0	-1	0	0	-20
Lisäykset	3 497	6	0	277	301	0	4 081
Vähennykset	-948	-243	0	-3	0	0	-1 194
Siirrot erien välillä	-497	168	0	217	-218	0	-329
Hankintameno 31.12.2017	17 832	3 365	1 674	3 495	83	1 114	27 564
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-8 178	-2 305	-1 474	-2 757			-14 715
Muuntoerot	12	3	0	1			16
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	948	100	0	3			1 051
Siirrot erien välillä	497	0	0	0			497
Poistot	-2 205	-343	-200	-244			-2 992
Arvonalennukset *	-63	0	0	0			-63
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	-8 990	-2 544	-1 674	-2 997			-16 206
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	8 842	820	0	499	83	1 114	11 358

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

KEHITTÄMISMENOT

* Kehittämismenoihin on vuonna 2017 tehty 63 tuhatta euroa suuruinen alaskirjaus odotettua pienemmän kysynnän vuoksi (vuonna 2016 274 tuhatta euroa).

** Kehittämismenoihin sisältyi 31.12.2017 keskeneräisten tuotekehitysprojektien kirjanpitoarvo 4 850 (3 006) tuhatta euroa. Kehittämismenoille tehdään arvonalentumistestaus vuosittain. Arvonalentumistestissä kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään, joka määritellään hyödykkeen tulevien kassavirtojen nykyarvona.

LIIKEARVONALENTUMISTESTAUS

Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottavalle yksikölle, eli Italian konsernille. Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson.

Arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset:

1. EBITDA:n kehitys on perustunut johdon pitkän tähtäimen suunnitelmiin.
2. Diskonttauskorko on määritelty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla. Diskonttauskorko 11,63 % (2016: 12,83 %) on määritelty ennen veroja.
3. Pitkän aikavälin kasvutekijä 2,0 % (2016: 1,5 %)

Arvonalentumistestauksen 31.12.2017 perusteella käyttöarvo ylittää kirjanpitoarvon 31,5 %.

Herkkyysanalyysin mukaan diskontattujen kassavirtojen nykyarvo vastaisi testattavan omaisuuden kirjanpitoarvoa, jos EBITDA olisi 13 % (2016: 9 %) alempi vuosina 2018-2023 tai jos diskonttokorko olisi 3,35 % (2016: 1,5 %) -yksikköä korkeampi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

14. AINEELLISET HYÖDYKKEET (1 000 EUR)

Aineelliset hyödykkeet 2016	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Aineelliset muut	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	6	33 493	741	1 397	4 407	196	40 240
Muuntoerot	0	-460	0	2	-143	0	-601
Lisäykset	0	492	32	0	65	86	676
Vähennykset	0	-1 873	0	0	-460	-64	-2 396
Vähennykset, pitkäaikaisten omaisuuserien myynnit (IFRS 5)	0	-7 172	0	0	0	0	-7 172
Siirrot erien välillä	0	135	0	-1 399	1 399	-161	-27
Hankintameno 31.12.2016	6	24 617	773	0	5 268	57	30 720
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2016	-6	-28 857	-677	-1 329	-4 322		-35 191
Muuntoerot	0	347	0	-1	140		486
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	1 678	0	1 330	-892		2 117
Vähennysten kertyneet poistot, pitkäaikaisten omaisuuserien myynnit (IFRS 5)	0	5 820	0	0	0		5 820
Poistot	0	-1 022	-37	0	-71		-1 130
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2016	-6	-22 033	-714	0	-5 145		-27 899
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0	2 584	59	0	123	57	2 822
Aineelliset hyödykkeet 2017	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Aineelliset muut	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	6	24 617	773		5 268	57	30 721
Muuntoerot	0	-282	0		-254	0	-536
Lisäykset	17	796	0		313	204	1 330
Vähennykset	-6	-7 415	0		-651	0	-8 071
Siirrot erien välillä	0	201	0		29	-256	-25
Hankintameno 31.12.2017	17	17 917	773		4 706	5	23 419
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-6	-22 033	-714		-5 145		-27 899
Muuntoerot	0	228	0		249		477
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	6	6 945	0		649		7 600
Poistot	0	-624	-34		-64		-722
Arvonalennukset	0	0	0		-22		-22
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	0	-15 484	-748		-4 333		-20 565
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	17	2 433	25		373	5	2 853

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

15. MUUT RAHOITUSVARAT (1 000 EUR)

	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä		Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2016	56	56	Hankintameno 1.1.2017	91	91
Vähennykset	-2	-2	Uudelleenarvostus	-5	-5
Uudelleenarvostuksessa johtuva lisäys	37	37	Hankintameno 31.12.2017	86	86
Hankintameno 31.12.2016	91	91			
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	91	91	Kirjanpitoarvo 31.12.2017	86	86

16. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA VELAT (1 000 EUR)

	1.1.2016	Muuntoerot +/-	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaa pääomaan	Muut muutokset	31.12.2016
Laskennalliset verosaamiset:						
Vahvistetut tappiot	3 391	-54	-866	0	0	2 471
Yhteensä	3 391	-54	-866	0	0	2 471
Laskennalliset verovelat:						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	403	0	-90	0	0	313
Muut erät	53	-2	-32	0	0	19
Yhteensä	455	-2	-122	0	0	331
	1.1.2017	Muuntoerot +/-	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaa pääomaan	Muut muutokset	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset:						
Vahvistetut tappiot	2 471	-45	524	0	-5	2 945
Yhteensä	2 471	-45	524	0	-5	2 945
Laskennalliset verovelat:						
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisissä	313	0	-90	0	0	223
Muut erät	19	0	-19	0	-5	-5
Yhteensä	331	0	-109	0	0	218

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Konserniyhtiöillä Suomessa, Kiinassa ja USA:ssa oli 31.12.2017 verotuksellisia tappioita yhteensä 34,3 (45,8) milj.euroa, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska niiden hyödyntäminen on epävarmaa. Kirjaamattomista laskennallista verosaamisista 2,7 milj.euroa kohdistuu Suomeen, 4 milj.euroa USA:an ja Kiinaan 2,1 milj. euroa. Tappiot vanhenevat vuosien 2018–2033 välillä. Konsernitilinpäätökseen ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, koska veron ei arvioida purkautuvan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Emoyhtiöllä oli hyllypoistoja 2017 8 738 tuhatta euroa (7 830 tuhatta euroa), joista ei ole kirjattu laskennallisia verosaamia.

17. VAIHTO-OMAISSUUS (1 000 EUR)

	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet	4 074	4 702
Keskeneräiset tuotteet	1 025	635
Valmiit tuotteet	3 637	5 920
Yhteensä	8 736	11 257

Päättäneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,3 milj. euroa (0,3 milj. euroa), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisoituarvoa.

Tilikaudella kuluksi kirjattu vaihto-omaisuuden määrä oli yhteensä 49 820 tuhatta euroa (50 849) tuhatta euroa, joka sisältyy konsernin tuloslaskelmassa erään materiaalit ja palvelut sekä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutokset.

18. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET (1 000 EUR)

	2017	2016
Pitkäaikaiset muut saamiset	82	108
Myyntisaamiset	7 400	9 260
Luottotappiovaraus	-317	-413
Muut saamiset	895	5 080
Siirtosaamiset	474	712
Yhteensä	8 535	14 746

Lainat ja muut saamiset -ryhmään kuuluvien myyntisaamisten kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käypiä arvoja.

Konserni on kirjannut tilikauden aikana arvonalentumisia myyntisaamisista 212 tuhatta euroa (320 tuhatta euroa). Arvonalentuminen sisältää luottotappiovarauksen muutoksen sekä suorat luottotappiokirjaukset.

	2017	2016
Luottotappiovaraus 1.1.	413	371
Lisäys	95	129
Vähennys	-191	-86
Luottotappiovaraus 31.12.	317	413
Myyntisaamisten erääntyminen:		
Erääntymätön	5 279	6 988
Erääntynyt alle 30 pv	976	797
Erääntynyt 31-60 pv	261	140
Erääntynyt 61-90 pv	110	420
Erääntynyt 91-120 pv	7	26
Erääntynyt yli 120 pv	766	889
Yhteensä	7 400	9 260
Myynti- ja muut saamiset valuutoittain:		
EUR	5 226	4 205
RMB	1 564	7 399
USD	1 634	2 949
SEK	23	129
Muut valuutat	88	64
Yhteensä	8 535	14 746
Siirtosaamiisiin sisältyvät olennaiset erät:		
Ennakkomaksut	122	504
Muut erät	352	208
Yhteensä	474	712

19. RAHAVARAT (1 000 EUR)

	2017	2016
Rahat ja pankkisaamiset	4 513	6 411

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Rahoitustoiminnassa syntyneiden rahavirtavaikutusten ja ei-rahavirtavaikutteisten velkojen muutos.

	2016	Rahavirrat	Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset			2017
			Hankintahetki	Kurssimuutokset	Käyvän arvon muutokset	
Pitkäaikaiset velat		867				867
Lyhytaikaiset velat	13 664	-1 767		-171		11 726
Leasingvastuut	271	-245				26
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	13 935	-1 145		-171		12 619

20. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT (1 000 EUR)

	Osakemäärä, kpl	Osakepääoma	Omat osakkeet	SVOP -rahasto	Yhteensä
1.1.2017	52 270 896	15 000	-2 427	27 972	40 545
Ulkona olevat osakkeet yhteensä 31.12.2017	52 270 896	15 000	-2 427	27 972	40 545
Osakkeiden kokonaismäärä	55 772 891				
Konsernin hallussa on omia osakkeita 31.12.2017	3 501 995				
1.1.2016	52 270 896	15 000	-2 427	27 972	40 545
Ulkona olevat osakkeet yhteensä 31.12.2016	52 270 896	15 000	-2 427	27 972	40 545
Osakkeiden kokonaismäärä	55 772 891				
Konsernin hallussa on omia osakkeita 31.12.2016	3 501 995				

Efore Oyj:n osakkeiden lukumäärä on 55 772 891 ja osakepääoma 15 000 000 euroa 31.12.2017. Yhtiöjärjestyksessä ei ole mainintaa osakkeiden tai osakepääoman enimmäismäärästä.

Kaikki liikkeeseenlasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Yhtiöllä on yksi osakelaji, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

SEURAAVASSA ON ESITETTY OMAN PÄÄOMAN RAHASTOJEN KUVAUKSET:

MUUT RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu emoyhtiön osakeannissa luovuttamien osakkeiden merkintähinta 1 400 000 euroa. Lisäksi yhtiökokouksen 9.2.2010 päättämä osakepääoman alentaminen 19 450 000,00 euroa on siirretty osakepääomasta sijoitetun vapaan pääoman rahastoon. Sijoitetun oman pääoman rahastoon on kirjattu emoyhtiön omien osakkeiden myynti 14 547,36 euroa (vuosi 2010). Yhtiökokouksen 9.2.2012 päätöksen mukaisesti tilikaudella jaettiin pääomapalautusta yhteensä 2 097 097,75 euroa. Pääoman palautus oli 0,05 euroa osaketta kohti. Tilikaudella 2013 sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on kirjattu osakeanti 9 399 999,82 euroa. Lisäksi sinne on kirjattu transaktiomenoja osakeannista -195 887,94 euroa.

Vararahasto

Vararahastoon sisältyy yhtiöjärjestyksen tai yhtiökokouksen päätöksellä sidottuun omaan pääomaan siirretty osuus.

Muut rahastot

Muut rahastot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden sidottuun omaan pääomaan luettavia eriä.

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernilla oli 31.12.2017 hallussaan 3 501 995 kappaletta emoyhtiön osakkeita, joiden hankintahinta on 2 426 516,86 euroa, mikä vähentää konsernin omaa pääomaa. Efore Oyj:n osakkeet on esitetty taseessa omien osakkeiden hankintana.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten ja konsernie-liminointien muuntamisesta aiheutuneet muuntoerot.

Osingot

Tilikaudella ei ole jaettu osinkoja.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

1. Optio-ohjelma 1/2014

Efore Oyj:n hallitus päätti osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta Efore SpA:n avainjohtajille. Kyseiset avainhenkilöt siirtyivät Efore-konserniin Efore SpA (Roal)-yrityskaupan mukana. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja Efore SpA:n avainjohtajien tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa kyseiset avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optiolla on alempi kuin osakkeen käypä arvo.

Osakkeen merkintähinnassa huomioidaan vielä kirjaamattomat optiokulut. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla yhtiö ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeen kauden keskimääräiseen hintaan. Hallitus päätti 17.6.2014 optio-ohjelmasta, jonka mukaan optio-oikeuksia annettiin yhteensä enintään 1 500 000 kappaletta ja ne tuli merkitä 31.7.2015 mennessä. Kullakin optio-oikeudella voi merkitä yhden (1) Efore Oyj:n uuden osakkeen. Optio-oikeuksien kohteena olevien osakkeiden merkintäajat ovat seuraavat:

Optio-oikeus A 1.8.2016–31.7.2018 (500 000 kpl), Optio-oikeus B 1.8.2017–31.7.2019 (500 000 kpl) sekä Optio-oikeus C 1.8.2018–31.7.2020 (500 000 kpl). Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus oli enintään 2,69 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Efore Oyj:n hallitus päätti 30.3.2016 pitämässään kokouksessa mitätöidä yhtiölle palautuneet ja jakamattomat Optio-ohjelman 1/2014 mukaiset A-, B- ja C-sarjan optio-oikeudet. Yhtiölle palautuneita ja jakamattomia A-sarjan optio-oikeuksia oli 233 333 kappaletta, B-sarjan optio-oikeuksia 500 000 kappaletta ja C-sarjan optio-oikeuksia 500 000 kappaletta.

Mitätöinnin jälkeen Optio-ohjelman 1/2014 mukaisia A-sarjan optio-oikeuksia on jaettuna 266 667 kappaletta ja ne oikeuttavat merkitsemään 266 667 kappaletta yhtiön uusia osakkeita hintaan 0,7 euroa.

2. Optio-ohjelma 1/2016

Hallitus päätti 30.3.2016 optio-ohjelmasta, jonka mukaan optio-oikeuksia annettiin yhteensä enintään 1 500 000 kappaletta ja ne tuli merkitä 31.12.2016 mennessä. Kullakin optio-oikeudella voi merkitä yhden (1) Efore Oyj:n uuden osakkeen. Optio-oikeuksien kohteena olevien osakkeiden merkintäaika on 1.4.2017–31.3.2018. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osakekohtainen merkintähinta on 0,79 euroa. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus oli enintään 2,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Optio-oikeuksia ei ole myönnetty vuosina 2016–2017.

3. Osakepalkkiojärjestelmä

Efore Oyj:n hallitus päätti osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta Efore SpA:n avainjohtajille. Kyseiset avainhenkilöt siirtyivät Efore-konserniin Efore SpA (Roal)-yrityskaupan mukana. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja Efore SpA:n avainjohtajien tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa kyseiset avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Tilikaudella 2015 osakekohtaista tulosta laimensivat Efore SpA:n avainjohtajien kannustinjärjestelmän osakepalkkiot, joiden kulukirjauksen ajanjakso päättyi 30.6.2016. Heinäkuussa 2016 Efore Oyj ei maksanut avainhenkilöille osakepohjaisen kannustinjärjestelmän palkkioita, joiden jälkeen osakepalkkiojärjestelmä lopetettiin.

Tilikaudelle 2017 uutta osakepalkkiojärjestelmää ei laadittu.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Optiojärjestelyt 2014	Osakeperusteiset optiot			Yhteensä
	2014 A	2014 B	2014 C	
Optioita enintään, kpl	500 000	500 000	500 000	1 500 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	1	
Merkintähinta	0,70	0,78	0,70	
Osinko-oikeus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	
Vapautuminen, pvm	01/08/16	01/08/17	01/08/18	
Raukeaminen, pvm	31/07/18	31/07/19	31/07/20	
Juoksuaika, vuotta	1v 11 kk	2v 11 kk	3v 11 kk	

Optiojärjestely 2014	Osakeperusteiset optiot			Yhteensä	Merkintähinta (painotettu)
	2014 A	2014 B	2014 C		
Määrät 2016					
Optioita myönnetty	400 000	399 999	399 998	1 199 997	
Optioita palautunut	233 333	399 999	399 998	1 033 330	
Optioita mitätöity	233 333	500 000	500 000	1 233 333	
Optioita käytetty osakkeiden merkintään	-	-	-	-	
Optioita ulkona	266 667	-	-	266 667	0,70
Optioita varastossa*	-	-	-	-	
Toteutettavissa olevat optiot	-	-	-	-	
Määrät 2017					
Optioita myönnetty	-	-	-	-	
Optioita palautunut	-	-	-	-	
Optioita mitätöity	-	-	-	-	
Optioita käytetty osakkeiden merkintään	-	-	-	-	
Optioita ulkona	266 667	-	-	266 667	0,70
Optioita varastossa*	-	-	-	-	
Toteutettavissa olevat optiot	-	-	-	-	

Optioiden käypä arvo on määritetty Black-Scholes -optiohinnoittelumallilla. Optiolle määritellään niiden myöntämishetkellä käypä arvo, joka kirjataan henkilöstökuluihin optioiden sitouttamisajalle. Myöntämishetki on hallituksen päätöspäivä. Tulevaisuudessa odotettavia osinkoja ei laskennassa ole huomioitu. Tilikauden 2017 optioiden vaikutus yhtiön tulokseen on 0 euroa (2016: 20 tuhatta euroa).

* Optio-oikeudet oli merkittävä 31.7.2015 (A ja B) mennessä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Toteutus	2017 Myönnettyt	2016 Myönnettyt	Kaikki optiot
Myönnettyt optiot, kpl	-	-	-
Osakkeen kurssi, eur	-	-	-
Merkintähinta, eur	-	-	-
Riskitön korko, %	-	-	-
Odotetut osingot (osinkotuotto)	-	-	-
Odotettu volatiliteetti, %*	-	-	-
Palautuvat optiot, %	-	-	-
Käypä arvo yhteensä, eur	-	-	-
Arvonmäärittämissä	BS	BS	BS

Black-Scholes -mallien oletukset on laskettu eri päätöksillä myönnettyjen optioiden lukumäärien keskiarvona. Käypä arvo on laskettu kaikkien myönnettyjen optioiden mukaan, palautuvia optioiden määrää ei ole huomioitu käypää arvoa laskettaessa.

* Odotettavissa oleva volatiliteetti on määrätty laskemalla konsernin osakekurssin toteutunut volatiliteetti optioiden juoksuaikaa vastaavalla ajanjaksolla juuri ennen optioiden myöntämishetkeä.

Efore Oyj:n hallitus päätti 30.3.2016 varsinaisen yhtiökokouksen antamaan valtuutukseen perusten optio-oikeuksien antamisesta yhtiön hallituksen myöhemmin päättämille Efore Oyj:n avainhenkilöille. Optio-oikeudet merkitään tunnuksella 1/2016 ja niitä annetaan yhteensä enintään 1 500 000 kappaletta optio-ohjelman ehtojen mukaisesti. Optio-oikeudet annetaan vastikkeetta.

Optiojärjestely 2016	Osakeperusteiset optiot		Yhteensä
	2017	2016	
Optioita enintään, kpl	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Merkittäviä osakkeita per optio, kpl	1	1	
Merkintähinta	0,79	0,79	
Osinko-oikeus	Kyllä	Kyllä	
Vapautuminen, pvm	01/04/17	01/04/17	
Raukeaminen, pvm	31/03/18	31/03/18	
Juoksuaika, vuotta	1v	1v	

Määrät	Osakeperusteiset optiot			Merkintähinta (painotettu)
	2017	2016	Yhteensä	
Optioita myönnetty	-	-	-	
Optioita palautunut	-	-	-	
Optioita mitätöity	-	-	-	
Optioita käytetty osakkeiden merkintään	-	-	-	
Optioita ulkona	-	-	-	0,79
Optioita varastossa	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0,79
Toteutettavissa olevat optiot	-	-	-	

Optio-oikeuksia ei myönnetty vuosina 2016–2017.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

21. KOROLLISET VELAT (1 000 EUR)

	2017	2016
Pitkäaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	866	-
Rahoitusleasingvelat	5	26
Yhteensä	871	26
Lyhytaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	21	245
Muut velat muille	534	193
Lainat rahoituslaitoksilta	9 988	12 706
Factoring	1 204	766
Yhteensä	11 747	13 910

Yllä mainittujen jaksettuun hankintamenoön arvostettavien rahoitusvelkojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käypiä arvoja. Johdannaisvelat on arvostettu käypään arvoon vastapuolelta saatujen hintanoteerausten pohjalta.

Yhtiön rahoitukseen liittyvistä epävarmuustekijöistä kerrotaan liitteessä 26, jossa myös esitetään rahoitusvelkojen erääntyminen.

22. RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMINEN (1 000 EUR)

	2017	2016
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Alle 1 vuoden kuluessa	21	249
1-5 vuoden kuluessa	5	26
	26	275
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle 1 vuoden kuluessa	21	245
1-5 vuoden kuluessa	5	26
	26	271
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0	4
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	26	275

Rahoitusleasingvelat liittyvät pääosin it-ohjelmien vuokrasopimuksiin.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

23. OSTOVELAT JA MUUT VELAT (1 000 EUR)

	2017	2016
Lyhytaikaiset		
Saadut ennakot	247	10
Ostovelat	14 056	16 526
Muut velat	1 495	1 396
Johdannainen, ei-suojauslaskenta	0	29
Siirtovelat	1 510	2 551
Yhteensä	17 309	20 512

Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat -ryhmään kuuluvien ostovelkojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin käypiä arvoja.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2017	2016
Jaksotetut henkilöstökulut	1 323	1 735
Muihin kuin tuloveroihin liittyvät verovelat	61	615
Lyhytaikaiset korkovelat	66	48
Muut erät	61	153
Yhteensä	1 510	2 551

24. ELÄKEVELVOITTEET (1 000 EUR)

Konsernilla on Italiassa IAS 19:n mukainen etuus pohjainen eläkejärjestely. Italian lainsäädännön mukaisesti työ sopimuksen päättyessä jokainen työntekijä saa lähtökorvauksen (Trattamento Fine Rapporto TFR), joka maksetaan yrityksen pitämästä rahastosta tai ulkopuolisesta rahastosta. Rahastoihin siirretyt varat on noin 6,9 % henkilön vuosipalkasta ja kerrytetään kuukausittain. Tuloslaskelman henkilöstökuluihin kirjataan maksusuoritukset rahastoon sekä korot rahastosta rahoituseriin. Omaan pääomaan kirjataan velan uudelleen määrittämisestä johtuvat menot. Velka kuvastaa kertynyttä vastuuta, joka yhtiöllä on maksaa lähteille työntekijöille korvausta. Velan määrä on käypä arvo ja siihen tehdään indeksitar- kistus vuosittain. Se perustuu aktuaarilaskelmaan, joka perustuu demografisiin olettamuksiin nykyisistä ja tulevista työntekijöistä ja taloudellisiin olettamuksiin perustuen markkina-odotuksiin.

	2017	2016
Eläkevelvoitteet 1.1.	1 412	1 728
Tuloslaskelmaan kirjatut muutokset		
Korkokulu	17	19
Maksusuoritukset	-44	-324
Omaan pääomaan kirjatut uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot (+)	0	1
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio (+)	0	0
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot (-) tai tappiot (+)	-69	-11
Eläkevelvoitteet 31.12.	1 316	1 412

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin suoritettavien maksujen odotetaan tilikaudella 2017 olevan 70 (69) tuhatta euroa. Vuosina 2019-2022 arvioitu vuosittainen maksu on keskimäärin 64 (64) tuhatta euroa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Vakuutusmatemaattiset oletukset	2017	2016
Diskonttokorko	1,47 %	1,30 %
Palkan korotusolettama	1,50 %	1,80 %
Eläkkeen korotusolettama	2,63 %	2,85 %

Seuraavassa esitetään vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyyssanalyysi, joka osoittaa arvion eläkevelvoitteen arvosta mikäli vakuutusmatemaattinen oletus muuttuu:

	2017		2016	
	Muutos +0,25 %	Muutos -0,25 %	Muutos +1 %	Muutos -1 %
Diskonttokorko	1 279	1 348	1 371	1 448
Palkan korotusolettama	1 335	1 292	1 433	1 385
	Muutos +1,00 %	Muutos -1,00 %	Muutos +1 %	Muutos -1 %
Eläkkeen korotusolettama	1 306	1 321	1 396	1 423

25. VARAUKSET (1 000 EUR)

	2017	2016
Pitkäaikaiset varaukset		
Muut varaukset 1.1.	250	250
Varausten lisäykset	1	0
Muut varaukset 31.12.	251	250
Lyhytaikaiset varaukset		
Takuuvaraus 1.1.	146	88
Varausten lisäykset	86	77
Varausten vähennykset	-9	-19
Takuuvaraus 31.12.	219	146
Uudelleenjärjestelyvaraus 1.1.	3 884	0
Varausten lisäykset	130	4 866
Varausten vähennykset	-3 884	-982
Uudelleenjärjestelyvaraus 31.12.	130	3 884
Varaukset yhteensä	600	4 281

Efore allekirjoitti 31.8.2016 sopimuksen liittyen Kiinan tuotannon ulkoistamiseen Wuxi Hodgen Technology Co Ltd (Hodgen):lle. Ulkoistus käsitti sekä valmistustoiminnan että tuotannon tukitoiminnot Suzhoun tehtaalla Kiinassa. Sopimuksen mukaisesti Efore myi myös omaisuuseriä (koneita) ja vaihto- omaisuutta (raaka-aineita). Ulkoistus antaa Eforelle mahdollisuuden keskittyä ydinosaamiseensa, vaativien tehoelektronikkatuotteiden tuotekehitykseen asiakkailleen. Järjestely vapautti pääomaa mahdollistaen investoinnit ydinliiketoimintaan ja rakenteellisiin muutoksiin. Tavoitteena on edelleen yksinkertaistaa Eforen toimintamallia ja mahdollistaa Eforen kiinteän kulutason pysyvä aleneminen.

Kiinan tuotannon ulkoistukseen liittyvät kustannukset olivat tilikausilla 2016–2017 yhteensä 4 260 tuhatta euroa. Tuotannon ulkoistuksesta syntyi tilikaudella 2016 kirjattu 548 tuhatta euroa käyttöomaisuuden myyntivoittoja. (Liitetieto 3.)

Tilikauden lopussa 2016 kertaluonteisista kuluista oli toteutunut 924 tuhatta euroa ja 3 422 tuhannen euron määrä on varauksena tilinpäätöksessä. Kiinan tuotannon ulkoistukseen liittyvä uudeenjärjestelyvaraus oli 31.12.2017 kokonaan käytetty.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Uudelleenjärjestelyvaraus 31.12.2017 oli 130 tuhatta euroa, joka koskee konserniyhtiöiden liiketoiminnan rakenteellisten muutosten toteuttamista. Varausten odotetaan toteutuvan tilikauden 2018 aikana. Uudelleenjärjestelyvaraukseen 31.12.2016 sisältyi 3422 tuhatta euroa Kiinan tuotannon ulkoistukseen liittyviä kuluvarauksia.

Yrityksen myymillä tuotteilla on normaalisti 12-24 kuukauden takuu-aika. Takuuvaraukseen kirjataan toimitettuihin tuotteisiin liittyvät ennakoitavat vastaiset takuukustannukset. Toteutuneet takuukustannukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

26. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konsernin rahoitusriskiä hallinnan periaatteet ja tavoitteet määritellään rahoitusriskipolitiikassa, joka tarvittaessa päivitetään ja hyväksytetään hallituksella. Konsernin rahoitusriskiä hallinnan tavoitteena on riskien välttäminen ja kustannustehokas suojautuminen konsernin tulosta tai kassavirtaa heikentäviltä tekijöiltä.

Rahoitusriskejä hallitaan suojaamalla valuutta- ja korkoriskejä vain sellaisilla rahoitusinstrumenteilla, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan luotettavasti seurata.

Konsernin liikevaihdosta n. 40 % kertyy kahdelta asiakkaalta. Näiden asiakkaiden myyntisaatavat olivat tilikauden lopussa 1,03 miljoonaa euroa, joista 0,0 miljoonaa euroa oli erääntyneitä. Kyseisten asiakkaiden myyntisaatavat kotiutetaan factoring-palveluin. Myyntisaamisten ikäjakauma sekä myynti- ja muiden saamisten valuuttajakauma on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 18. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

VALUUTTAKURSSIRISKI

Valuuttariskeillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten aiheuttamia riskejä, jotka voivat vaikuttaa liiketoiminnan tulokseen tai konsernin vakavaraisuus-

teen. Konsernin myynti on pääosin EUR-, RMB- ja USD-määräistä. Operatiiviset kulut syntyvät EUR-, USD-, SEK-, RMB-, ja TND-määräisinä.

Vuonna 2017 ensisijaisena suojausmenetelmänä on käytetty kassavirtaennusteisiin perustuvaa valuuttaerien kohdistusta. Konsernin valuuttariskiä suojausperiaatteena on se, ettei kassavirtojen suojaamisessa käytetä valuuttajohdannaisia. Vuonna 2017 käytössä olleiden valuuttajohdannaisien kesto-aika oli 1-6 kuukautta (2016 : 1-6 kuukautta).

Tilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryritysten omat pääomat muunnetaan Euroopan Keskuspankin tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Oman pääoman hankintahetken ja tilinpäätöspäivän valuuttakursseista aiheutuva ero merkitään muuntoeroksi konsernitilinpäätökseen.

Tytäryritysten omia pääomia ei ole suojattu.

Valuuttariskiä suojaukseen käytettävät instrumentit ovat erääntyneet tilikaudella 2017 eikä niitä uusittu.

KORKORISKI

Korkoriskejä aiheutuu toisaalta lainasalkkuun ja kassavaroihin kohdistuvista korkotason vaihteluista ja toisaalta siitä, ovatko korolliset velat kiinteä- vai vaihtuvakorkoisia. Korkoriskiä hallitaan lai-

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

nojen korkojaksojen valinnoilla sekä eri korkojohdannaisinstrumenttien avulla. Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut avoimia korkosuojauksia.

MAKSUVALMIUSRISKI

Rahoituspolitiikan mukaisesti emoyhtiö vastaa konsernin maksuvalmiudesta, rahoituksen riittävydestä ja tehokkaasta kassanhallinnasta. Likviditeettiriskiä hallitaan lainojen tasapainoisella maturiteettijakaumalla, riittäväillä kassavaraoilla, osalla myyntisaamisten myynnillä sekä luottolimiiteillä.

Vuoden 2017 lopussa nettovelkaantumisasaste oli 115,6 % (99,5 %) ja oma-varaisuusaste 17,9 % (15,7 %).

Tilikauden lopussa konsernin likvidien varojen määrä oli 4,5 milj. euroa (6,4 milj. euroa). Konsernin korollisten velkojen määrä tilikauden lopussa oli noin 12,6 milj. euroa (13,9 milj. euroa). Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 luottolimiittejä on käytetty 3,5 milj. euroa, 31.12.2016 luottolimiittejä oli käytetty 5,8 milj. euroa. Konsernin rahoitusreservit koostuivat käyttämättömistä luottolimiiteistä, joita oli 3,4 (3,9) miljoonaa euroa 31.12.2017, joista 2,1 (2,8) miljoonaa euroa erääntyvät vuoden sisällä ja 1,3 (1,1) miljoonaa euroa ovat voimassa toistaiseksi.

Tilikaudella 2017 Efore maksoi takaisin yhtiön lähipiiriin kuuluvalta Jussi Capital Oy:ltä, joka kuului yhtiön lähipiiriin 31.1.2017 saakka, 2.1.2017 nostamansa lainan. Jussi Capital Oy:n tilikaudella 2016 myöntämä 4 miljoonan euron ulkopuolisen rahoittajan vakuudeksi antama omavelkainen takaus on edelleen voimassa. Takauksen vastatakaukseksi pantatut 3 501 995 omaa osaketta ovat edelleen pantatut yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella.

Järjestelyt toteutettiin yhtiön liiketoiminnan kannalta hyväksyttävien perusteiden ja tavanomaisin markkinaehdoin.

Konsernilla saattaa tulevaisuudessa olla vaikeuksia saada ulkopuolista rahoitusta nykyisessä laajuudessa ja samoilla ehdoilla.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 yhtiöllä oli 11 480 996,78 euroa velkaa yhdelle rahoittajalle, johon liittyy seuraavat ehdot: omavaraisuusaste, nettovelat/12 kuukauden rullaava oikaistu käyttökate sekä euromääräinen oikaistu käyttökate. Ehdot koskien omavaraisuusastetta sekä euromääräistä oikaistua käyttökate rikkoutuivat tilikauden lopussa 2017. Pitkäaikainen velka 6 000 000,00 euroa on luokiteltu lyhytaikaiseksi tilinpäätöksessä 2017 johtuen siitä, että lainat erääntyvät 2018.

Kokonaislainamäärä koostuu lainasta, saatavaraohoituksesta sekä limiitistä seuraavasti: lainat 6,0 miljoonaa euroa, käytössäoleva saatavaraohitus 4,95 miljoonaa euroa, käytössäoleva luottolimiitti 0,53 miljoonaa euroa

Yhtiö on saanut 13.2.2018 rahoittajalta erityisluvan poiketa lainan kovenanttiehdoista, jotka rikkoutuivat tilikauden 2017 lopussa. Seuraavan kerran lainaehdot tarkastellaan 30.6.2018. Kovenanttiehdoista tarkasteltiin ensimmäisen kerran 31.12.2016 ja tarkastellaan jatkossa rullaavasti 12 kuukautta kerrallaan. Ehtojen mukaan omavaraisuusasteen tulee, riippuen ajankohdasta, olla 20–25 %. Ajankohdasta riippuen nettovelkojen suhde 12 kuukauden rullaavaan oikaistuun käyttökatteeseen tulee olla 3,0–7,5. Lisäksi euromääräinen oikaistu käyttökate tuli olla vähintään 1,3 miljoonaa euroa 31.12.2017.

Yhtiö on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2018 aikana erääntyvien päärahoittajan lainojen laina-ajan jatkamisesta. Yhtiön johto uskoo, että nämä neuvottelut johtavat positiiviseen lopputulokseen.

Yhtiön johto on toiminnan jatkuvuuden periaatetta arvioidessaan huomioinut yhtiön strategian sekä säästöohjelman ja niihin liittyvät ennusteet, käytettävissä olevat rahoituslähteet

sekä rahoituksen riittävyteen liittyvät riskit. Mikäli lainan kovenanttiehdot rikkoutuivat, tehtyjen analyysien perusteella yhtiön johto on luottavainen, että Efore saisi poikkeusluvan tai neuvottelisi uudelleen rahoittajan kanssa. Asiasta on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Oletus toiminnan jatkuvuudesta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

Rahoitusvelkojen erääntyminen, 2017	Tasearvo	Sopimuksen mukainen rahavirta	6 kk tai vähemmän	6-12 kk	Myöhemmin
Ostovelat ja saadut ennakot	14 303	14 303	14 303	0	0
Lainat rahoituslaitoksilta	9 988	9 988	5 771	4 217	0
Rahoitusleasingvelat	26	26	11	11	5
Muut velat	534	1 209	755	0	454
Saatavarahoitus (maksuvalmiusriski Eforella)	1 204	1 204	1 204	0	0

Rahoitusvelkojen erääntyminen, 2016	Tasearvo	Sopimuksen mukainen rahavirta	6 kk tai vähemmän	6-12 kk	Myöhemmin
Ostovelat ja saadut ennakot	16 536	16 536	16 536	0	0
Lainat rahoituslaitoksilta	12 706	13 458	6 870	100	6 488
Rahoitusleasingvelat	271	275	124	124	26
Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen	29	29	29	0	0
Muut velat	193	193	193	0	0
Saatavarahoitus (maksuvalmiusriski Eforella)	766	766	766	0	0

LUOTTO- JA MUUT VASTAPUOLIRISKIT

Luottoriskien hallinta on ensisijaisesti operatiivisten yksiköiden vastuulla. Luottoriskien hallinnassa toimitaan konsernin luottopolitiikan mukaisesti ja pyritään saamaan turvaava vakuus asiakkaan luottokelpoisuuden niin edellyttäessä. Myyntisaamisiin liittyvää arvonalentumista arvioidaan merkittävien saamisten osalta vastapuolikohtaisesti mahdollisen arvonalentumistappion osalta.

Likvidien varojen sijoittamiseen ja johdannaisopimuksien tekemiseen liittyviä luottoriskejä minimoidaan asettamalla luottorajat vastapuolille sekä tekemällä sopimuksia vain johtavien koti- ja ulkomaisten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

27. JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYVÄT ARVOT (1 000 EUR)

	2017	2016
Valuuttajohdannaiset, suojaustarkoituksessa (ei IAS 39 Suojauslaskennassa)		
Johdannaiset		
Nimellisarvo	0	4 144
Positiivinen käypä arvo	0	0
Negatiivinen käypä arvo	0	29

Tilikaudella 2016 oli käytössä termiinisopimukset, jotka olivat voimassa vielä tilikaudella 2017. Konsernin suojauspolitiikan mukaisesti uusia termiinejä ei ole tehty tilikaudelle 2017.

28. MUUT VUOKRASOPIMUKSET (1 000 EUR)

	2017	2016
Konserni vuokralleottajana		
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:		
Yhden vuoden kuluessa	874	932
1-5 vuoden kuluessa	2 017	2 144
	2 891	3 077

Nykyisten toimitilojen vuokrasopimukset kestävät enimmillään 12/2022 asti. Määräaikaisiin vuokrasopimuksiin sisältyy yleensä mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Vuokrat sisältävät tilavuokria 2 341 tuhatta euroa (2 778) ja kalusto- ja autovuokria 550 tuhatta euroa (298).

29. MUUT SOPIMUKSET

Konsernilla on joitakin merkittäviä asiakassopimuksia, jotka sisältävät alalle tavanomaisen ehdon, jonka mukaan sopimusesopuolilla saattaa olla oikeus päättää sopimus, jos määräysvalta konsernissa siirtyy asiakkaan kanssa kilpailevalle taholle.

Yhtiöllä on merkittävä rahoitussopimus, joka sisältää alalle tavanomaisen ehdon, jonka mukaan sopimus voidaan päättää, jos määräysvalta siirtyy toiselle yhtiölle.

30. VAKUudet JA VASTUUSITOUKSET (1 000 EUR)

	2017	2016
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	5 000	5 000
Muut vastuusitoumukset	78	186
Pantatut emoyhtiön omat osakkeet, kpl	3 501 955	3 501 955
Velat, joiden vakuudeksi on annettu yrityskiinnitys		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 534	6 193
Saatavaraohituksen käytössä oleva määrä	4 947	1 962
Yhteensä	11 481	8 154
Saatavaraohituksen luottovakuutuksen omavastuuosuus, joista yhtiö on vastuussa sopimuksen mukaisesti. Vastuu ei ole realisoitunut.	247	98

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT (1 000 EUR)

Konsernin lähipiiriin kuuluvat konserniyhtiöt sekä johdon avainhenkilöt, joihin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmä.

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:	Kotipaikka	Kotimaa	Konsernin omistusosuus %	Osuus äänivallasta %	Emoyrityksen omistusosuus %
Emoyritys					
Efore Oyj	Espoo	Suomi			
Emoyritys Efore Oyj:n omistamat tytäryhtiöosakkeet:					
FI-Systems Oy	Espoo	Suomi	100	100	100
Efore (USA), Inc.	Dallas TX	USA	100	100	100
Efore AB	Tukholma	Ruotsi	100	100	100
Efore (Hongkong) Co., Limited	Kowloon	Kiina	100	100	100
Efore (Suzhou) Automotive Technology	Suzhou	Kiina	100	100	100
Efore SpA	Osimo	Italia	100	100	100
Fi-Systems Oy:n omistamat tytäryhtiöosakkeet:					
Efore (Suzhou) Electronics Co., Ltd	Suzhou	Kiina	100	100	
Efore OU	Pärnu	Viro	100	100	
Efore SpA:n omistamat tytäryhtiöosakkeet:					
Efore Sarl	Charguia	Tunisia	99,72	100	
Efore Inc	Pennsylvania	USA	100	100	

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

	2017	2016
Toimitusjohtajat, palkat ja palkkiot		
Wiitakorpi Jorma 29.4.2016–31.12.2017	240	263
Viiika Heikki 28.10.2016 saakka	0	226
	240	489
Hallituksen jäsenet, palkat ja palkkiot		
Heikkilä Olli 31.1.2017 saakka	2	21
Lähdesmäki Tuomo 31.1.2017–31.12.2017	39	0
Marttila Päivi 31.1.2017 saakka	4	42
Miettinen Marjo	21	21
Simola Jarmo	21	21
Sivula Antti	21	16
Takanen Jarkko 31.1.2017 saakka	2	21
	109	142
Johtoryhmä, palkat ja palkkiot	627	1107
Sisältää palkkioita	0	0
Johdon avainhenkilöt yhteensä		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	974	1737
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0	120
Yhteensä	974	1857

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Tilikaudella 2017 Efore maksoi takaisin yhtiön lähipiiriin kuuluvalta Jussi Capital Oy:ltä, joka kuului yhtiön lähipiiriin 31.1.2017 saakka, 2.1.2017 nostamansa lainan. Jussi Capital Oy:n tilikaudella 2016 myöntämä 4 miljoonan euron ulkopuolisen rahoittajan vakuudeksi antama omavelkainen takaus on edelleen voimassa. Takauksen vastatakaukseksi pantatut 3 501 995 omaa osaketta ovat edelleen pantatut yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella.

Järjestelyt toteutettiin yhtiön liiketoiminnan kannalta hyväksyttävien perusteiden ja tavanomaisin markkinaehdoin. Osakkeiden panttaukselle oli painava taloudellinen syy, sillä se oli rahoitusjärjestelyn edellytys.

Lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty ehtoiltaan erityisiä eläkesitoumuksia eikä konserni ole antanut heidän puolestaan muita vakuuksia vuonna 2017. Tilikauden päättyessä 31.12.2017 hallituksella, toimitusjohtajalla ja johdolla ei ollut toteutuskelpoisia optioita.

Hallituksen palkkiot on maksettu rahallisena korvauksena vuosina 2017 ja 2016.

Tilikaudella 2017 tapahtunut johtoryhmän palkkojen ja palkkioiden aleneminen johtuu siitä, että yhtiön johtoryhmä on supistunut sekä siitä, että väliaikaiseksi talousjohtajaksi 1.9.2017 nimitetty Vesa Leino ei ole yhtiön oma työntekijä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, IFRS

32. TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Efore Oyj on 13.2.2018 saanut rahoittajalta erityisluvan poiketa lainan kovenant-tiehdoista, jotka rikkoutuivat tilikauden 2017 lopussa. Seuraavan kerran lainaehtoja tarkastellaan 30.6.2018. Yhtiö on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2018 aikana erääntyvien päärahoittajan lainojen laina-ajan jatkamisesta. Yhtiön johto uskoo, että nämä neuvottelut johtavat positiiviseen lopputulokseen.

Efore Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta on valmistellut hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset 12.4.2018 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että toimikaudeksi joka alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, valitaan uudelleen hallituksen jäseniksi Marjo Miettinen, Tuomo Lähdesmäki, Jarmo Simola ja Antti Sivula sekä uutena jäsenenä Taru Narvanmaa.

Efore on käynnistänyt selvitystyön, jonka tarkoituksena on tutkia erilaisia rakenteellisia vaihtoehtoja yhtiön telekommunikaatioliiketoiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi. Osana tätä prosessia ja yhtiön kannattavuuden parantamiseksi yhtiö ilmoitti 15.2.2018 käynnistävänsä Suomessa yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelut koskevat koko Suomen henkilöstöä. Mahdolliset irtisanomiset tai osa-aikaistamiset koskevat enintään 9 henkilöä ja mahdolliset lomautukset voivat olla enintään 90 päivää. Telekommunikaatioliiketoiminnan mahdolliset rakennejärjestelyt vaikuttavat myös koko konsernin henkilöstöön ja resurssien allokontiin tulevaisuudessa.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, 1 000 EUR

	Liitetieto	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
LIIVEVAIHTO	1	25 560	27 702
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-1 069	-1 055
Liiketoiminnan muut tuotot	2	49	125
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	3	18 378	21 105
Ulkopuoliset palvelut	3	192	141
		18 570	21 246
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	4	2 148	4 062
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	4	361	675
Muut henkilösivukulut	4	44	146
		2 553	4 883
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	5	925	672
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	5	0	116
		925	788
Liiketoiminnan muut kulut	6	3 788	5 014
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)		-1 297	-5 160
Rahoitustuotot ja -kulut			
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	7	1 376	1 078
Muut korko- ja rahoitustuotot	7,9	1 088	1 613
Korkokulut saman konsernin yrityksille	8	-228	-229
Arvonalentumiset pitkäaikaisista lainasaamisista saman konsernin yrityksiltä	8	0	-5 067
Korkokulut ja muut rahoituskulut	8,9	-1 609	-1 729
		627	-4 333
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		-669	-9 493
Tuloverot			
Tuloverot	10	-57	-21
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		-726	-9 514

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

EMOYHTIÖN TASE, 1 000 EUR

VASTAAVAA	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	11	4 223	3 167
Aineettomat oikeudet	11	81	95
Muut aineettomat hyödykkeet	11	41	12
Ennakkomaksut	11	7	0
		4 352	3 274
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	11	216	220
Muut aineelliset hyödykkeet	11	16	20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	11	0	51
		232	291
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	12,13	12 908	12 908
Muut osakkeet ja osuudet	12,13	2	2
		12 910	12 910
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Keskeneräiset tuotteet		90	0
Valmiit tuotteet/tavarat		1 251	2 410
		1 341	2 410
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	14	26 933	26 933
		26 933	26 933
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	14	1 124	1 026
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	14	3 663	4 364
Muut saamiset	14	56	141
Siirtosaamiset	14	175	265
		5 018	5 796
Rahat ja pankkisaamiset		776	1 036
VASTAAVAA YHTEENSÄ		51 562	52 649

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

EMOYHTIÖN TASE, 1 000 EUR

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	15	15 000	15 000
Muut rahastot	15	28 201	28 201
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	15	-13 431	-3 917
Tilikauden voitto (tappio)	15	-726	-9 514
		29 043	29 770
PAKOLLISET VARAUKSET	16	0	260
Muut pakolliset varaukset		0	260
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille	17	2 821	6 792
		2 821	6 792
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	17	6 534	6 193
Saadut ennakot	17	247	9
Ostovelat	17	395	508
Velat saman konsernin yrityksille	17	11 859	8 043
Muut velat	17	89	178
Siirtovelat	17	574	897
		19 697	15 828
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		51 562	52 649

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, 1 000 EUR

	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Liiketoiminnan rahavirta		
Myyntistä saadut maksut	24 893	29 403
Maksut liiketoiminnan kuluista	-25 109	-30 618
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-216	-1 216
Maksetut korot	234	-738
Saadut osingot liiketoiminnasta	732	990
Saadut korot liiketoiminnasta	690	98
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	-226	-175
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 215	-1 041
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 945	-1 159
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	19
Lainasaamisten takaisinmaksu	129	414
Investointien rahavirta (B)	-1 816	-726
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	2 534	193
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 193	-145
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	4 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-2 100
Rahoituksen rahavirta (C)	342	1 948
Rahavarojen muutos (A+B+C) vähennys (-), lisäys (+)	-259	181
Rahavarat tilikauden alussa	1 036	854
Rahavarojen muutos	-259	181
Rahavarat tilikauden lopussa	776	1 036

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YLEISTÄ

Efore Oy:n, kotipaikka Espoo, tilinpäätös on laadittu ja esitetty Suomen kirjanpitolain sekä muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien lakien ja säännösten mukaisesti (Finnish Accounting Standards, FAS).

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssilla. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on arvostettu käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Rahoitustuottojen - ja kulujen ryhmässä esitetään valuuttamääräisten tase-erien muuntamisesta syntyvät kurssierot sekä myynneistä, ostoista, kuluista, rahoituseristä sekä saatavista ja veloista syntyvät kurssivoitot ja -tappiot. Esittämistapa vastaa konsernin esittämistapaa. Taseen valuuttaposition suojaamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu käypään arvoon ja näiden arvostustulokset on kirjattu rahoituseriin.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Aineellisista ja aineettomista hyödyk-

keistä tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketulokseen.

Arvioidut taloudelliset pitoajat eri hyödykeryhmillä ovat:

Kehittämismenot	3-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5 vuotta

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvosta tehdään arvonalennus, mikäli on ilmeistä, että tulonodotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa.

Suurimpiin yksittäisiin projekteihin liittyvät tuotekehitysmenot on aktivoitu kehittämismenoina aineettomiin hyödykkeisiin. Aktivoidut tuotekehitysmenot jaksotetaan niille tilikausille, joilla ne myös kerryttävät tuloja.

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET JA LAINASAAMISET KONSERNIYHTIÖILTÄ

Tytäryhtiöosakkeiden ja konserniyhtiöille myönnettyjen lainojen kirjanpitoarvoja arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien konserniyhtiöiden tasolla.

Arvonalentumistestauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä rahavirtaa tuottavasta yhtiöstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aikarvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentuminen kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserästä kirjattu arvonalentuminen perutaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaansa. Vaihto-omaisuuden hankintameno on sisällytetty hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty painotettua keskihintaa.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina esitetään taseessa menot tai menetykset, joihin

on sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Näitä ovat mm. uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ko. kulujen ryhmään.

LIIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituloista vähennetään myönnettyt alennukset sekä välilliset verot.

LEASING

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina. Tulevien tilikausien maksamattomat leasingmaksut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa leasingvastuina.

ELÄKKEET

Henkilöstön eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkeyhtiössä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

TULOVEROT

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu vähennyskelvottomina käsitellyt lähdeverot.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, 1 000 EUR

1. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN ASIAKKAIDEN MUKAAN

	2017	2016
Suomi	2 707	1 636
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	21 077	24 406
Amerikka	1 183	969
Aasian ja Tyynenmeren maat	593	691
Yhteensä	25 560	27 702

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

	2017	2016
Tuotekehitysavustukset	48	118
Muut tuotot	0	8
Yhteensä	49	125

3. MATERIAALIT JA PALVELUT

	2017	2016
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	18 378	21 105
Ulkopuoliset palvelut	192	141
Materiaalit ja palvelut yhteensä	18 570	21 246

4. HENKILÖSTÖKULUT

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	2 148	4 062
Eläkekulut	361	675
Muut henkilösivukulut	44	146
Yhteensä	2 553	4 883
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja, hallituksen jäsenet	349	751
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin		
Toimihenkilöt	63	70

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot:		
Kehittämismenot	795	553
Aineettomat oikeudet	45	31
Muut aineettomat hyödykkeet	12	6
Koneet ja kalusto	69	81
Muut aineelliset hyödykkeet	4	1
Yhteensä	925	672
Arvonalentumiset kehittämismenoista	0	116
Yhteensä	0	116

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

	2017	2016
Liiketoiminnan muut kulut ovat tavanomaisia liikekuluja.		
Tilintarkastajien palkkiot		
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	21	21
Veroneuvonta	0	16
Muut palvelut	26	24
Yhteensä	47	61

7. RAHOITUSTUOTOT

	2017	2016
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	732	990
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	645	88
Korkotuotot muilta	46	9
Valuuttakurssivoitot	1 042	1 603
Yhteensä	2 465	2 691

8. RAHOITUSKULUT

	2017	2016
Korkokulut saman konsernin yrityksille	228	229
Arvon alentuminen lainasaamisesta saman konsernin yritykseltä	0	5 067
Korkokulut muille	220	96
Valuuttakurssitappiot	911	1 312
Muut rahoituskulut	478	321
Yhteensä	1 837	7 024

9. VALUUTTAKURSSIEROT

		2017	2016
Erittely nettokurssivoitoista (+) ja -tappioista (-) tilinpäätöksen erien mukaan			
Myynti	Voitot	312	747
	Tappiot	-346	-768
	Netto	-34	-21
Ostot	Voitot	0	48
	Tappiot	0	-2
	Netto	0	45
Rahoituserät	Voitot	142	390
	Tappiot	-202	-388
	Netto	-60	2
Konsernin sisäiset saatavat ja velat	Voitot	588	419
	Tappiot	-363	-154
	Netto	225	265
Yhteensä	Voitot	1 042	1 603
	Tappiot	-911	-1 312
	Netto	132	291

10. TULOVEROT

	2017	2016
Vähennyskelvottomina käsitellyt lähdeverot	57	21
Yhteensä	57	21

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

11. PYSYVÄT VASTAAVAT

	2017	2016
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		
Hankintameno 1.1.	6 131	5 345
Lisäykset 1.1.-31.12.	1 851	1 029
Vähennykset 1.1.-31.12.	-828	-244
Hankintameno 31.12.	7 154	6 131
Kertyneet sumupoistot ja arvonalentumiset 1.1.	2 964	2 527
Vähennysten kertyneet poistot	-828	-232
Tilikauden poistot	795	553
Tilikauden arvonalentumiset	0	116
Kertyneet sumupoistot ja arvonalentumiset 31.12.	2 931	2 964
Tasearvo 31.12.	4 223	3 167
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	590	510
Lisäykset 1.1.-31.12.	6	80
Vähennykset 1.1.-31.12.	-243	0
Siirrot erien välillä	26	0
Hankintameno 31.12.	379	590
Kertyneet sumupoistot 1.1.	496	465
Vähennysten kertyneet poistot	-243	0
Tilikauden poistot	45	31
Kertyneet sumupoistot 31.12.	298	496
Tasearvo 31.12.	81	95
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	34	34
Lisäykset 1.1.-31.12.	3	0
Vähennykset 1.1.-31.12.	-3	0
Siirrot erien välillä	38	0
Hankintameno 31.12.	72	34
Kertyneet sumupoistot 1.1.	22	16
Vähennysten kertyneet poistot	-3	0
Tilikauden poistot	12	6
Kertyneet sumupoistot 31.12.	32	22
Tasearvo 31.12.	41	12

	2017	2016
Ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	0	0
Siirrot erien välillä	7	0
Hankintameno 31.12.	7	0
Tasearvo 31.12.	7	0

	2017	2016
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	3 396	3 246
Lisäykset 1.1.-31.12.	66	47
Vähennykset 1.1.-31.12.	-2 472	-6
Siirrot erien välillä	0	110
Hankintameno 31.12.	989	3 396
Kertyneet sumupoistot 1.1.	3 176	3 095
Vähennysten kertyneet poistot	-2 472	0
Tilikauden poistot	69	81
Kertyneet sumupoistot 31.12.	773	3 176
Tasearvo 31.12.	216	220

Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	383	364
Lisäykset 1.1.-31.12.	0	19
Vähennykset 1.1.-31.12.	-362	-1
Hankintameno 31.12.	20	383
Kertyneet sumupoistot 1.1.	362	362
Vähennysten kertyneet poistot	-362	0
Tilikauden poistot	4	1
Kertyneet sumupoistot 31.12.	4	362
Tasearvo 31.12.	16	20

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	51	172
Muutos 1.1.-31.12.	20	-11
Siirrot	-71	-110
Hankintameno 31.12.	0	51
Tasearvo 31.12.	0	51

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

12. SIJOITUKSET

	2017	2016
Osuudet konserniyrityksissä		
Tasearvo 1.1.	12 908	12 908
Tasearvo 31.12.	12 908	12 908
	2017	2016
Muut osakkeet ja osuudet		
Osakkeet 1.1.	2	2
Tasearvo 31.12.	2	2

13. OSAKKEET JA OSUUDET KONSERNIYRITYKSISSÄ

		2017	2016
		Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
FI-Systems Oy, Espoo	Suomi	3	3
Efore (USA), Inc., Dallas TX	USA	0	0
Efore AB, Tukholma	Ruotsi	107	107
Efore (Hongkong) Co. Limited, Kowloon	Kiina	1	1
Efore (Suzhou) Automotive Power Technology Co., Ltd., Suzhou	Kiina	0	0
Efore S.p.A, Osimo	Italia	12 796	12 796
		12 908	12 908
Muut osakkeet ja osuudet		2	2

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

14. SAAMISET

	2017	2016
Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Pääomalainat 1.1.	32 000	32 000
Pääomalainan arvonalentumiset 1.1.	-5 067	0
Pääomalainan arvonalentuminen tilikaudella	0	-5 067
Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	26 933	26 933

Yhtiöllä on 32 000 000,00 euron pääomalaina FI-Systems Oy:lle. Lainan korko on 5 prosenttia. Lainan pääoma ja korko maksetaan Efore Oy:lle yhtiön selvitystilaissa ja konkurssissa muita velkojia huonommalla etuoikeudella. Korko maksetaan vain, kun FI-Systems Oy:n vapaa oma pääoma ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Jos korkoa ei voida maksaa, siirtyy tällaiselta tilikaudelta kertyvä korko maksettavaksi myöhemmin. Velka on vakuudeton. Lainalle on kertynyt kirjaamatonta korkoa 13 517 272,09 eur.

Pääomalainaan tehtiin 5 067 000,00 euron arvonalentumiskirjaus 31.12.2016 johtuen FI-Systems Oy:n tytäryhtiön Efore (Suzhou) Electronics Co., Ltd:n tuotantokyvyn heikkenemisestä.

	2017	2016
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 124	1 026
Muut saamiset	56	141
Siirtosaamiset	175	265
	1 354	1 433
Lyhytaikaiset saamiset konserniyhtiöiltä		
Myyntisaamiset	2 372	2 315
Lainasaamiset	1 259	1 593
Korkosaamiset	33	33
Siirtosaamiset	0	423
	3 663	4 364
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	5 018	5 796
Siirtosaamiset		
Emoyhtiön ulkoisiin siirtosaamisiin sisältyvät seuraavat erät:		
Henkilöstömenojen jaksotukset	63	6
Tuotekehitysavustus	18	68
Ennakkomaksut	61	91
Laskuttamaton myynti	10	51
Muut erät	23	49
	175	265

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

15. OMA PÄÄOMA

	2017	2016
Osakepääoma 1.1.	15 000	15 000
Osakepääoma 31.12	15 000	15 000
Omat osakkeet 1.1.	-2 427	-2 427
Omat osakkeet 31.12.	-2 427	-2 427
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	28 201	28 201
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	28 201	28 201
Voitto (tappio) edellisiltä tilikausilta	-11 004	-1 490
Tilikauden tulos 31.12.	-726	-9 514
Oma pääoma yhteensä	29 043	29 770

JAKOKELPOINEN VAPAA OMA PÄÄOMA

	2017	2016
Voitto edellisiltä tilikausilta	-11 004	-1 490
Tilikauden tulos	-726	-9 514
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	28 201	28 201
Omat osakkeet	-2 427	-2 427
Aktivoidut kehittämismenot	-4 223	-3 167
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	9 821	11 603
Emoyhtiön ulkona olevat osakkeet yksi osakelaji		
	Kpl	Kpl
Ulkona olevat osakkeet 1.1.	52 270 896	52 270 896
Ulkona olevat osakkeet yhteensä 31.12.	52 270 896	52 270 896
Emoyhtiön osakepääoma yksi osakelaji	Kpl	Kpl
	55 772 891	55 772 891

16. PAKOLLISET VARAUKSET

	2017	2016
Muut pakolliset varaukset 1.1.	260	0
Muut pakolliset varaukset, muutos	-260	260
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	260

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

17. VIERAS PÄÄOMA

	2017	2016
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat saman konsernin yrityksille		
Muut velat	2 656	6 156
Siirtovelat	165	636
	2 821	6 792
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	2 821	6 792
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 534	6 193
Saadut ennakot	247	9
Ostovelat	395	508
Muut velat	89	178
Siirtovelat	574	897
	7 839	7 785

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 yhtiöllä oli 11 480 996,78 euroa velkaa yhdelle rahoittajalle, johon liittyy seuraavat ehdot: omavaraisuusaste, nettovelat/12 kuukauden rullaava oikaistu käyttökate sekä euromääräinen oikaistu käyttökate. Ehdot koskien omavaraisuusastetta sekä euromääräistä oikaistua käyttökate rikkoutuivat tilikauden lopussa 2017. Pitkäaikainen velka 6 000 000,00 euroa on luokiteltu lyhytaikaiseksi tilinpäätöksessä 2017 johtuen siitä, että lainat erääntyvät 2018. Kokonaislainamäärä koostuu lainasta, saatavarahoituksesta sekä limiitistä seuraavasti:

	2017	2016
Lainat	6 000	6 000
Käytössä oleva saatavarahoitus	4 947	1 962
Käytössä oleva rahoituslaitoksen limiitti	534	193
Yhteensä	11 481	8 154

Yhtiö on saanut 13.2.2018 rahoittajalta erityisluvan poiketa lainan kovenanttiedoista, jotka rikkoutuivat tilikauden 2017 lopussa. Seuraavan kerran lainaehdoja tarkastellaan 30.6.2018.

Kovenanttietoja tarkasteltiin ensimmäisen kerran 31.12.2016 ja tarkastellaan jatkossa rullaavasti 12 kuukautta kerrallaan. Ehtojen mukaan omavaraisuusasteen tulee, riippuen ajankohdasta, olla 20–25 %. Ajankohdasta riippuen nettovelkojen suhde 12 kuukauden rullaavaan oikaistuun käyttökatteeseen tulee olla 3,0–7,5. Lisäksi euromääräinen oikaistu käyttökate tuli olla vähintään 1,3 miljoonaa euroa 31.12.2017.

Yhtiö on käynnistänyt neuvottelut vuoden 2018 aikana erääntyvien päärahoittajan lainojen laina-ajan jatkamisesta. Yhtiön johto uskoo, että nämä neuvottelut johtavat positiiviseen lopputulokseen.

	2017	2016
Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	7 239	7 886
Muut velat	3 500	0
Siirtovelat	1 119	157
	11 859	8 043
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	19 697	15 828
Siirtovelat		
Emoyhtiön ulkoihin siirtovelkoihin sisältyvät seuraavat erät:		
Lomapalkkajaksotus	505	700
Muut henkilöstömenojaksotukset	0	82
Rahoitusmenojen jaksotukset	66	48
Valuuttatermiini suojaustarkoituksessa	0	29
Muut erät	4	38
	574	897

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

18. ANNETUT VAKUUEDET, VASTUUSITOUUMUKSET JA MUUT VASTUUT

	2017	2016
Annetut vakuudet		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	5 000	5 000
Muut vastuusitoumukset	78	186
	Kpl	Kpl
Pantatut yhtiön omat osakkeet, kpl	3 501 955	3 501 955
Velat, joiden vakuudeksi on annettu yrityskiinnitys ja joihin liittyy kovenanttiehtoja		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 534	6 193
Saatavaraohituksen käytössä oleva määrä 31.12.2016	4 947	1 962
	11 481	8 154
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Vuokra- ja leasingvastuut omasta puolesta		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	369	591
Myöhemmin maksettavat	959	1 190
Saatavaraohituksen luottovakuutuksen omavastuosuus, josta yhtiö on vastuussa sopimuksen mukaisesti. Vastuu ei ole realisoitunut.	247	98

19. HALLITUKSEN ESITYS EMOYHTIÖN JAKOKELPOISTEN VAROJEN JA TULOKSEN KÄYTÖSTÄ

Hallitus esittää 12.4.2018 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta ja että tilikauden tappio siirretään edellisten tilikausien voitto/tappiotilille.

TILINPÄÄTÖS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa, maaliskuun 16. päivänä 2018

Tuomo Lähdesmäki
Puheenjohtaja

Marjo Miettinen

Jarmo Simola

Antti Sivula

Jorma Wiitakorpi
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Efore Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Efore Oyj:n (y-tunnus 0195681-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja.

Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Aktivoitujen tuotekehitysmenojen kirjaaminen ja arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, liitetieto 13)	
<ul style="list-style-type: none"> – Tutkimus- ja tuotekehitystoiminto on keskeinen osa toimialaa, jolla Efore-konserni toimii. Tuotekehitysmenot aktivoidaan konsernitaseeseen siinä määrin kuin ne täyttävät kyseisen tilinpäätösstandardin (IAS 38) vaatimukset ja niistä arvioidaan kertyvän vastaista taloudellista hyötyä. Arvio voi muuttua lyhyelläkin aikavälillä esimerkiksi teknisen kehityksen vuoksi. – Tilikauden 2017 lopussa aktivoitujen tuotekehitysmenojen kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 8,8 milj. euroa. – Efore arvioi kerrytettävissä olevan rahamäärän tuotekehitysmenoista kertyviksi arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvona. – Arvonalentumismallia käyttäessään johto tekee useita arvioita, jotka koskevat mallissa käytettyjä oletuksia. Arvostamiseen liittyy epävarmuutta myös tulevaisuuden rahavirtaennusteiden kautta. 	<p>Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Arvioimme tuotekehitysmenojen aktivointiprosessin asianmukaisuutta ja sitä, olivatko tilikaudella aktivoidut tuotekehitysmenot täyttäneet tilinpäätösstandardin mukaiset aktivointiedellytykset. – Arvioimme aktivoitujen tuotekehitysmenojen arvostamisen asianmukaisuutta KPMG:n arvonmäärittäjäasiantuntijoiden avustuksella. Toimenpiteisiimme sisältyi muun muassa seuraavaa: <ul style="list-style-type: none"> – arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten kyseenalaistaminen – tulevia tilikausia koskevien konsernin rahavirtaennusteiden kohtuullisuuden arvioiminen ja laskelmien keskeisten tekijöiden, kuten diskonttaus korkojen, arviointi – käytetyn arvonalentumismallin matemaattisen oikeellisuuden testaaminen – esitetyn tilinpäätösinformaation riittävyyden ja asianmukaisuuden arviointi.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Vaihto-omaisuuden valvonta ja arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, liitetieto 17)	
<ul style="list-style-type: none"> – Efore-konserni toimii kilpailluilla markkinoilla, ja sen tuotteiden elinkaari on yleensä lyhyehkö, erityisesti telekommunikaatioalalla. – Tilikauden 2017 lopussa vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 8,7 milj. euroa. – Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy johdon harkintaan perustuvia ratkaisuja muun muassa varastoinimikkeiden tulevaan menekkiin liittyen, minkä vuoksi vaihto-omaisuudesta tehtävät arvonalentumiskirjaukset eivät enää myöhemmin välttämättä osoittaudu riittäviksi. – Konsernin vaihto-omaisuuteen liittyvät IT-järjestelmät ja seurantarutiinit ovat hajanaiset ja osittain riippuvaisia manuaalisista työvälineistä. 	<p>Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Arvioimme vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä tehtyjen arvonalentumiskirjausten riittävyyttä. – Osallistuimme merkittävien varastojen inventointeihin. – Arvioimme vaihto-omaisuuden valvontaprosessin asianmukaisuutta taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden kannalta. – Teimme pistokokeita, jotka liittyivät: <ul style="list-style-type: none"> – vaihto-omaisuuden hinnoittelun oikeellisuuden testaamiseen – sen arvioimiseen, onko myyntituotot ja ostokulut kirjattu oikealle kaudelle.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Rahoituksen riittävyys (Konsernitase, konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet, liitetieto 21 ja 26)	
<ul style="list-style-type: none"> – Vaikka konsernin tuloskehitys ja liiketoiminnan rahavirta paranivat tilikaudella 2017, konsernin rahoitusasema on edelleen heikko. – Konsernin korolliset velat olivat 8,1 milj. euroa suuremmat kuin konsernin rahavarat tilinpäätöshetkellä. – Konsernin korolliset velat olivat tilinpäätöshetkellä 12,6 milj. euroa, josta merkittävä osa erääntyy tilikaudella 2018. Lisäksi tilinpäätöshetkellä 31.12.2017 yhden konsernin rahoitussopimuksen oma-varaisuusaste- ja euromääräinen oikaistu käyttökatekovenantit rikkoutuivat. Rahoittaja myönsi helmikuussa 2018 erityisluvan poiketa edellä mainituista kovenanteista 31.12.2017. – Tilinpäätöksen laatiminen toiminnan jatkuvuutta koskevan oletuksen mukaisesti edellyttää, että konsernin rahoitusasema on turvattu vähintään 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä. Yhtiön arvion mukaan rahoitus on turvattu seuraavat 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä. 	<ul style="list-style-type: none"> – Rahoituksen riittävyyden arvioimiseksi olemme muun muassa analysoineet konsernin laatimien rahavirta-, tulos- ja tase-ennusteiden realistisuutta sekä ennusteiden taustatietojen luotettavuutta. – Olemme keskustelleet johdon kanssa toteutetuista ja käynnistetyistä toimenpiteistä sekä niiden vaikutuksista laadittuihin ennusteisiin ja rahoitusasemaan. – Olemme arvioineet johdon näkemystä toiminnan jatkuvuuden periaatteen soveltumisesta tilinpäätöksen laatimisessa sekä rahoituksen riittävyyttä koskevien liitetietojen asianmukaisuutta ja riittävyyttä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
IT-järjestelmät ja valvontaympäristö	
<ul style="list-style-type: none"> – Efore-konsernin keskeisiin liiketoimintaprosesseihin ja taloudelliseen raportointiin liittyvät IT-järjestelmät ovat monimutkaiset. – Nykyisten IT-järjestelmien järjestelmäperäiset kontrollit ovat rajalliset. Siten nykyinen IT-järjestelmäympäristö edellyttää huomattavan määrän manuaalisia kontroleja ja työvaiheita. – Organisaation pienestä koosta johdun työyhdistelmiä ei ole täysin eriytetty. 	<p>Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Arvioimme onko konsernissa otettu käyttöön asianmukaiset järjestelmäperäiset ja manuaaliset kontrollit varmistamaan taloudellisen raportoinnin oikeellisuus. – Arvioimme Eforen taloudelliseen raportointiin liittyvien keskeisten IT-järjestelmien kontrolliympäristöjä. – Suoritimme laajennetusti yksityiskohtaisia tarkastustoimenpiteitä, joihin sisältyi: <ul style="list-style-type: none"> – analyttisiä toimenpiteitä – yksittäisten tapahtumien testauksia merkittävien taseen ja tuloslaskelmaerien osalta. – Lisäksi testasimme pistokokein muistiotositteita taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden arvioimiseksi.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat	Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa
Emoyhtiön tytäryhtiösijoitusten arvostaminen (Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, liitetieto 12, 13 ja 14)	
<ul style="list-style-type: none"> – Emoyhtiön sijoitukset tytäryhtiöihin muodostavat merkittävän osan emoyhtiön varoista. Sijoitusten arvostaminen riippuu tytäryhtiöiden taloudellisesta suorituskyvystä. – Efore käyttää tytäryhtiösijoitusten arvostamisen arvioimiseksi arvonalentumismallia, jossa määritetään tytäryhtiön liiketoiminnasta kertyviksi arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvo. Arvonalentumismallia käyttäessään johto tekee useita arvioita, jotka koskevat mallissa käytettyjä oletuksia. Arvostamiseen liittyy epävarmuutta myös tulevaisuuden rahavirtaennusteiden kautta. 	<ul style="list-style-type: none"> – Arvioimme tytäryhtiösijoitusten arvostamisen asianmukaisuutta KPMG:n arvonnääritysasiantuntijoiden avustuksella. Toimenpiteisiimme sisältyi muun muassa seuraavaa: <ul style="list-style-type: none"> – arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten kyseenalaistaminen – tulevia tilikausia koskevien rahavirtaennusteiden kohtuullisuuden arvioiminen ja laskelmien keskeisten tekijöiden, kuten diskonttauskorkojen ja kasvuennusteiden vertailu emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, ulkopuolisista tietolähteistä saatuun markkinainformaatioon sekä aiempien tilikausien toteutumatietoihin – käytetyn arvonalentumismallin matemaattisen oikeellisuuden testaaminen – esitetyn tilinpäätösinformaation riittävyyden ja asianmukaisuuden arviointi.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

TILINPÄÄTÖS

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksesamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2007 alkaen yhtäjaksoisesti 11 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 16. maaliskuuta 2018
KPMG OY AB

Henrik Holmbom
KHT

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

KONSERNIN TUNNUSLUVUT		IFRS 2017	IFRS 2016	IFRS 2015
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	MEUR	69,9	75,4	89,9
- muutos	%	-7,3	-16,1	5,4
Liikevoitto/-tappio	MEUR	-0,2	-9,7	-2,0
- prosenttia liikevaihdosta	%	-0,2	-12,8	-2,3
Tulos ennen veroja	MEUR	-1,0	-10,4	-3,3
- prosenttia liikevaihdosta	%	-1,5	-13,8	-3,7
Tilikauden voitto/tappio	MEUR	-0,6	-11,4	-3,4
- prosenttia liikevaihdosta	%	-0,8	-15,1	-3,8
Bruttoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	MEUR	5,2	3,3	4,5
- prosenttia liikevaihdosta	%	7,4	4,4	5,0
Tase				
Pitkäaikaiset varat	MEUR	17,3	15,8	19,0
Vaihto-omaisuus	MEUR	8,7	11,3	14,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	MEUR	8,5	14,6	15,2
Tuloverosaaminen	MEUR	0,3	0,2	0,3
Rahavarat	MEUR	4,5	6,4	6,3
Osakepääoma	MEUR	15,0	15,0	15,0
Omat osakkeet	MEUR	-2,4	-2,4	-2,4
Muu oma pääoma	MEUR	-5,6	-5,0	6,5
Pitkäaikaiset velat	MEUR	2,7	2,0	3,8
Lyhytaikaiset velat	MEUR	29,7	38,7	32,8
Taseen loppusumma	MEUR	39,3	48,3	55,6

KONSERNIN TUNNUSLUVUT		IFRS 2017	IFRS 2016	IFRS 2015
Kannattavuus				
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	-7,9	-85,5	-16,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	-2,2	-38,0	-9,2
Rahoitus ja taloudellinen asema				
Korolliset nettovelat	MEUR	8,1	7,5	4,7
Nettovelkaantumisaste	%	115,6	99,5	24,5
Maksuvalmius (Current ratio)		0,7	0,8	1,1
Omavaraisuusaste	%	17,9	15,7	34,2
Muut tunnusluvut				
Henkilöstö keskimäärin		432	679	887
Palkat ja palkkiot	MEUR	11,0	19,7	18,4
Tuotekehitysmenot (kuluina vähennetyt)	MEUR	5,8	7,1	5,8
- prosenttia liikevaihdosta	%	8,3	9,4	6,4
Tuotekehitysmenot (taseeseen aktivoitunut)	MEUR	3,4	2,5	3,3
- prosenttia liikevaihdosta	%	4,9	3,4	3,6
Tuotekehitysmenot yhteensä	MEUR	9,2	9,7	9,0
- prosenttia liikevaihdosta	%	13,2	12,8	10,1

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT		IFRS 2017	IFRS 2016	IFRS 2015
Osakekohtainen tulos (laimentamaton)	EUR	-0,01	-0,22	-0,07
Osakekohtainen tulos, laimennettu	EUR	-0,01	-0,22	-0,07
Osakekohtainen osinko	EUR	0,00	0,00	0,00
Osinko tuloksesta	%	0,00	0,00	0,00
Efektiiivinen osinkotuotto	%	0,00	0,00	0,00
Pääoman palautus per osake	EUR	0,00	0,00	0,00
Oma pääoma/osake, osakeantioikaistu	EUR	0,13	0,14	0,36
Tilinpäätöspäivän kurssi	EUR	0,43	0,55	0,77
Hinta/voitto-suhde, P/E-luku		-43,00	-2,50	-11,79
Markkina-arvo				
Osakekannan markkina-arvo	MEUR	22,5	28,5	40,2
Vaihto				
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl	9 424	2 868	11 179
Osakevaihto	%	16,90	5,1	20,0
Ulkona olevien osakkeiden määrä				
Keskimäärin laimentamaton 31.12.	1 000 kpl	52 271	52 271	52 271
Keskimäärin laimennettu 31.12.	1 000 kpl	52 271	52 271	53 034
Tilikauden päättyessä 31.12.	1 000 kpl	52 271	52 271	52 271
Osakekurssit				
Tilikauden alin	EUR	0,42	0,45	0,70
Tilikauden ylin	EUR	0,70	0,83	0,90
Tilinpäätöspäivän kurssi	EUR	0,43	0,55	0,77
Keskikurssi	EUR	0,56	0,61	0,78

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskim. tilikauden aikana)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio}}{\text{Oma pääoma (keskim. tilikauden aikana)}}$	x 100
Maksuvalmius (Current ratio)	=	$\frac{\text{Lyhytaikaiset varat}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$	
Omavaraisuusaste-%	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot - omien osakkeiden arvo*}}$	x 100
Korolliset nettovelat	=	Korolliset velat - kaupankäyntitarkoituksessa olevat sijoitukset - rahavarat	
Nettovelkaantumisaste-%	=	$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Tulos/osake	=	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio}}{\text{Keskim. ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo}}$	
Tulos/osake (laimennettu)	=	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio}}{\text{Keskim.ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo laimennusvaikutus huomioituna}}$	
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä - omat osakkeet*}}$	
Osinko/tulos-%	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilinpäätöspäivän kurssi}}$	x 100
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma - omat osakkeet*}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakkeiden lukumäärä}}$	
Hinta/voitto-suhde, P/E-luku	=	$\frac{\text{Tilinpäätöspäivän kurssi}}{\text{Tulos/osake}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä x tilinpäätöspäivän kurssi	
Henkilöstö keskimäärin	=	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän keskiarvo	

Kaikissa osakekohtaisissa tunnusluvuissa on käytetty ulkona olevien osakkeiden lukumäärää.

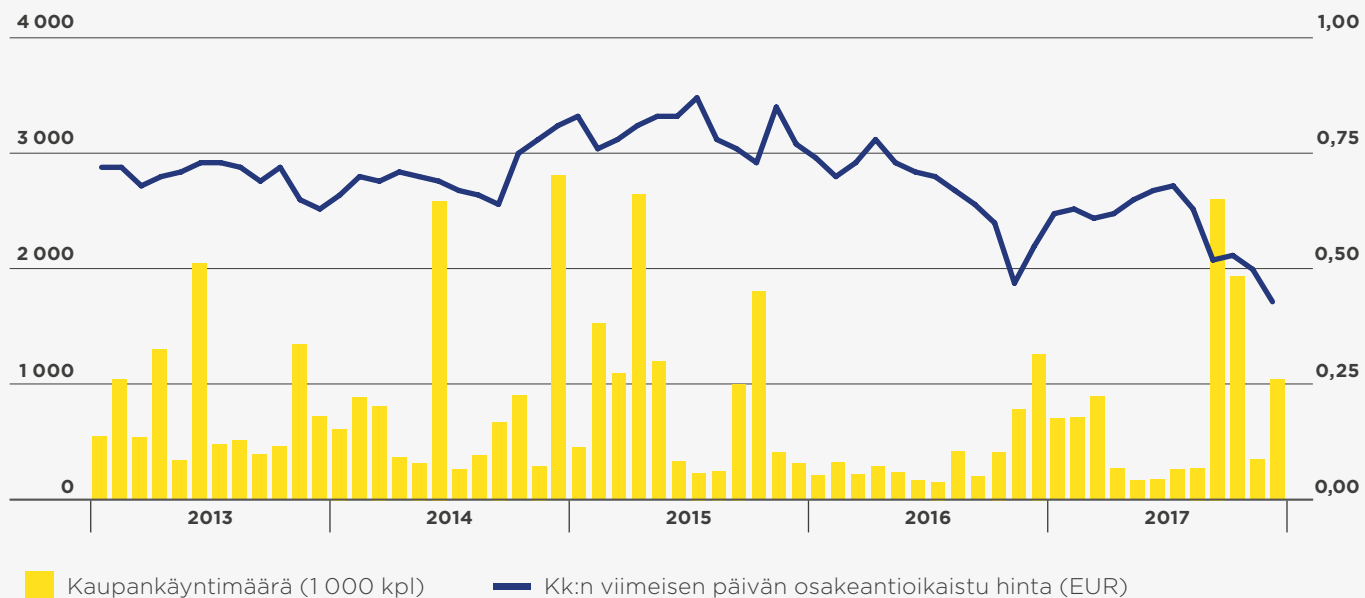
Oma pääoma on emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma.

Tilikauden tulos on emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos.

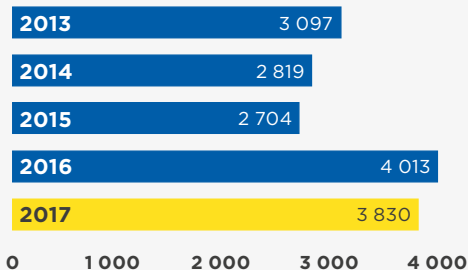
* Yhtiön hallussa on omia osakkeita 31.12.2017.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

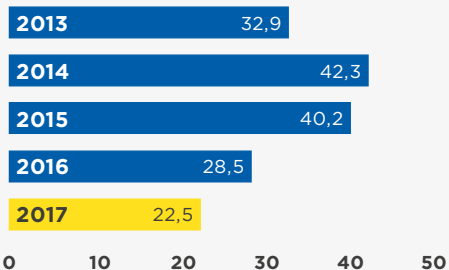
EFORE OYJ:N OSAKEHINNAT JA -KAUPAT 2013-2017

OSAKKEENOMISTAJIEN LUKUMÄÄRÄ

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO (MEUR)

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET 2004-2017

Osakepääoma 1.11.2003				8 135 104 kpl	13 830 (1 000 EUR)		
Vuosi	Merkintä/ osakesuhde	Merkintä-/ rekiste- röintiaika	Merkintä- hinta EUR	Uusia osakkeita kpl	Muutos 1 000 EUR	Uusi osake- pääoma 1 000 EUR	Osinko- oikeus
2004	Optioiden perusteella	23.1.2004	7,79	600	1	13 831	2004
2004	Vaihto ja suunnattu anti K-osakkaille, 1K:1,5A	27.2.2004	0,85	529 616	450	14 281	2004
2004	Split 1:1, vastikkeeton	27.2.2004		8 135 704		14 281	2004
2004	Optioiden perusteella	21.4.2004	3,71	2 400	2	14 283	2004
2004	Suunnattu osakeanti	30.4.2004	6,95	3 240 000	2 754	17 037	2004
2004	Optioiden perusteella	22.6.2004	3,71	47 200	40	17 077	2004
2004	Optioiden perusteella	27.8.2004	3,71	11 000	9	17 086	2004
2004	Optioiden perusteella	28.10.2004	3,71	47 400	40	17 127	2004
2004	Optioiden perusteella	2.12.2004	3,71	46 000	39	17 165	2004
2004	Osakkeiden mitätöinti	21.12.2004		-238 400	-203	16 963	
2004	Rahastoanti 1:1	21.12.2004		19 956 624	16 963	33 926	2005
2005	Optioiden perusteella	10.2.2005	1,70	616 400	523	34 450	2005
2010	Osakepääoman alennus	19.7.2010				-19 450	
2010	Suunnattu osakeanti	18.10.2010	0,70	2 000 000	0	0	2010
2013	Suunnattu osakeanti	12.7.2013	0,74	5 243 243	0	0	2013
2013	Osakeanti	18.10.2013	0,69	8 000 000	0	0	2013
Osakepääoma 31.12.2017				55 772 891 kpl	15 000 (1 000 EUR)		
Osakepääoma 31.12.2017				55 772 891 kpl	15 000 (1 000 EUR)		
Omat osakkeet 31.12.2017				3 501 995 kpl			
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.2017				52 270 896 kpl			

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMA 31.12.2017

Osakkeita	Omistajia kpl	Osuus omistajista %	Osake- ja äänimäärä kpl	Osuus osake- ja äänimäärästä %
1-100	1 068	27,89	51 453	0,09
101-500	940	24,54	283 443	0,51
501-1 000	512	13,37	434 568	0,78
1 001-5 000	849	22,17	2 145 201	3,85
5 001-10 000	191	4,99	1 435 317	2,57
10 001-100 000	224	5,85	6 937 503	12,44
100 001-	46	1,20	44 480 781	79,75
Yhteensä	3 830	100,00	55 768 266	99,99
joista hallintarekisteröityjä	8		5 854 460	10,50
Yhteistilillä			4 625	0,01
Erityistilillä			0	0,00
Liikkeeseenlaskettu määrä			55 772 891	100,00

OMISTUKSEN JAKAUTUMINEN OMISTAJATYYPEITTÄIN 31.12.2017

	Osakkeet kpl	Osuus osake- ja äänimäärästä %
Yritykset	22 572 950	40,47
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11 573 453	20,75
Julkisyhteisöt	1 578 048	2,83
Kotitaloudet	17 557 076	31,48
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 568 147	2,81
Ulkomaat	918 592	1,65
Kaikki yhteensä	55 768 266	99,99
joista hallintarekisteröityjä	5 847 172	10,48
Yhteistilillä	4 625	0,01
Erityistilillä	0	0,00
Liikkeeseen laskettu määrä	55 772 891	100,00

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

OSAKELUETTELOON MERKITYT 20 SUURINTA OSAKKEENOMISTAJAA 31.12.2017

	Osakkeita kpl	Osuus osake- ja äänimääristä %
Jussi Capital Oy	8 313 267	14,91
EVLI Pankki Oyj	5 353 105	9,60
Rausanne Oy	2 491 936	4,47
Tammivuori Leena Maija	1 709 160	3,06
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 578 048	2,83
Umo Capital Oy	1 500 000	2,69
Yleinen Työttömyyskassa YTK	1 375 697	2,47
Jaakko Heininen Oy	877 258	1,57
Laakkosen arvopaperi Oy	857 203	1,54
Arvojyvä Oy	841 027	1,51
Adafor Oy	822 800	1,48
Tammivuori Pirkko	780 004	1,40
Laakkonen Mikko	750 050	1,34
Nordea Bank Ab (Publ)	749 454	4,38
Ahomäki Timo	733 080	1,31
Heininen Jaakko	671 398	1,20
Heininen Pekka	669 541	1,20
4capes Oy	650 000	1,17
Evli Pankki Oyj	485 192	0,87
Takanen Martti Tapio	390 843	0,70
Yhteensä	31 599 063	59,70
Hallintarekisteröidyt		
Danske Pankki	2 899 820	5,20
Nordea Pankki	2 441 220	1,34
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet 31.12.2017	3 501 995	6,28

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ TILIKAUDELTA 2017

Eforen eri toimielinten velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien ja yhtiön hallituksen määrittelemien periaatteiden mukaan. Eforen konsernihallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia. Efore noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiri ohjetta sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia 2015 (Corporate Governance). Tämä selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti ja selvitys on annettu erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Hallinnointikoodi on saatavissa julkisesti internet-osoitteesta www.cgfinland.fi.

Efore Oy:n hallitus on hyväksynyt selvityksen julkistettavaksi 13.2.2018 ja se löytyy yhtiön vuosikertomuksesta sekä internet-osoitteesta www.efore.fi.

HALLINNOINTI

HALLITUS

Hallituksen kokoonpano ja toiminta

Hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään kymmenen varsinaista jäsentä. Yhtiön toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen. Hallituksen kokoonpanossa tulee ottaa huomioon yhtiön toiminnan tarpeet ja yhtiön kehitysvaihe. Hallituksen jäsenellä tulee olla riittävä taloudellisten asioiden sekä yhtiön ja sen konsernin liiketoiminta-alan yleinen tuntemus ja tehtävän edellyttämä muu pätevyys

sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumaton yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen kokoonpano

31.1.2017 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa hallituksen kokoonpano muuttui. Hallituksesta jäivät pois Päivi Marttila, Olli Heikkilä sekä Jarkko Takana ja uudelleen hallitukseen valittiin Marjo Miettinen, Jarmo Simola ja Antti Sivula. Uutena jäsenenä valittiin Tuomo Lähdesmäki.

5.4.2017 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin uudelleen Marjo Miettinen, Jarmo Simola ja Antti Sivula ja Tuomo Lähdesmäki.

Tuomo Lähdesmäki, s.1957

- Koulutus: DI, MBA
- Hallituksen jäsen ja puheenjohtaja 31.1.2017 lähtien
- Päätoimi: Boardman Oy, partneri
- Riippumaton yhtiöstä ja suurimmista osakkeenomistajista
- Ei omista Eforen osakkeita

Marjo Miettinen, s. 1957

- Koulutus: Kasvatustieteiden maisteri
- Hallituksen jäsen 2013 lähtien
- Hallituksen varapuheenjohtaja 2015 lähtien

- Päätoimi: hallitustyöskentely
- Riippumaton yhtiöstä ja suurimmista osakkeenomistajista
- Omistaa 12 465 Eforen osaketta

Jarmo Simola, s. 1961

- Koulutus: DI
- Hallituksen jäsen 2013 lähtien
- Päätoimi: Tulisuoja Suomi Oy, toimitusjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä ja suurimmista osakkeenomistajista
- Omistaa 1 046 Eforen osaketta ja 7 495 termiiniosopimusta, jotka kohdistuvat 749 500 Eforen osakkeen

Antti Sivula, s. 1961

- Koulutus: DI
- Hallituksen jäsen 2016 lähtien
- Päätoimi: Mekitec Group, toimitusjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä ja suurimmista osakkeenomistajista
- Ei osakeomistusta

*Osakeomistukset per 31.12.2017

Hallituksen tehtävät ja vastuut

Hallituksella on yleistuomivalta kaikissa niissä yhtiön asioissa, joita ei lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ole määrätty toisten toimielinten päätettäväksi tai suoritettavaksi. Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, vahvistaa yhtiön strategian, riskienhallinnan periaatteet

ja yhtiön toiminnassa noudatettavat arvot, hyväksyy liiketoimintasuunnitelman ja siihen liittyvän vuosibudjetin sekä päättää merkittävistä investoinneista.

Hallituksen keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet on kuvattu työjärjestyksessä, jossa on kerrottu hallituksen kokouksen päätösvaltaisuuden toteamisesta, kokouspöytäkirjan laatimisesta ja hyväksymisestä sekä päätettävien asioiden etukäteisvalmistelusta.

Hallituksen keskeiset tehtävät:

- hyväksyy yhtiön arvot ja strategian
- vahvistaa vuosittain liiketoiminnan keskeiset tavoitteet ja seuraa konsernin tuloskehitystä
- päättää merkittävistä investoinneista ja yritysjärjestelyistä konsernissa
- käsittelee ja hyväksyy tilinpäätökset ja osavuosikatsaukset
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan sekä määrää hänen toimiehdot ja palkitsemisen periaatteet
- päättää johdon ja henkilöstön kannustinjärjestelmistä
- seuraa yhtiön toiminnan keskeisiä riskejä ja niiden hallintaa sekä hyväksyy yhtiön riskienhallinnan periaatteet

Hallitus arvioi omia työskentelytapojaan itsearviointina tai ulkopuolisen tahon avustamana vuosittain.

HALLINNOINTI

Hallituksen jäsenten valintamenettely ja monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet yksinkertaisella äänen enemmistöllä tehtäväänsä toimikaudeksi, joka päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituskokoonpanossa otetaan huomioon yhtiön toiminnan asettamat tavoitteet ja yhtiön kehitysvaihe. Hallituksen jäseneksi valitaan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys, monipuolinen osaaminen, toisiaan täydentävä kokemus ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen monimuotoisuus tukee liiketoiminnan kehittämistä. Hallituksen jäseniksi pyritään valitsemaan molempia sukupuolia, eri-ikäisiä sekä eri ammatti-, koulutus- ja kokemustaan omaavia henkilöitä. Joulukuussa 2017 Eforen hallituksen neljästä jäsenestä yksi oli nainen.

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja toiminta

Hallituksen toimintaa avustavat valiokunnat. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokuntien jäsenet ja valiokuntien puheenjohtajan. Nimitysvaliokunnassa voi olla myös ulkopuolisia jäseniä. Valiokuntien työjärjestyksessä on kuvattu valiokuntien tehtävät ja toimintaperiaatteet. Valiokunnat raportoivat työstään säännöllisesti hallitukselle.

Tarkastusvaliokunnan pääasiallisena tehtävänä ovat yhtiön taloudellisen raportoinnin läpikäynti, lakien

ja normien noudattamisen valvonta. Tämän lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia, valvoa taloudellista raportointiprosessia, seurata yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, käsitellä yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästäan antamaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä, seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta, arvioida lakisääteisen tilintarkastuksen tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus.

Nimitysvaliokunnan pääasialliset tehtävät ovat hallituksen jäseniin ja hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyvien asioiden valmistelu yhtiökokoukselle.

Palkitsemisvaliokunnan pääasialliset tehtävät ovat yhtiön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan suorien alaisten ja konsernin muuhun johtoon kuuluvien henkilöiden palkitsemisasioiden sekä konsernin palkitsemisjärjestelmiä koskevien asioiden valmistelu.

Valiokunnat 2017

Eforen hallitusta avustivat 31.1.2017 pidettyyn ylimääräiseen yhtiökokoukseen saakka tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Jarkko Takanen (pj), Jarmo Simola ja Olli Heikkilä. Palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Päivi

Marttila (pj), Marjo Miettinen ja Jarmo Simola. 31.1.2017 valittu uusi hallitus päätti olla perustamatta valiokuntia. Hallitus hoiti tarkastusvaliokunnan tehtäviä 1.2.–5.4.2017.

Varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pitämässä kokouksessaan Eforen hallitus päätti 5.4.2017 perustaa tarkastusvaliokunnan, johon kuuluvat hallituksen

kaikki jäsenet. Muita erillisiä hallituksen valiokuntia ei perustettu.

Osallistuminen hallituksen ja valiokuntien kokouksiin 2017

Tilikaudella 2017 pidettiin 16 hallituksen kokousta. Palkitsemisvaliokunnan kokouksia ei pidetty tilikauden 2017 aikana.

	Hallituksen kokoukset	Tarkastusvaliokunnan kokoukset
Tuomo Lähdesmäki (hallituksen jäsen 31.1.2017 alkaen)	16/16	2/2
Marjo Miettinen	16/16	2/2
Jarmo Simola	16/16	2/2
Antti Sivula	16/16	2/2

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNTA

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2017 päätti perustaa pysyvän osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on jatkossa valmistella hallituksen jäsenten valintaa ja hallituksen jäsenten palkitsemista koskevat ehdotukset yhtiökokoukselle. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen.

Nimitystoimikunta koostuu neljästä (4) jäsenestä, joista yhtiön kolme (3) suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Yhtiön kulloinenkin hallituksen puheenjohtaja toimii toimikunnan neljäntenä jäsenenä. Yhtiö ei voi olla nimitystoimikunnan jäsen.

Vuoden 2018 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen

nimitystoimikuntaan valittiin 22.9.2017 suurimpien osakkeenomistajien edustajat seuraavasti:

- Jussi Capital Oy: Jarkko Takanen
- Rausanne-konserni: Jari Suominen
- Jaakko Heininen lähipiireineen: Jaakko Heininen

Nimitystoimikunnan neljäntenä jäsenenä toimi Eforen hallituksen puheenjohtaja Tuomo Lähdesmäki.

Nimitystoimikunta teki ehdotuksen hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan 19.1.2018. Efore julkisti nimitystoimikunnan ehdotukset pörssitiedotteella 19.1.2018.

Tilikaudella 2017 nimitystoimikunta kokoontui kerran ja kaikki jäsenet osallistuivat kokoukseen.

HALLINNOINTI

TOIMITUSJOHTAJA JA HÄNEN TEHTÄVÄNSÄ

Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan ja valvoo tämän toimintaa. Palvelusuhteen keskeiset ehdot on määritelty hallituksen hyväksymässä kirjallisessa johtajasopimuksessa. Toimitusjohtaja johtaa ja valvoo konsernin liiketoimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä huolehtii yhtiön kirjanpidon lainmukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Efore Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2016 lähtien Jorma Wiitakorpi.

MUU JOHTO

Efore-konsernin toimiva johto koostuu yrityksen toimitusjohtajasta, johtoryhmästä sekä globaalien toimintojen organisaatioista.

Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä toimii toimitusjohtajan apuna vastaten liiketoiminnan kehittämistä. Johtoryhmä valmistelee strategiaehdotukset hallitukselle ja jalkauttaa hallituksen hyväksymän strategian. Johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastuualueidensa tuloksesta ja kehityksestä ja he valvovat niihin kuuluvien yksiköiden toimintaa.

Konsernin johtoryhmä vastuualueineen 31.12.2017:

Jorma Wiitakorpi, s. 1957, DI

- toimitusjohtaja
- ei omista Eforen osakkeita, ei optio-oikeuksia

Vesa Leino, s. 1969, KTM

- johtaja, talous ja hallinto
- ei omista Eforen osakkeita, ei optio-oikeuksia

Alessandro Leopardi, s. 1968

- johtaja, myynti ja markkinointi
- ei omista Eforen osakkeita, ei optio-oikeuksia

Samuli Räisänen, s. 1968, DI

- johtaja, teknologia- ja tuotekehitys
- ei omista Eforen osakkeita, ei optio-oikeuksia

Ruben Tomassoni, s. 1974, OTM

- johtaja, toimittajahallinta ja ostotoiminnot
- ei omista Eforen osakkeita, ei optio-oikeuksia

* osakeomistus per 31.12.2017

TILINTARKASTAJA

Efore Oyj:n vastuullinen tilintarkastaja vastaa konsernin tilintarkastuksesta ja tilintarkastuksen ohjeistuksesta ja koordinoinnista. Vastuullinen tilintarkastaja valmistelee ja esittelee hallitukselle vuosittaisen tilintarkastussuunnitelman, johon sisältyvät painopistealueet ja jonka tarkastusvaliokunta hyväksyy. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen konsernin tilinpäätöksestä. Lisäksi tilintarkastaja raportoi havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle.

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2017 valitsi yhtiön varsinaiseksi tilintarkastajaksi uudelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilin-

tarkastajana tilikaudella 2017 toimi KHT Henrik Holmbom.

Virallisen tilinpäätöksen tarkastukseen kohdistuvat tilintarkastuspalkkiot tilikauden 2017 aikana olivat 54 000 euroa. Muista palveluista tilintarkastusyhtiö on veloittanut tilikauden aikana 31 000 euroa.

SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

Sisäisen valvonnan järjestelmät

Hallitus vastaa siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat asianmukaisesti ja tehokkaasti järjestetty. Hallituksen vastuulla on myös varmistaa, että laskentatoimen ja taloushallinnon sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa tarkastusvaliokunta. Talousjohdon vastuulla on tiedottaa havainnoista asiankuuluville johdon jäsenille.

Liiketoiminnan, varainhoidon ja riskien valvontaa varten on konsernissa taloudellisen raportoinnin järjestelmät. Yhtiön hallitus on hyväksynyt johtamisorganisaation ja -periaatteet, toimivaltuudet ja hyväksymismenettelyt, hallinnon osa-alueiden toimintapolitiikat, taloudellisen suunnittelun ja raportoinnin sekä palkitsemisperiaatteet.

Yhtiöllä ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen osastoa vaan sisäinen tarkastustoiminta on osa konsernin taloushallintoa. Taloushallinnon edustajat suorittavat tiettyjä tarkastustoimintoja tytäryrityskäynnillä. Talousjohto raportoi näistä havainnoista toimitus-

johtajalle ja tarkastusvaliokunnalle, jotka puolestaan raportoivat hallitukselle.

Konsernin talousjohto yhdessä muun johdon kanssa laatii kuukausittain konsernin taloudellista asemaa kuvaavan raportin. Tämä raportti sisältää mm. yhteenvedon liikevaihdon, bruttokatteen, kustannustason, tuloksen, nettokäyttöpääoman, kassavirran ja henkilöstön kehityksestä edellisen kuukauden, kumulatiivisen vuosijakson ja ennustetun loppuvuoden osalta. Lisäksi raportissa käsitellään yhtiön kannalta olennaisia riskejä ja mahdollisuuksia. Edellä kuvattu raportti toimitetaan kuukausittain yhtiön hallitukselle, johtoryhmälle ja suurimpien tytäryhtiöiden talousjohdolle sekä osavuosikatsausten yhteydessä myös tilintarkastajille. Kuukausiraportoinnin lisäksi johto seuraa aktiivisemmin tiettyjä ajankohtaisia eriä viikottaisessa kokouksessaan. Yhtiön tavoitteena on taloudellisten raportointiprosessien ja liiketoiminnan avainprosessien jatkuva tehostaminen ja yksinkertaistaminen, sekä useiden rinnakkaisten järjestelmien hallintaan liittyvien riskien vähentäminen.

Konsernin talousjohto huolehtii keskitetysti tilinpäätösstandardien (IFRS) tulkinnasta ja soveltamisesta. Konsernin rahoitustoiminnan ohjaus ja valuuttariskien suojaus on keskitetty pääkonttoriin. Hallituksen tarkastusvaliokunta käy läpi tilinpäätöksen sekä osavuosikatsaukset ja erikseen tietyt liiketoiminnan tuloksen kannalta tärkeät erityisalueet. Tarkastusvaliokunta raportoi havaintonsa hallitukselle, joka valvoo, että tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään.

HALLINNOINTI

Riskienhallinta

Eforen riskienhallintajärjestelmällä pyritään tunnistamaan konsernin strategiset, toiminnalliset, rahoitukselliset ja vahinkoriskit. Konserni ottaa toiminnassaan riskejä, jotka liittyvät strategian ja tavoitteiden toteuttamiseen. Riskienhallinnan tavoitteena on näiden riskialueiden ennakoiva ja kokonaisvaltainen hallinta. Toimenpiteinä voi olla esimerkiksi riskin välttäminen, sen pienentäminen tai riskin siirtäminen vakuutuksin tai sopimuksin.

Riskienhallinta on sisällytetty osaksi konsernin liiketoimintaprosesseja kaikissa operatiivisissa yksiköissä. Tätä kautta riskienhallintaprosessi kytkeytyy sisäiseen valvontaan. Konserni ja sen operatiiviset yksiköt arvioivat toimintansa riskejä, laativat niihin liittyviä kehityssuunnitelmia sekä raportoivat niistä organisaatorakenteen mukaisesti.

Operatiivisessa toiminnassa konsernin talousjohtaja valvoo, että riskienhallinta on tehokkaasti järjestetty ja sen toimivuus varmistettu. Talousjohtaja vastaa Eforen yleisestä riskienhallinnan kehittämisestä. Talousjohtaja esittelee yhtiön riskitilanteen tarkastusvaliokunnalle ja toimii johdon edustajana tarkastusvaliokunnan kokouksissa.

Tarkastusvaliokunta ja hallitus käsittelevät riskejä muun operatiivisen toiminnan käsittelyn yhteydessä. Riskienhallinta otetaan huomioon konsernin laatujärjestelmissä, jotka sisältävät myös selviytymissuunnitelmat. Konsernin eri riskeistä ja niiden hallinnasta on kerrottu yhtiön internetsivuilla Sijoittaja-osiossa.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Yhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista. Yhtiö arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että yhtiöllä on asianmukaiset tunnistamis-, päätöksenteko-, hyväksyntä-, raportointi- ja valvontakäytännöt. Mahdolliset lähipiiriliiketoimet raportoidaan Suomen osakeyhtiölain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten edellyttämällä tavalla ja julkistetaan tietyn edellytyksin Pörssin sääntöjen mukaisesti.

Yhtiön mahdollisia lähipiiriliiketoimia koskevan päätöksenteon taustalla on korostetun huolellinen valmistelu sekä tarvittavat selvitykset, lausunnot ja arviot. Valmistelu, päätöksenteko sekä yksittäisten liiketoimien arviointi ja hyväksyntä järjestetään esteellisyys-säännökset ja asianmukainen päätöksentekotaho huomioon ottaen, eikä mahdollinen lähipiiriin kuuluvan edustaja osallistu päätöksentekoon lähipiiriliiketoimesta.

Tilikaudella 2017 yhtiön lähipiiriin kuuluneen Jussi Capital Oy:n antama omavelkainen takaus on edelleen voimassa vuonna 2016 myönnetyn lainan vakuutena. Jussi Capital Oy:n omavelkaisen takauksen vastavakuudeksi yhtiön omat osakkeet on pantattu. Takausjärjestely on toteutettu yhtiön edun mukaisesti liiketoiminnan kannalta hyväksyttävien perustein ja tavanomaisin markkinaehdoin.

Tilikaudella 2017 Efore maksoi etukäteen takaisin yhtiön lähipiiriin kuuluneelta, Jussi Capital Oy:ltä saamansa lainan. Lainajärjestely toteutettiin yhtiön liiketoiminnan kannalta hyväksyttävien

perustein ja tavanomaisin markkinaehdoin.

SISÄPIIRIHALLINTO

Efore on laatinut konsernitasoisen sisäpiiriohjeen, joka sisältää ohjeet mm. sisäpiirilueteloista, johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä ilmoitusvelvollisuudesta, sisäpiirintiedon väärinkäytön kiellostä sekä kaupankäyntiä koskevista rajoituksista. Sisäpiiriohje on Eforen hallituksen vahvistama. Yhtiön sisäpiirivastaavana toimii Eforen talousjohtaja.

Yhtiö ei ylläpidä pysyvää sisäpiiriluetteloa. Sisäpiirihankkeista pidetään hankekohtaista sisäpiiriluetteloa Pörssin sisäpiiriohjeen mukaisesti.

Yhtiön ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja talousjohtaja. Yhtiön johtohenkilöillä ja heidän lähipiiriin kuuluvilla on velvollisuus ilmoittaa yhtiölle ja Finanssivalvonnalle yhtiön rahoitusvälineillä tekemänsä liiketoimet, jotka yhtiö julkaisee erillisellä pörssitiedotteella.

Efore on järjestänyt sisäpiiriluetelossa olevien sekä johtotehtävissä toimivien henkilöiden ja näiden lähipiiriläisten kaupankäynnin ja ilmoitusvelvollisuuden säännöllisen valvonnan siten, että yhtiö tarkistuttaa ilmoitusvelvollisilla johtotehtävissä toimivilla henkilöillä ja lähipiiriläisillä ilmoitettavat tiedot vuosittain. Eforen valvontavelvollisuus ulottuu myös sisäpiirilueteloon merkittyyn ulkopuoliseen neuvonantajaan, joka on ottanut tehtäväkseen sisäpiirilueteloon laatimisen ja ylläpidon. Näin ollen tällaisen ulkopuolisen neuvonantajan kanssa tulisi sopia kirjallisesti (esim. sähköpos-

titse) sisäpiirilueteloon ylläpidosta ja varmistaa, että ko. taho on tietoinen Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) ja tämän sisäpiiriohjeen mukaisista velvoitteista.

Eforen johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Eforen rahoitusvälineillä omaan tai kolmannen lukuun suoraan tai välillisesti ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen kunkin tilinpäätöstiedotteen ja puolivuotiskatsauksen julkistamista ja päättyy näiden tietojen julkistamista seuraavana päivänä. Yhtiö ilmoittaa kuitenkin erikseen kaupankäyntirajoituksen piirissä oleville henkilöille, mikäli tilinpäätöstiedote poikkeuksellisesti ei sisällä kaikkea olennaista tietoa yhtiön taloudellisesta tilasta, ja suljettu ikkuna siten laajennetaan myös 30 päivään ennen tilinpäätöksen julkistamista.

Muina ajankohtina kaupankäynti Eforen rahoitusvälineillä on sallittua edellyttäen, ettei henkilö ole kyseisenä ajankohtana merkittynä hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon tai hänellä ei muutoin ole hallussaan sisäpiirintietoa ja henkilö on ennen kaupankäyntiä saanut kirjallisesti tai sähköpostitse Eforen sisäpiirivastaavalta arvion siitä, että estettä kaupankäynnille ei ole.

Yhtiön palveluksessa olevat henkilöt voivat riippumattoman kanavan kautta ilmoittaa finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilystä rikkomisesta, muun muassa yhtiön ja Pörssin sisäpiiriohjeiden vastaisesta toiminnasta. Ilmoitus tehdään vapaamuotoisella kirjeellä (halutessaan anonymisti) yhtiön toimitusjohtajalle.

EFORE OYJ:N HALLITUS 31.12.2017

Tuomo Lähdesmäki

Marjo Miettinen

Jarmo Simola

Antti Sivula

HALLINNOINTI

Tuomo Lähdesmäki

s. 1957, DI, MBA

Hallituksen jäsen 1/2017 lähtien
Hallituksen puheenjohtaja

Päätoimi:

Boardman Oy, perustajaosakas 2002 lähtien

Keskeinen työkokemus:

Elcoteq Network Oyj, toimitusjohtaja
1997-2001
Leiras Oy, toimitusjohtaja 1991-1997
Swatch Group, johtaja 1990-1991
Nokia Mobile Phones, johtaja 1986-1989

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Kitron ASA, hallituksen puheenjohtaja 2014
lähtien
Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry,
hallituksen puheenjohtaja 2012 lähtien,
hallituksen jäsen 2005 lähtien
Turun Yliopistosäätiö sr, hallituksen
puheenjohtaja 1995 lähtien, hallituksen jäsen
1992 lähtien
Yliopiston Apteekki, hallituksen jäsen 2010
lähtien
Meconet Oy, hallituksen jäsen 2006 lähtien
Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen 2004
lähtien

Riippumaton yhtiöstä tai suurimmista
osakkeenomistajista
Ei omista Eforen osakkeita *

Marjo Miettinen

s. 1957, Kasvatustieteiden maisteri

Hallituksen jäsen 2013 lähtien
Hallituksen varapuheenjohtaja

Päätoimi:

Hallitustyöskentely

Keskeinen työkokemus:

Boardman Oy, partneri 2016 lähtien
EM Group Oy, toimitusjohtaja 2006-2014
Ensto Oy, useita johtotehtäviä 1988-2001

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Ensto Invest Oy, hallituksen puheenjohtaja
2016 lähtien
Ensto Oy, hallituksen jäsen 1999 lähtien,
puheenjohtaja 2002-2006 ja 2016 lähtien
Solidium Oy, hallituksen jäsen 2016 lähtien
EM Group Oy, hallituksen jäsen 2005 lähtien
TES - Tekniikan edistämissäätiön hallituksen
puheenjohtaja 2015 lähtien
Teknologiateollisuus ry, hallituksen jäsen
2005-2012 sekä 2017 lähtien
EVA/ETLA, valtuuskunnan jäsen 2005
lähtien

Riippumaton yhtiöstä tai suurimmista
osakkeenomistajista
Omistaa 12 465 Eforen osaketta *

Jarmo Simola

s. 1961, DI

Hallituksen jäsen 2013 lähtien

Päätoimi:

Tulisuoja Suomi Oy, toimitusjohtaja

Keskeinen työkokemus:

FireEx Oy, liiketoiminnan kehittämisjohtaja
2012-2015
Teleste Electronics (SIP) Co. Ltd:n
toimitusjohtaja Kiinassa 2003-2006
Alfaram Electrics (SIP) Co. Ltd:n
toimitusjohtaja Kiinassa 2001-2003

Keskeisimmät luottamustehtävät:

Tulisuoja Suomi Oy, hallituksen jäsen 2015
lähtien

Riippumaton yhtiöstä tai suurimmista
osakkeenomistajista
Omistaa 1 046 Eforen osaketta ja 749 500
Eforen osaketta termiinisolimuksilla *

Antti Sivula

s. 1961, DI

Hallituksen jäsen 2016 lähtien

Päätoimi:

Mekitec Group, toimitusjohtaja 2015 lähtien

Keskeinen työkokemus:

Bluegiga Technologies Oy, toimitusjohtaja
2011-2015
Elektrobit Corporate, myynti- ja
markkinointijohtaja 2007-2011
Orbis Group, Finland/Orbis International
Technologies, USA, myynti- ja
markkinointijohtaja 2004-2007

Keskeisimmät luottamustehtävät:

-

Riippumaton yhtiöstä ja suurimmista
osakkeenomistajista
Ei omista Eforen osakkeita *

Muutokset tilikaudella 2017

31.1.2017 pidetyssä ylimääräisessä yhtiökokouksessa hallituksen kokoonpano muuttui.
Hallituksesta jäivät pois Päivi Marttila, Olli Heikkilä sekä Jarkko Takanen.

* Osakeomistus per 31.12.2017

JOHTORYHMÄ 1.1.2018 ALKAEN

Vesa Leino

Alessandro Leopardi

Ari Kempainen

Jorma Wiitakorpi

Samuli Räisänen

Ruben Tomassoni

Jorma Wiitakorpi

s. 1957, DI

Toimitusjohtaja

Yhtiön palveluksessa 2016 lähtien

Hän on toiminut vuodesta 1984 alkaen teollisuuden eri johtotehtävissä. Ennen Eforea Jorma Wiitakorpi on toiminut vuokrajohtajana ja hallitusammattilaisena. Aiemmin hän on toiminut muun muassa Patria Oyj:n, Reka Kaapeli Oy:n, Asko Appliances Oy:n, Uporef Oy:n ja Isora Oy:n toimitusjohtajana. Hän on ollut hallituksen jäsenenä ja puheenjohtajana yli 20 yrityksessä.

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Vesa Leino

s. 1969, KTM

Talousjohtaja

Yhtiön palveluksessa 09/2017 lähtien, johtoryhmän jäsen 09/2017 lähtien

Vesa Leino siirtyi Eforelle Microsoftilta, jossa hän toimi puhelinliiketoiminnan talousjohtajana. Aiemmin hän on toiminut useissa eri johtotehtävissä Nokialla vastaten mm. tuotehallinnasta, Symbian älypuhelimista, tuotekehityksestä ja ylläpidosta sekä tuotekehityksen suunnittelusta. Lisäksi hän on toiminut taloushallinnon ja liiketoimintasuunnitelun johtotehtävissä Nokian palveluksessa Suomessa, Kiinassa, Hong Kongissa ja Iso-Britanniassa.

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Samuli Räisänen

s. 1968, DI

Johtaja, Systems Business Line

Yhtiön palveluksessa 2016 lähtien, johtoryhmän jäsen 2016 lähtien

Hän on aiemmin toiminut teknologiajohtajana Powernet Oy:n palveluksessa sekä eri johtotehtävissä mm. Murata Electronics Oy:n ja Vaisala Oyj:n palveluksessa.

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Alessandro Leopardi

s. 1968

Johtaja, Digital Light and Digital Power Business Lines

Yhtiön palveluksessa 2013 lähtien, johtoryhmän jäsen 2013 lähtien

Hän on aiemmin toiminut Eforella teollisuussektorista vastaavana johtajana (2013–2015), sekä ROAL Electronics S.p.A.:n toimitusjohtajana (2006–2013) ja mm. myyntijohtajana (2000–2005).

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Ruben Tomassoni

s. 1974, OTM

Johtaja, Operations

Yhtiön palveluksessa 2013 lähtien, johtoryhmän jäsen 2015 lähtien

Hän on aiemmin toiminut Eforella hankintajohtajana. Vuosina 2006–2013 hän toimi ROAL Electronics S.p.A.:n palveluksessa vastaten mm. toimitusketjun hallinnasta sekä EMEA-alueen liiketoiminnan kehittamisestä.

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Ari Kemppainen

s. 1964, TkL

Johtaja, Telecom Business Line

Yhtiön palveluksessa 2011 lähtien, johtoryhmän jäsen 1/2018 lähtien

Hän on aiemmin toiminut Eforen telekommunikaatiosektorin avainasiakkuuksista ja asiakaspalvelusta vastaavana johtajana. Hänellä on yli 20 vuoden kokemus telekommunikaatiosektorilta tuotehallinnan ja tuotekehityksen parissa mm. Erisson Energy Systemsin sekä Emerson Network Powerin palveluksessa.

Ei omista Eforen osakkeita eikä optioita *

Muutokset tilikaudella 2017

Martin Raznovich toimi konsernin talousjohtajana 31.8.2017 saakka.

* Osake- ja optio-omistukset per 31.12.2017

TIETOA OSAKKEENOMISTAJILLE

Efore Oyj:n kotipaikka on Espoo. Yhtiön yritys- ja yhteisötunnus on 0195681-3.

YHTIÖKOKOUS

Efore Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 12.4.2018 klo 10.00 alkaen Stella Business Parkin Terratalossa, Lars Sonckin kaari 16, 02600 Espoo. Kokouskutsu ja siihen sisältyvät ilmoittautumisohjeet ovat nähtävillä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.efore.fi.

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Hallitus esittää 12.4.2018 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ilmoittamaan arvosuustiliä hoitavalle tilinhoitajayhteisölle.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO VUONNA 2018

Efore julkaisee vuosittain tilinpäätöstiedotteen, vuosikertomuksen sekä puolivuositiedotteen. Pörssitiedotteet ovat julkistamisen jälkeen luettavissa yhtiön internetsivuilla. Vuosikertomus julkaistaan ainoastaan internetsivuilla pdf-muodossa.

Vuosikertomus 2017:
viikko 12/2018

Puolivuositiedotus 2018:
(1.1.–30.6.2018) 16.8.2018

OSAKKEEN PERUSTIEDOT Pörssilistaus:

Nasdaq OMX Helsinki, pohjoismainen lista (pienet yhtiöt)
Yhtiötunnus EFO1V
Pörssierä 1 kpl
Osakkeita 31.12.2017: 55 772 891 kpl
Osakepääoma 15 000 000 euroa

EFOREA SEURAAVAT ANALYYTIKOT

Tiedot Efore Oyj:tä seuraavista analyytikoista löytyvät yhtiön internetsivuilla osoitteesta <http://www.efore.com/fi/sijoittajille/analyytikot>. Lista voi olla puutteellinen eikä Efore Oyj vastaa analyyseissa esitetystä arvioista.

EFOREN SIJOITTAJAVIESTINTÄ

Yhtiön sijoittajaviestinnän tavoitteena on tuottaa täsmällistä ja ajan tasalla olevaa tietoa Efore-konsernin liiketoiminnasta ja taloudellisesta kehityksestä. Efore julkaisee kaiken sijoittajatiedon internetsivuillaan suomeksi ja englanniksi. Efore noudattaa 30 päivän hilaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Tällöin Efore ei anna lausuntoja taloudellisesta asemastaan eikä liiketoimintojen kehityksestä.

SIJOITTAJAVIESTINNÄN YHTEYSTIEDOT

Jorma Wiitakorpi
toimitusjohtaja
puh. (09) 478 466

Sari Jaulas
taloudelliset julkaisut,
sijoittajaviestinnän koordinaatio
puh. (09) 478 466

sähköposti:
etunimi.sukunimi@efore.com

EFORE-KONSERNIN YHTEYSTIEDOT

SUOMI PÄÄKONTTORI

EFORE OYJ

Quartetto Business Park
Linnoitustie 4B
02600 Espoo
Puh: (09) 478 466
www.efore.com

ITALIA

EFORE SPA

Via Ancona 59
60027 Osimo (AN)
Puh: +39 071-721461
Puh: +39 071-72146539

KIINA

EFORE (SUZHOU) ELECTRONICS CO., LTD

Unit 1005, BLK 1,
Trirun Plaza, No.9 West
Suzhou Av
Suzhou Industrial Park,
215021 Suzhou
Puh: +86 512 6767 1500
Puh: +86 512 6283 3080

EFORE (HONG KONG) CO., LTD

Room 702 Hollywood
Plaza
610 Nathan Road
Kowloon
Hong Kong
Puh: +86 512 6767 1500

RUOTSI

EFORE AB

Månskärsvägen 10B
S-141 75 Kungens Kurva
Puh: +46 72 949 2199

TUNISIA

EFORE SARL

36, Rue 8601 Z.I.
2035 Charguia
Puh: +216 71 770 386

YHDYSVALLAT

EFORE INC.

701 Main Street
Suite 405
18360 Stroudsburg
PA
Puh: (570) 421-5750
Puh: (570) 421-5687

EFORE OYJ ● PL 260 (LINNOITUSTIE 4B), FI-02601 ESPOO ● PUH. +358 9 478 466 ● WWW.EFORE.COM

